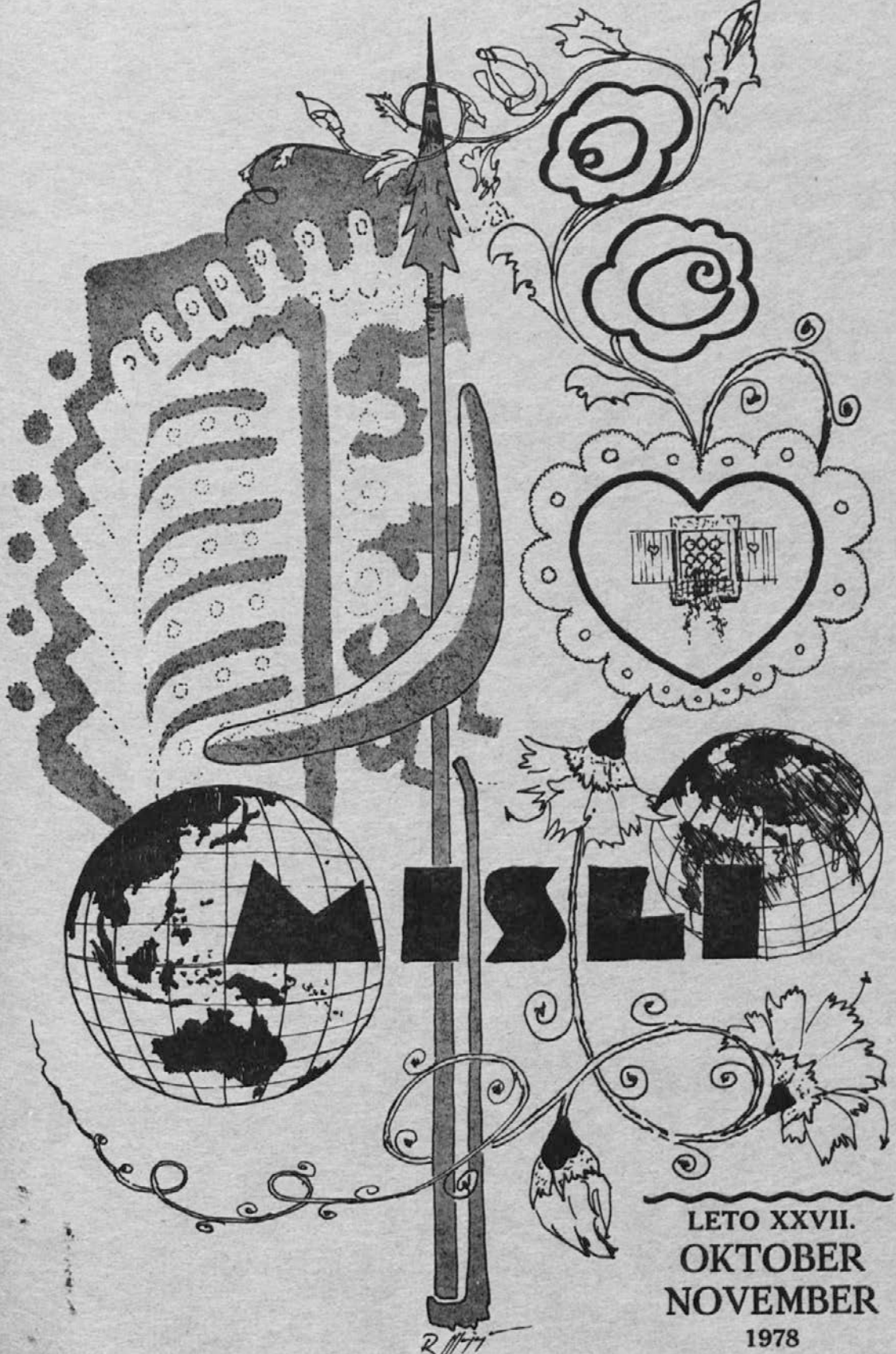

Registered for posting as a publication (Category A)

LETO XXVII.
OKTOBER
NOVEMBER
1978

NAROČI IN BERI!

Pri MISLIH lanko naročite razne **DOKUMENTARNE KNJIGE**, ki so izšle v svobodnem svetu po revoluciji in zgovorno služijo za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945). Doma te prilike nimajo niti študentje. Pa je prav, da spoznamo dobo tudi iz svobodnih virov. Vse te knjige so prispevek objektivni slovenski zgodovini, ki bo nekoč napisana brez krivljenja resnice. Le taka zgodovina more biti pot k rešitvi in nadaljnemu zdravemu življenju našega naroda. Pa tudi osebno nam ne sme biti vseeno, ali smo o dogodkih pravilno poučeni, ali pa nosimo v sebi popolnoma napačno sliko. Z njo delamo hudo krivico mnogim, ki so pravočasno spoznali komunizem in za domovino žrtvovali vse, danes pa so podlo ožigosani kot sovražniki naroda. Zelo smo ozki, če iskreno ne iščemo resnice in se ji bojimo pogledati v obraz ter jo tudi sprejeti.

Trenutno imamo na razpolago sledeče dokumentarne knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih v letu 1945) — cena dva dolarja.

TABORIŠČNI ARHIV PRIČA — 1., 2., 3., in 4. zvezek (zbral dr. Filip Žakelj). Vsaka knjiga po štiri dolarje.

REVOLUCIJA V HOTEDRŠICI (Siena Blažič) — Cena \$2.—

Poština pri gornjih cenah ni vključena.

Ostale dokumentarne knjige (**BELA KNJIGA, REVOLUCIJA POD KRIMOM . . .**) so nam pošle in čakamo novih pošiljk.

NEKAJ letošnjih zbirk (štiri vredne knjige) **CELOVŠKE MOHORJEVE DRUŽBE** še imamo in je zadnji čas za naročbo, predno pridejo nove. Kdor jih letos iz enega ali drugega vzroka ni dobil, naj nam sporoči! Cena je za vse štiri knjige devet dolarjev brez poštine.

UČBENIK SLOVENSKEGA JEZIKA, I. in II. DEL (SLOVENIAN LANGUAGE MANUAL, PART I. and PART II.) Cena I. dela \$7.—, II. dela \$8.50 (brez poštine).

ANGLEŠKO-SLOVENSKI in SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v eni knjigi. Žepna izdaja. Cena \$7.— (poština posebej).

KUHARSKA UMETNOST AZIJE. Na 233 straneh, s številnimi kuharskimi recepti azijskih narodov in z več barvnimi slikami serviranja azijskih jedil. Zbrala Marinka Pečjak, izdano v Sloveniji. Cena \$13.60 brez poštine.

ŠKOF ROŽMAN, I., II. in III. knjiga. — Odlično delo dr. Jakoba Kolariča CM. in podprto s številnimi dokumenti. Cena vseh treh knjig \$40.— (Posamezne knjige: prva \$7.—, druga \$9.—, tretja \$28.—). Poština posebej!

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni.) — Trenutno pošla in čakamo nove pošiljke.

OČE UBOGIH — Vincencij Pavelski (Življenjepiso povest o svetniku je napisal znani pisatelj Wilhelm Hünermann). Cena vezani knjigi \$3.50, nevezani \$2.50.

GLEJTE, ŽE SONCE ZAHAJA (Pisatelj Franc Sodja CM lepo osvetli starost). Cena \$2.— in \$3.— (v platno vezana).

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? — (Vital Vider) — cena \$1.00.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI (Baraga in Marija) — 256 strani — Zbral dr. Filip Žakelj — Cena brez poštine \$2.50.

BARAGA USLIŠUJE — 468 strani — Zbral in uredil dr. Filip Žakelj — Cena brez poštine \$2.50.

*

V zalogi imamo tudi stenske slike **MARIJE POMAGAJ** in pa **SVETOGORSKE MATERE BOŽJE** v barvah. Cena vsake je s poštino vred dva dolarja. Ena kot druga bi bila lep okras izseljenskega doma.

MISLI

(THOUGHTS) — INFORMATIVNI MESEČNIK
ZA VERSKO IN KULTURNO ŽIVLJENJE SLOVENCEV V AVSTRALIJI
USTANOVljen LETA 1952 — Izdajajo slovenski frančiškani

Urejuje in upravlja: Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.,
19 A'Beckett Street, KEW, Victoria, 3101 — Tel. 861 7787

Naslov MISLI: P.O. Box 197, KEW, Victoria, 3101

Rokopisov ne vračamo. Dopisov brez podpisa uredništvo ne sprejema.

Letna naročnina \$4.00 se plačuje vnaprej (izven Avstralije \$6.00, letalsko s posebnim dogovorom)

Tiska: Polyprint (Vic) Pty. Ltd., 1 Dods Street, Brunswick, 3056, Vic.

Milijon zbiramo! Boš kaj dal?

ŽE NASLOV bo morda koga odvrnil od branja. Spet nabiranje, tokrat kar za prečedno vsoto — milijon! Kaj so gospodje pri MISLIH res na glavo padli? — Nič se ne boj! Tokrat ne gre za denar, ampak za vse nekaj drugega, zato le preberi te vrstice! Kdor pa ima v sebi premalo vere, da bi še cenil molitev, bo v članku lahko vsaj občudoval primer, kaj zmore tudi preprost človek, če ga lepa ideja vsega prevzame. Seveda se mora skromna ideja spočeti v srcu, ki je res pripravljeno za navdihe, da jo s človekovo pomočjo potem božji Duh razpiha v mogočen kres.

V življenju se spominjamo že toliko različnih ustanov in gibanj, katerih del smo bili. Navdušenje je zajelo nas in druge, končno pa je vse zamrlo. Čas je prinesel, čas je vzel. Organizacije te vrste in razna gibanja ustanavlja družba, ki pod različnimi — zlasti političnimi — vplivi ideje tudi spreminja ali pod pritiskom celo zatire. — Na verskem polju je slika le malo drugačna: dostikrat naravnost čutiš, da je v ozadju Duh, ki "veje kjer hoče". Duh božji nekaj oživi, včasih za daljšo dobo, včasih za gotov čas, včasih za vesoljno Cerkev, včasih za eno deželo. Človek je seveda tisti, ki s svojo svobodno voljo sodeluje ali pa nasprotuje. Zato prav človek in čas tudi tu prinašata svoje: še tako bujna gibanja lahko zamro in dajo prostor novi tvorbi, ki s svežo življenjsko silo požene korenine, raste ter prinese svoj sad. Koliko dobrega so pri nas pred desetletji napravile Marijine družbe, Marijini vrtci, med študenti Marijine kongregacije ali Katoliška akcija...Po vojni je po svetu zaživela Marijina legija, ki danes marsikje že tudi daje mesto novim ustanovam. Koliko dobrega je zlasti v Severni Ameriki storilo gibanje Fathra Paytona za družinsko molitev, prav tako in prav tam "Kristonosci", ki jih je ustanovil Father Keller. Njegovo gibanje je zajelo milijone ljudi, ki žele v temi današnjega sveta prižgati drobne lučke dobrih del in lepega zgleda.

Da se po vsem tem vrnem k našemu naslovu: v številki MILIJON ni mišljen denar, ampak — ROŽNI VENCI. Nihče torej ne prosí, da bi segli globoko v žep po gmotni dar; pač pa naj bi segli po — morda zadnji čas že zelo zanemarjenih in pozabljenih — jagodah rožnega venca. Če pa v katoliški slovenski izseljenski družini žal ni več najti "roženkranca" ali "paternoštra" — kot smo po domače rekli molku — so tu roke, ta čudoviti dar božji, s svojimi desetimi prsti. Za silo zadostujejo.

Ta članek bi moral prav za prav priti med bravec že pretekli mesec, saj je bila njegova vsebina vsekakor namenjena za čas pred malim šmarnom, praznikom Marijinega rojstva dne osmega septembra. Pa nič ne de zamuda: oktober je med nami znan kot rožnovenski mesec, november pa nam je tudi v spominu z molitvijo za naše pokojne. Po slovenskih hišah (v mnogih po deželi, upam, še vedno) so oktober s to družinsko molitvijo posebej posvetili, vsi

L. 27

ŠT. 10, 11

OKT.-NOV. 1978

VSEBINA:

- Milijon zbiramo! Boš kaj dal?
— Urednik — stran 289
- Ob mejnikih naše preteklosti
— A. D. — stran 291
- Matica naših pokojnih
— stran 292
- Tudi Janeza Pavla I. se spomnimo
— stran 293
- Vseh živih dan — Jk — stran 294
- "Otrok iz epruvete"
— A. V. — stran 295
- Slovenska zastava (pesem)
— Tine Debeljak — stran 297
- Ob desetletnici cerkve v Kew
— P. Bazilij — stran 298
- Nekateri problemi današnjega sveta — R. Sm. — stran 300
- Greznica (črtica)
— MJB — stran 301
- Mamica, kupi mi pištolo! . . .
— D. — stran 304
- Mladina je nastopila . . .
— P. Stanko — stran 306
- Izpod Triglava — stran 310
- "Glejte, da vas kdo ne premoti!"
(Divine Light Mission)
— stran 312
- Amnesty International
— Jaka Naprošen — stran 314
- Videnje (pesem)
Hvalnica (pesem)
— Karel Mauser — stran 315
- Dnevnik nerojenega otroka
— M. Swab — stran 316

Kaj pravite?

"Tako je bilo usojeno . . ."

— stran 316
Jaz jih bom pa drugače učila . . .
— stran 318
Izpod sydneyskih stolpov
— P. Valerijan — stran 319
Stanu primerno . . . — stran 321
Pota božja (povest - nadaljevanje)
— Srečko Seivec — stran 322
Papež Pavel VI. — stran 322
Naše nabirke — stran 325
P. Bazilij tipka . . . — stran 327
Z vseh vetrov — stran 330
Kotiček naših malih — stran 332
Križem avstralske Slovenije
— stran 333

trije deli rožnega venca na predvečer dneva spomina vernih duš pa so bili tudi naša stoletna tradicija.

Osebi, ki zbirata milijon, o katerem govorim, sta preprosta avstralska zakonca. BERN in MARGARET FOLEY sta doma iz Ballarata, a sta se preselila v Queensland (njun naslov: 60 Ferry Street, Hill End, Qld. 4101). Že dolga leta dnevno skupaj molita rožni venec. Lani sta se mimogrede zmenila, da bi molila nekaj rožnih vencev kot "special gift" Materi božji za rojstni dan. Sklep jima je dal idejo, da bi bilo lepo, če bi se jima pridružili še drugi. Napisala sta sorodnikom in znancem nekaj osebnih pisem, ki so se ob nepričakovanem odzivu kmalu spremenili v razmnoženi cirkular z dvignjeno naklado. Uspeh je bil, kot sama pravita, "stokrat večji od vseh pričakovanj in na še mnogo drugih načinov kot zgolj z molitvijo rožnega venca..."

Vse to je Folejeva zakonca opogumilo, da sta za letos sklenila svojo molitveno kampanjo še bolj razširiti in ji dati vseavstralski, če ne že kar svetovni značaj. MILIJON ROŽNIH VENCEV! In uspeh? Tudi letošnja kampanja je bila zanju veselo presenečenje. Na tisoče vernikov se jima je doslej zahvalilo za začetek gibanja in pridružilo s svojo molitvijo. Akcija je res sprožila svetovno zanimanje in v vsej preprostosti zajela srca, ki so v pokoncilski Cerkvi morda čutila, da je prav te vrste molitev nekako odrinjena. Med njimi so celo kardinali, nadškofje in škofje, znani laični akcionarji; da, celo znane nekatoliške osebnosti in cerkveni dostojanstveniki drugih ver, ki jim rožni venec kot tak sicer nič ne pomeni, hočejo pa sodelovati z molitvijo svoje vrste — za boljši svet in za več bratstva med nami vsemi.

Težko bi bilo dokazati, ali je bilo letošnje namenjeno število MILIJON ROŽNIH VENCEV doseženo — o tem lahko samo sklepamo ob lepem odzivu in številnih pisemenih poročilih. A po vseh "zrelostnih izpitih", ki jih je v pokoncilskem času po svetu toliko, kljub temu pa kaj malo lepšega in boljšega med nami, je to preprosto gibanje preprostega začetka in preproste molitve še večjega pomena. Za avstralske vernike in njih "sophistication" — sem nekje bral — pomeni gibanje "vrnitev k molitvi, ki je avstralsko Cerkev zgradila, ko je bilo tu še malo duhovnikov, prevoz počasen, prilika za maše pa redka in na velike razdalje..." Danes smo del te avstralske Cerkve tudi mi s svojo stoletno versko tradicijo, ki jo je prav tako gradila molitev. Če smo na poti po tujini morda malo iztirili — vrnitev k molitvi nam je vsem potrebna in bi bila za nas vse kaj blagodejna.

— Urednik

Z rožnim vencem bodo verniki na najnežnejši in najučinkovitejši način spolnili Učenikovo naročilo: Prosite in boste prejeli...

PAVEL VI.

Ob mejnikih naše preteklosti

V letošnjem oktobru poteče, šestdeset let, kar smo Slovenci iz svoje narodne volje dokončno odvrkli avstro-ogrsko robstvo in se odločili za svobodno življenje. Slovenci po svetu imenujemo vsakoletni 29. OKTOBER "Praznik narodne svobode", ali pa "Praznik slovenske narodne zastave", ker smo mu v zadnjih letih pridružili tudi spomin slovenskih narodnih simbolov, zlasti prvega simbola svobode — naše narodne zastave.

Ob bežnem pregledu 1400 let slovenske preteklosti nam veliki pomen "Praznika narodne svobode" za letošnji šestdesetletni jubilej še lepše zažari. Bog daj, da bi spomin na 29. oktober 1918 vsaj med nami v Sloveniji v svetu nikoli ne ugasnil, ko so ga že doma po ukazu in sili zamenjali razni drugi mlajši datum narodnih mejnikov.

LANGOBARDSKI zgodovinar Pavel Diakon piše: "Na velikončni ponedeljek leta 568 so Langobardi zapustili Panonijo, potem ko so se pogodili s sosednjimi Obri in Slovenci, da jim prepuščajo svoja bivališča za vse večne čase, če se po 200 letih ne vrnejo ..."

Niso se vrnili. Tako je že nad 1400 let in za vse večne čase Slovenija — naša.

Imeli smo prve kneze med Slovenci: Valuk v Karantaniji je kneževal še pred Samom.

Z Gorazdom smo sprejeli sveti krst, prvi z vladarsko družino med Slovenci.

Kmetje — svobodnjaki so ustoličevali izmed sebe svojega kneza:

"Je svobodnega rodu?" — "Je!"

"Bo skrbel za varstvo dežele?" — "Bo!"

"Bo varuh vdov in sirot?" — "Bo!"

"Bo branil svobodo ljudstva?" — "Bo!"

Propadla je slovenska Karantanija, vstala Panonija s knezom Kocljem, kateremu je papež pisal kot suverenu: "Moj brat! ..."

Knez Kocelj je bil največji zaščitnik svetih bratov Cirila in Metoda. Njuna usoda je bila tudi Kocljeva. Oholost Germanov je izgnala Metodove učence, ko je preje uničila tudi Koclja.

Potlej smo bili tlačani nemškemu grofom, češkemu fevdalcem, švicarskim Habsburžanom.

Celjske zvezde, ki naj bi svetile nad južnoslovansko državo na Balkanu, so ugasnile.

Potem poznamo kmečke punte in ropanje Turkov.

Primož Trubar nam je preskrbel prvo tiskano slovensko knjigo, Jurij Dalmatin prevod celega svetega pisma.

Potem je prišel Napoleon in Vodnik je vzkliknil: "Ilirija, vstan!" Ko se je Napoleon umaknil, je moral avstrijski cesar med svoje naslove vstaviti tudi: "Kralj Ilirije ..." Pa je ostalo vse pri besedah.

K sliki: Knez Valuk, prvi znani vladar slovenske države Karantanije (vladal v letih 600 do 630/40) prisega vojno zaveznitvo kralju Samu (Relief Franceta Goršeta)

V marčni revoluciji leta 1848 je cesar razglasil ustavo in razpisal prve volitve.

Tedaj je nastal prvi slovenski politični minimalni program: **Zedinjena Slovenija**. Maksimalni je bil nakazan v Jelačičevem saboru v Zagrebu, ko je bilo sklenjeno z udeležbo Slovencev: "Kraljevina Hrvatska se poveže z vojvodino Srbsko in slovenskimi kraji s skupnim saborom in banom v Zagrebu."

Leta 1848 se začne reševanje politične dejavnosti slovenskega vprašanja v Avstriji, narodno življenje pa se je zaradi nemškega pritiska kmalu umaknilo v čitalnice, pevske zборе, gledališke predstave, telovadna društva ... Mohorjeva družba je začela med narod razpošiljati množice knjig in nji je drugovala Slovenska matica.

Narodna zavest je prodrla v zadnjo slovensko vas in se je pokazala na številnih taborih po Štajerski, Koroški, Kranjski in Istri do Trsta. Povsod ena zahteva: Zedinjena Slovenija in povezava na jug.

V Ljubljani se je ustvaril idejni temelj za bodočo južnoslovansko državo v monarhiji in je ta ideja bila vodnica tudi potem, ko so se pojavile politične stranke: Ljudska stranka, Narodno-nepredna in Socialistična.

SLS se je izjavila za trializem. NNS je bila za veliko slovenstvo. Socialisti pa so se v Tivoljski resoluciji izjavili: "Štirje jugoslovanski narodi naj ustvarijo enoten narod!"

Ivan Cankar je zavrnil stališče svoje stranke z besedami: "Jugoslovanski problem je izključno politični problem. Kakšno jugoslovansko vprašanje v kulturnem ali celo jezikovnem smislu zame sploh ne obstoja."

Z nastopom prve svetovne vojne se je upanje na Zedinjeno Slovenijo strahotno zožilo zaradi usodnega Londonskega pakta, ki je prisojal Italiji toliko slovenskega ozemlja.

Upanje so dajale tri izjave:

Majniška deklaracija, prebrana v dunajskem parlamentu;

Krfska deklaracija, sklenjena med srbsko vlado in Jugoslovanskim odborom v Londonu;

Izjava v štirinajstih točkah predsednika ZDA W. Wilsona. Enajsta točka je namreč bila: "Samoodločba južnih Slovanov v monarhiji."

29. OKTOBRA 1918 je Narodno veče v Zagrebu razglasilo odcepitev Slovencev, Hrvatov in Srbov v Habsburški monarhiji in objavilo neodvisno južnoslovansko državo.

Po skoraj dvanajstih stoletjih smo se Slovenci otesli germanske oblasti, v dobi katere so nam Nemci ugrabili dve tretjini narodnega ozemlja. V teh dvanajstih stoletjih se je premaknila le slovenska severna, severozahodna in severovzhodna

meja. Na zahodu proti Italijanom smo se Slovenci trdno držali, na jugu proti Hrvatom pa smo celo napredovali, ko smo v 12. stoletju potisnili mejo od Krke na Gorjance in Kolpo ter si tako priključili Belo krajino.

Dan 29. oktobra 1918 je za Slovence važen kot dan narodne osvoboditve. Od tedaj smo Slovenci stalno izgrajevali svojo narodno in kulturno samobitnost. Kot narod vsaj v Jugoslaviji dejansko nismo bili v nevarnosti, četudi politične svobode Slovenci v Jugoslaviji niso uživali v polni meri v letih 1918-1941 in je ne uživajo po letu 1945. Pri tem pa ne pozabimo, da je niso uživali in je ne uživajo tudi Hrvati in Srbi, da ne pomislimo na Makedonce!

A.D.

Zopet nova imena teh,
ki so odšli
pred nami v večnost . . .
Naše molitve s temi
in vsemi pokojnimi,
katerih imen ne vemo . . .

ROGAČ ANTON

* ? (45 let) — ? Prekmurje
† 2.10.77 — Wodonga, Vic.

PLAZER AMALIJA TEREZIJA

r. Setina
* 5.11.14 — Ljubljana
† 28.10.77 — Greenacre (S),
NSW

FRANDOLIČ ALOJZIJA r. Mihelj

* 1.8.02 — Preserje pri Vipavi
† 3.11.77 — Footscray (M), Vic.

CAMPANER ANA r. Lenkič

* 9.1.20 — Breginj
† 19.11.77 — Melbourne, Vic.

BIRSA LUCIJA r. Colja

* 12.12.1892 — Branik, Slov.
Prim.
† 3.12.77 — Cabramatta (S),
NSW

DEKLEVA EDVARD

* 10.12.19 — Sp. Bitinje pri Il. B.
† 4.12.77 — Wollongong, NSW

MIKUŠ VINKO

* ? — Lokovec pri Čepovanu
† 3. ali 4.12.77 — Geelong, Vic.

KROPE MIRKO

* 29.10.22 — Sv. Marjeta ob
Pesnici
† 21.12.77 — Glenroy (M), Vic.

LADIČ ANTON

* 12.5.27 — Račice pri Il. B.
† 24.12.77 — Wollongong, Vic.

JEKLAR FRANC

* 4.5.39 — Ljubljana
† 27.12.77 — Mt. Gambier, SA

PEČAR JESSIE r. Evondale

* 31.3.12 — Launceston, Tas.
† 28.12.77 — Launceston, Tas.

ISTENIČ STANKO

* 1.7.26 — Nova vas pri Vrhniki
† 30.12.77 — S. Melbourne, Vic.

PALISKA JOŽE

* 26.3.34 — Zarečje pri Il. B.
† 31.12.77 — Moredoc, Vic.

SUŠEC JOŽE

* 27.2.25 — Beltinci
† 13.1.78 — St. Albans (M), Vic.

COLJA FRANC

* 2.12.1900 — Branik, Slov. Prim.
† 25.1.78 — St. John's Park (S),
NSW

KOZOLE JOŽEF

* 21.8.1899 — Brestanica
† 2.2.78 — Glenroy (M), Vic.

BEZGOVŠEK JOŽEF

* 5.3.1899 — Laško
† 2.2.78 — Fremantle (P), WA

FRANDOLIČ EMILJO

* 14.8.1894 — Nabrežina pri T.
† 26.2.78 — Heidelberg (M), Vic.

HARY JOŽE

* ? — ? Stajerska
† 27.2.78 — Bankstown (S), NSW

PUSNIK FRANC

* ? (51 let) — Celje
† 27.2.78 — Riverstone (S), NSW

VALETIČ IVAN

* 28.4.31 — Male Mune, Istra
† 9.3.78 — Blackman's Bay (H),
Tas.

DJORDJEVIČ MARIJA r. ?

* ? (47 let) — Sv. Tomaž pri Ptuj^u
† 26.3.78 — Woden (C), ACT

MOČNIK FRANČIŠKA r. Kacin

* 29.11.04 — Sp. Idrija
† 2.4.78 — Mascot (S), NSW

URBAS IVANKA r. Cvetko

* 31.8.50 — Polenšak
† 28.4.78 — Heidelberg (M), Vic.

SKAČEJ dr. VILKO

* 13.5.26 — Radeče pri Z. mostu
† 2.5.78 — Melbourne, Vic.

JURMAN MARIJA r. Brkonja

* 5.5.06 — Udine, Italija
† 20.5.78 — Harbord (S), NSW

CHIUSSINI (ČUŠIN) KARLO

* 8.4.15 — Podbela pri Kobaridu
† 22.5.78 — Auburn (S), NSW

ROŠTAN MILENCA

* 15.3.78 — Preston (M), Vic.
† 1.6.78 — Parkville (M), Vic.

NANUT VIKTOR

* 2.10.32 — Podcerkev
(Stari trg pri Ložu)
† 26.6.78 — Box Hill (M), Vic.

BREŽNIK OTO

* 25.1.09 — Lasse, Avstrija
† 6.7.78 — Palma de Malorca,
Španija

KAUČIČ CARLOTTA r. Kralj

* ? 12.1900 — Dornberk
† 8.7.78 — St. Albans (M), Vic.

GLUŠIČ JOŽE

* 28.8.43 — Varpolje (Mozirje)
† 8.7.78 — Melbourne, Vic.

KRENOS AVGUST

* 16.8.30 — Serdice, Prekm.
† 18.7.78 — Drumoyne (S), NSW

VIRANT JOŽE

* ? (53 let) — Vipava
† 20.7.78 — Wollongong, NSW

CHIUSSINI (ČUŠIN) ANTONIJA

r. ?
* ? (51 let) — Neblo, Gor. Brda
† 26.7.78 — Newcastle, NSW

ŽIČKAR FRANC

* 3.5.26 — Sv. Križ pri Litiji
† 3.8.78 — Wollongong, NSW

SIROTIČ IVAN

* 25.4.37 — Buzet, Istra
† 8.8.78 — Heidelberg (M), Vic.

PERSIČ MAGDA ELKA r. Grabner

* 25.5.32 — Maribor
† 15.8.78 — Rosanna (M), Vic.

KOS ANTON

* 11.12.33 — Domžale
† 16.8.78 — Croydon (S), NSW

GRČA HERMINA r. Krt

* 2.5.1896 — Hruševica pri
Stanjelu
† 26.8.78 — North Rocks (S),
NSW

ORAŽEM MARIO

* 4.4.06 — Lipca pri Trstu
† 10.9.78 — Izola (na obisku)

HORVAT IVAN

* 3.9.38 — Orehovica
† 24.9.78 — Wollongong, NSW

**TEH POKOJNIH SE NIMAMO
V MATICI MRTVIH:****ČEČKO ANTON**

* 15.12.15 — Frankolovo
† 28.11.76 — Maribor (na obisku)

JESSENKO FRANC

* 11.8.07 — Maribor
† 7.4.77 — W. Footscray (M), Vic.

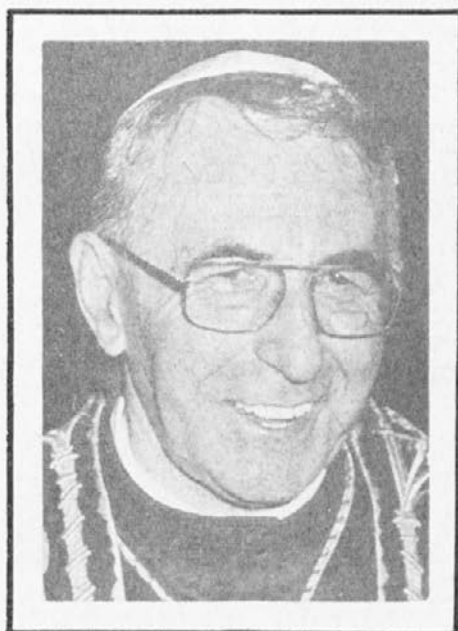
KUHAR ŠTEFAN

* ? (37 let) — Matjaševci, Prekm.
† 16.7.77 — Southport, Qld.

Komaj v prejšnjih MISLIH smo veseli pisali o izvolitvi papeža Janeza Pavla I. in objavili njegovo sliko . . . Danes pa že objavljamo njegov portret v črnem okviru: umrl je 29. septembra, po komaj triintridesetdnevem vladanju na Petrovem prestolu . . .

Ves katoliški svet je stavljaj nanj vse svoje upe — v prepričanju in pričakovanju, da bo krmaril Petrovo ladjico varno preko čeri in viharjev. Toda Bog je hotel drugače. Prekratko je vladal novi papež, da bi brali njegove odloke, da bi sprejemali njegove očetovske opomine. Pridobil pa nas je s svojim smehljajem. In njegova nenadna smrt je bila za nas vse mogočna pridiga, ki nas je morala pretresti in spomniti v vsej resnosti, da tudi mi ne vemo ne ure ne dneva . . .

Gospod, naj duša zvestega služabnika Janeza Pavla in duše vseh naših pokojnih po tvojem usmiljenju počivajo v miru! Amen.

VSEH ŽIVIH DAN

OB ZAČETKU novembra obiskujemo pokopališča in urejamo grobove, če že imamo koga bližnjih pod rušo avstralske božje njive. Več mislimo s hvaležnostjo ali skrbjo na svoje rajne, zanje molimo in zlasti o njih ter ob njih premišljamo. Mrtvi nas učijo živeti.

Kaj je življenje, kaj je smrt? Smrt je mogočna, nihče ji ne uide. Včasih je veličastna, pričevanje moči, ljubezni in zvestobe. Še večkrat je bedna. Vedno pa je velik vprašaj za življenje, kam se steka. Kaj od nas ostane? Le spomin in dela? Samo večnostni proces presnavljanja in obnavljanja v naravi? Ali pa nova oblika življenja, njegova dopolnitev in polnost v Bogu? Tudi ob najbolj trdni veri v življenje in večnost v Bogu nas smrt pretrese in misel na rajne nas navadno raztoži.

Vendar je življenje močnejše in veličastnejše od vsake smrti in vseh njenih pričevanj. Človeško življenje s tisočeriimi duhovnimi pojavi je nedoumljiva skrivnost, ki neskončno presega vse fizične, kemične in psihične procese v naravi.

V Cerkvi je višek misli na rajne slovesno obhajanje praznika vseh svetnikov. Umrle brate in sestre po veri, ki so odšli s tega sveta v Kristusu, gledamo v nebeški slavi in se z njimi radujemo polnosti življenja, ki so ga dosegli v Bogu. Prištetni so med svetnike, med junake ljubezni in zvestobe. Šli so za Kristusom, ki je za njih in za nas umrl in vstal in odšel v Očetovo slavo.

Naša misel se te dni nujno trga iz tega stehzniranega sveta, kjer je vse preračunano na gmotni učinek, napredek in na snovni užitek. Dviga se v višji in popolnejši svet. Ali kopicenje denarja, materiala in užitkov res človeka osrečuje? Ali ga ne dela še bolj razklanega in nemirnega? Koprnečega v neko neznano in nedosegljivo materialno blaženost, ki dosega končno vrh v drogiranju, ljudi pa pušča neodžejane in nesrečne?

Toliko ljudi se je že zvrstilo ob nas, ki so se prekomerno trudili, garali, zidali, pridobivali, računali ter nekateri tudi izžemali in goljufali. Pozabili pa so na duhovno kulturo, na dobroto, na ljubezen ... Kaj imajo? Kaj so dosegli sami in kaj

imajo danes njihovi potomci ali nasledniki? Mar ne običajno še več skrbi in napetosti? Ali pa prenasičenosti in razočaranja ter gnusa nad življenjem. Je to res napredek? Je to smisel našega življenja in umiranja?

Obenem se nam zvrstijo pred očmi mnogi ljudje, znanci in prijatelji raznih starosti in stanov, ki jim je iz srca vel mir, z lic smo jim brali veselje, no obeh jim je sijala zadovoljnost. Kje je bila skrivnost te sreče?

Prav vsi ti imajo nekaj skupnih potez. Najprej je to dobrota. Srečni so bili, da so lahko delali dobro. V njihovih srcih se je prebudil poseben čut do sočloveka, do ubogega in trpečega. Njihove oči so vidle priložnost in roke so se same od sebe prožile k bližnjemu, da mu kaj dajo, da mu pomagajo.

Potem je to izrazito pozabljanje sebe, zapostavljanje lastne koristi. Življenje jim ni teklo v prerivanju na prva ali donosna mesta. Veseli, če so imeli zase potrebno, so radi pomagali naprej drugim. Morda jih je kdaj to veliko stalo, kdo ve, a tako so ravnali in njihovo srce je bilo veselo in mirno.

Tudi sproščenost, neka posebna svoboda je lastnost teh srečnih ljudi. Niso malenkostni, ne nabadajo človeka na vsako ščetino in njihovo oko ni kontrola drugih. Srce jim ni sodišče, kjer se izrekajo obsodbe, ampak pomilostitve. S temi ljudmi si lahko domač, odkrit in iskren, ker se nimaš ničesar bati, ne pred njimi kaj igrati.

Hodimo po pokopališčih, beremo napise "tihi dom", "zadnji dom", "na svidenje", "počivajte v miru", "vaši vedno hvaležni", "neutolažljivi ostali" ... in premišljamo, koliko je to resnica, koliko nesmisel; koliko doživetje, koliko lepo zveneča fraza.

Nekoč bodo tako šli drugi mimo naših grobov in tudi premišljevali, kaj je bilo naše življenje. Ali nenasitno pridobitništvo? Sanjarsko tavanje od smisla v nesmisel in obratno? Ali pa zvestoba ljubezni, ki gre prek križa v vstajenje, v polnost življenja v Bogu.

Jk

Le križ nam sveti govori,
da vid'mo se nad zvezdami . . .

"OTROK IZ EPRUVETE"

A. V.

SVETOVNO časopisje je ob koncu julija na prvih straneh prineslo "senzacionalno novico": o otroku, "umetno spočetem" v nekem londonskem laboratoriju, ki ga je mati "srečno donosila in rodila". Deklica, težka 2,5 kg, je bila rojena sicer s cesarskim rezom, a ves porod je "potekel brez komplikacij".

Mati Lesley Brown je bila že devet let poročena in ni mogla zanositi. Zdravniki so ugotovili, da ne more postati mati zaradi zamašenih falopijevih cevi. Londonska zdravnica Patrick Steptoe in Robert Edwards sta njej in možu predlagala umetno oploditev. Zakonca sta pristala. Po predhodnem hormonskem postopku sta zdravnika izvedla v laboratorijski epruveti oploditev njenega jajčeca s spermatozoidom njenega moža. Že po nekaj dneh sta ugotovila, da se je oplojeno jajčece začelo razvijati, nakar sta ta človeški zarodek vložila v materino telo, kjer je začel rasti v normalnega otroka.

Časopisje je o celi zadevi poročalo v taki obliki, kakor da je medicinska znanost že na začetku frankensteinovskih poskusov umetnega proizvajanja človeškega življenja in se je to ob tem našem primeru že prvič zares zgodilo. Resnica je malo drugačna in tu so dejstva:

Že pred petimi leti se je britanskemu ginekološkemu raziskovalcu prof. Douglasu Bevisu posrečilo napraviti enake poskuse. V Angliji živijo že najmanj trije taki "otroci iz epruvete" in primer Louise Brown v tem pogledu ne nosi prvenstva. A starši teh otrok so predložili prej pametno zahtevo, da njihova zadeva z imeni vred ostane tajna: hoteli so dobiti otroka iz čistih materinskih in očetovskih nagibov, ne za kakršno koli komercialno izkoriščanje. Kot smo brali, sta zakonca Brown dovolila razglasiti njun primer vsemu svetu ter sta za to dobila od neke propagandne agencije visoko vsoto 600.000 dolarjev. Lesley Brown je sicer izjavila, da "ji je šlo za otroka, ne ravno za denar", vendar je obenem priznala, da sta z možem, po poklicu železničarjem, ob rojstvu otroka prav z dovoljenjem publicite nenavadno obogatela.

Dejstvo je tudi, da zdravnika Steptoe in Edwards nista "ustvarila novega življenja", kar bi ob napihnjenih in nejasnih časopisnih naslovih ob tem dogodku lahko marsikdo napačno sklepal. Napravila sta poskus z že živo snovjo, nosilko življenjskih klic, produktom zakoncev Brown. Zdravnika sta v epruveti življenje samo ohranila, da so mu potem naravni pogoji v materinem telesu nadaljevali obstoj. Noben smrtnik ni mogel do slej in tudi ne bo mogel v bodoče kdaj iz mrtve snovi priklicati življenja.

Vsa ta zadeva "laboratorijskih oploditev" je v moderni medicini še vedno samo v poskusnem štadiju: noben laboratorij in njega osebe ne moreta garantirati ohranitve življenja v epruveti, kakor tudi ne morebit-

nih težkih posledic na otroku v kasnejšem razvoju. Znan nam je podoben poskus, ki so ga nedavno napravili v ZDA: skupina ginekologov se je med poskusom premislila in so epruveto odprli, da je zarodek umrl. Prizadeta starša sedaj tožita zdravnike zaradi "umora njunega otroka" ter zahtevata visoko odškodnino. Vodja znanstvene skupine se zagovarja, da so se ob nenaravnem posegu v življenjske začetke človeka ustrašili nepredvidenih posledic, ki so lahko biološkega kakor duševnega značaja. — Za naš primer umetnega spočetja Louise Brown smo šest tednov po srečnem rojstvu zvedeli iz časopisov, da sta morala starša pred začetkom poskusa zdravnikom izdati pismeni pristanek tudi za splav, če bi v teku nosečnosti ugotovili, da je z nerodnim otrokom kaj narobe. Pristanek na abortus je draga cena za poskus in bi bil za katoličana, ki mu je življenje sveto ter umetni splav nič drugega kot umor nerodnega bitja, vsekakor nedovoljena pogodba.

Kaj pa umetno oplojevanje kot tako? Časopisi so ob novici "otroka iz epruvete" našli ugodno priliko, da so napadalno poudarili, kako katoliška Cerkev nasprotuje takšnim oblikam pomoči staršem. Znano je, da je že papež Pij XII. odklonil umetno oplojevanje kot protinaravno in torej kršitev naravnega zakona. Kršenje naravnega zakona pa ima za človeka slej ko prej vedno zle posledice. Toda papeževe takratne izjave ne vržejo dovolj jasnosti na naš primer, sleherni sodba bi bila lahko usodno prenačljiva in bo treba vprašanje vsestransko preštudirati z novega vidika. "Dejstvo je, da je Pij XII. obsodil umetno oplojevanje, ni pa jasno, če spada primer družine Brown tudi v to njegovo obsodbo. Po takratnem pojmovanju umetnega oplojevanja je šlo namreč za oploditev s semenom tretje osebe, tukaj pa gre za nenaraven način oploditve znotraj zakona bioloških staršev in vsi izrazi medsebojne ljubezni so se zlivali v željo po otroku", je izjavil znani moralni teolog p. Bernard Haring, ki je nejasnosti primera še najbolje opredelil.

Mnenja ostalih znanih moralistov in raznih cerkvenih voditeljev so se na splošno ob dogodku zelo delila.

Jezujski teolog Virgilio Rotondi je v rimskem dnevniku "Il Tempo" v dolgem članku povedal svoje prepričanje, da je umetno oplojevanje protinaraven način in zato ne more biti v skladu z etiko. Naj je želja po otroku še tako velika, zato še ne dopušča izbire kakršnega koli sredstva, saj še tako pozitiven cilj sredstev ne posvečuje. Podobne misli je izjavil tudi Dionigi Tettamanzi v italijanskem katoliškem dnevniku "Avvenire", toda z dodatkom, da bo treba celotno zadevo pred končno uradno izjavo Cerkev res temeljito pregledati in pretehtati. Angleški škof Gerard McClean prišteva naš primer med načine, ki jih je papež Pij XII. obsodil, ker "to ni spočetje, kakor ga hoče narava", dočim je

škotski kardinal Gordon Gray sicer izrekel svoje osebne velike pomisleke ob takšnem načinu spočetja, obenem pa dejal: "To je popolnoma novo stanje, o katerem se dosedaj Cerkev še ni izrekla."

Zelo zanimivo gleda na vso zadevo liverpoolski pomožni škof Harris. On bi staršema, ki bi se odločila za takšen način, zastavil troje vprašanj: Ali se dejanje vrši v okviru zakona? Ali si otroka res želita iz medsebojne ljubezni in bo tudi otrok deležen vse njune ljubezni? Ali jima pri naravnem dejanju zakonske ljubezni znanost samo pomaga? Če bi na ta tri vprašanja zakonca iskreno pritrdilno odgovorila, bi jima škof Harris brez nadaljnega svetovanja, naj se odločita za to metodo. Še manj pomislekov je ob našem primeru pokazal irski škof Lucey in izjavil, da "trenutno ne vidi, da bi bilo kaj narobe, če zakonca uporabita to metodo, ko na noben drug način ne moreta imeti otroka."

Dunajski teolog dr. Andreas Laun je izjavil, da moralna teologija ne pravi vnaprej "ne". Vendar moramo biti zelo previdni, saj gre vendar za človeško življenje. Tudi on, podobno kot zgoraj imenovani škof Harris, postavlja nekatere pogoje oziroma vprašanja, na katera bi bilo treba staršema najprej odgovoriti. Predvsem gre tudi pri njem za vprašanje, ali se dejanje vrši v okviru zakonske zveze. Po njegovem mnenju pa poleg teoloških niso prav nič manj važna tudi vprašanja, ki zadevajo nevarnost "genetičnih zlorab". Važno je namreč tudi to, kakšen bo otrok, ne pa samo, ali bo sploh živ. Tajnik ameriške škofovske konference škof Thomas Kelly je poudaril, da je "krščanska morala vedno zahtevala zavarovanje procesa posredovanja človeškega življenja. Dejstvo, da je znanost sposobna tako ali drugače spremeniti ta proces, gledano z očmi moralista še ne pomeni, da ima tudi pravico to storiti". Zanimiv je bil tudi odgovor baltimorskega nadškofa Williama Bordersa na radovedna vprašanja časnikarjev: ni dal sicer kake jasne izjave, kaj osebno misli o etičnosti takšnega

procesa, pač pa je izrazil svoje začudenje nad veseljem sveta ob tem dogodku. Vse je tako navdušeno ob "novem napredku znanosti, ki bo pomagal doslej nerodovitnim ženam" — hkrati pa z uzakonjenjem splava ubijajo tisoče in tisoče nerojenih otrok ter vpijejo o preveliki naseljenosti našega planeta . . . Nadškofove misli so vredne resnega pretresa.

Iz "Družine", kjer smo vzeli nekaj gornjih izjav, povzemo tudi mnenje slovenskih zdravnikov o dogodku, saj nas gotovo zanima. Sodeč po njih prvih izjavah niso pokazali ravno kakšnega posebnega navdušenja. Po tehnični strani umetno oplojenje jajčeca tudi zanje ne bi bilo neresljivo vprašanje. Imeli pa so nekatere pripombe v zvezi s publiciteto, ki jo je rojstvo Louise Brown povzročilo. Po njihovem mišljenju bi ne smeli nikdar objaviti imen prizadetih staršev, ker gotovo spadajo v okvir poklicne tajnosti. Slovenske zdravnike skrbi nevarnost "genetične manipulacije" ter morebitnih "tehničnih spodrslijajev", ki bi utegnili imeti usodne posledice pri otroku. Gotovo pa je najgloblja misel, ki jo je navedel eden slovenskih zdravnikov po Mojzesu Majmonidesu: "Ne daj, da bi mislil, da vse znam in vse morem!"

Iz vsega, kar smo povedali v članku, napravimo tale zaključek:

V "primeru Brown" je še zelo veliko stvari nejasnih in bo vzelo časa, da jih pristojni strokovnjaki svetu bolj jasno in razložijo. Tudi moralna razsežnost dogodka je še v znamenju vprašanja. Prenagljeno in neumestno je oboje: tako enostavno odklanjanje vnaprej, kakor pretirano veselje in poudarjanje napredka medicinske znanosti. Bodoča leta opazovanja primerov in iskanja bodo pokazala v vsem jasnejšo sliko. In ko bo po temeljitem študiju izreklo odločilno besedo Cerkevno vodstvo, bomo tudi katoličani končno na jasnem, kaj je ob vsem tem naše avtentično, skupno, načelno in popolnoma jasno stališče.

Ob blagoslovitvi
cerkvice v Kew
pred desetimi leti . . .

SLOVENSKA ZASTAVA

Slovenska zastava — belo-modra-rdeča —
življejnje nam lepša, ljubezen večja;
na prsih fantov — slovenska zavest,
na prsih deklet — dvakrajni cvet,
na kapi vojaka — nezadržni pogum,
v knjigi učenjaka — narodni um,
v bališu neveste — najlepši sijaj,
za praznik cerkveni — najvišji mlaj,
najlepši nagelj — iz hišnih lin,
mrliču v roki — zadnji spomin...

Slovenska zastava!

Zaradi čistosti tvoje smo vstali v upor,
ko zalila je barve povodenj krvava,
ko zastava kot krpa rdeča zaplava,
razglašajoča požig in rop in umor —
Omadeževana zastava!

A mi smo rešili te iz sramote in besa,
prepeljali na srcih te čez ocean,
ovili smo vate rano vseh ran —
tisočerih pobitih mrtva telesa.
S teboj, o zastava belo-modra-rdeča
sklanjamo se nad njihova srca trohneča,
nad njihov spomin:

zastava tu raste iz vaših korenin!
Zasadili smo zastavo v zemlje tujin
kot novi osvajalci novih domovin:
in spet nam poživlja naše dneve,
obnavlja nam voljo, spremlja speve,
na mlaje se dviga novih domov,
spet vije povesod se, kjer je naš krov,
zdaj na najvišje andske gore
vodi gornike, da v osvojeno kámenje
vsajajo tvoje znamenje
in z njim — slovensko ime!

Slovenska zastava!
Pred nami vihraj:
naš zakon, postava
in čast!
Od dedov naša last!
Borbeni sijaj
nam, brodolomcem!
Za večno naša bit!
Bodi svit
našim potomcem:
belo-modri-rdeči,
v Slovenijo vabeči!

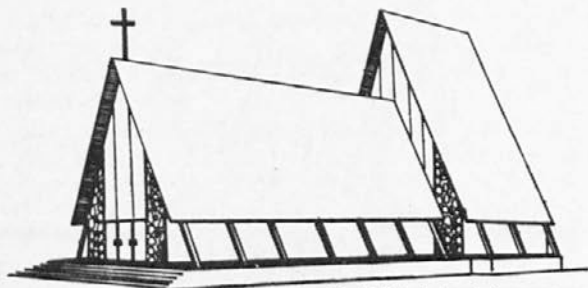
Slovenska zastava!

Iz roda v rod
vihraj povesod,
v domovinah vseh celin,
da slovenskih očetov sin,
dedič materine govornice,
se zamikal bo še v vekove,
v čar tvoje barvne trojice,
v tvoje plapolanje
kot v zvonove
daljne sanje...
Ljubezen, čast in slavo
dajmo vsemu, kar v njeni mavrici je:
Boj naših dedov, smrt očetov,
sinov bodočnost!

Naša vedna vsepričujočnost!
Ovijaj naša srca, plapolaj čez naše glave,
Slovenska zastava!

Zastava slave!

TINE DEBELJAK

Prvi črtež bodoče cerkve

LETOS v oktobru bomo zaključili prvo desetletje, kar lahko rečemo v nedeljo zjutraj: "Danes bomo šli pa v Kew v slovensko cerkev k maši!" Saj si od časa do časa vsak slovenski vernik — kljub temu, da hodi v svojo farno cerkev k bogoslužju v angleščini — poželi slišati domači jezik tudi pri oltarju. Malo jih je, ki bi se zares tako vživel v "Australian way of life", da bi jim tuja govorica domačo celo v cerkvi popolnoma nadomestila. K obisku slovenske cerkve lahko prištejemo še srečanje z znanci. Sicer je danes v Melbourneu že več zbirališč, še pred nekaj leti pa je bila ravno slovenska maša edina redna točka, kjer si upal najti znanca.

Gotovo si vsaka narodna skupina v zdomstvu želi pridobiti versko središče s cerkvijo, kjer je kljub tujemu okolju doživljanje vere zgrajeno na domači tradiciji in bi se zato njeni člani počutili zares doma. A vse niso tako srečne, da bi to dosegle. Naši slovenski družini v Melbourneu je uspelo, hvala Bogu. Še več: dobili smo cerkev in dvorano v enem zamahu. Bog nas je pogledal skozi veliko okno, bi lahko rekli: dal nam je priliko, da se izkažemo. Ni šlo brez težav, vse se je premikalo stopinjo za stopinjo — za mnoge kar prepočasni in brez posebnih načrtov. Danes vse bolj vidim, da nas je božja previdnost vodila za roko in drugače ni moglo biti. Vsak korak "na svoje" bi zlahka končal v neuspehu in razočaranju.

V septembru leta 1960 sem od nadškofije izprosil za nas v uporabo bivšo poboljševalnico Padua Hall v Kew: postala je BARAGOV DOM, dom slovenskih fantov, ki so tista leta bežali v stotinah preko slovenske meje in jih je Avstralija sprejemala iz evropskih begunskih taborišč. Že obstoječa hišna kapelica (danes razred Slomškove šole) je dobila podobo Marije Pomagaj, kmalu tudi dovoljenje za krste in poroke. Seveda je bila za nedeljske maše premajhna: po prvi cerkvi v Burnley smo se posluževali enkrat na mesec cerkve sv. Frančiška v mestu, enkrat pa uživali gostoljubje novoodprte hrvaške cerkve v Clifton Hillu. V avgustu 1963 smo pričeli "udarniško" gradnjo lurske votline za Baragovim domom, da smo bili za bogoslužje preskrbljeni vsaj za največje praznike, zlasti za božično polnočnico in veliko noč. V septembru istega leta (1963) — bilo je leto spomina 1100-letnice slovanskih blagovestnikov Cirila in Metoda — pa je nadškof Daniel Mannix zvedel za naše želje, da bi na igrišču Baragovega doma radi zgradili podzemsko dvorano ter nad njo cerkev. Skoraj stoletni nadškof je na dan 3. oktobra dal dovoljen odgovor, ki je izzvenel v občudovanju naše dobre volje, kateremu pa je bil dodan tudi rahel dvom, če bomo s prostovoljnimi delom zares uspeli.

Takratna oktobrska številka MISLI je poleg nedeljskih

Ob desetletnici

oznanil pri maši objavila veselo vest in oklicala nabirko za Sklad zidave. In tako smo začeli po starem reku: "Zrno do zrna..." Zbiranje darov za potrebno začetno vsoto, načrti, iskanje dovoljenj... Nekaterim je bilo vse prepočasno, drugim cela zadeva za skupnost nepotrebno breme; tretji so govorili, da ne bo nič iz vsega tega, kakor so se tudi kasneje ob izkopavanju za dvorano norčevali, da delamo plavalni bazen... Vsi dobromisleči pa so poprijeli in veselo vztrajali v podpori in opori celotne skupne akcije.

Dne 7. marca 1965 smo imeli slovesnost blagoslovitve zemljišča za srečen začetek z zasaditvijo prve lopate. To pozlačeno lopato (seveda ni videla pravega zlata) hranimo za spomin v veži dvorane. Kmalu potem je zapel buldozer in odvažanje zemlje se je pričelo. Tri leta so nato tekla ob drugem delu reka: "...kamen na kamen..." Ogromna jama na bivšem igrišču je počasi dobila stene, nato prečno železje, cementno ploščo, ta zopet v zrak štrleča železna rebra za streho nad bogoslužnim prostorom, ki je dobil stene. Zadnja se je izpred vhoda v dvorano dvignila stena zvonika. Sto in sto ostalih del, velikih in majhnih, je bilo sproti opravljenih, nebitvena so seveda počakala.

Pri vsaki gradnji, ki zavisi od prostovoljnega dela, je tako: včasih je bilo kar preveč pridnih rok, včasih jih je manjkalo; včasih je delo za nekaj tednov celo zastalo; tudi dež je od časa malo ponagajal, saj smo bili v glavnem vezani na sobote. A že 21. dan julija 1968, ko je nadškof in sedanji kardinal James Knox ob odkritju Baragovega spomenika blagoslovil nedograjeno stavbo in vzdal "vogelni kamen" — spominsko ploščo ob vhodu v dvorano, že ta dan je poplačal vse trude. Bil je kakor injekcija, da je zadnje tri mesece delavcev res kar mrgolelo in je bila cerkev v oktobru dovolj nared za slovesno otvoritev. Kot zala nevesta je bila tisto nedeljo 20. oktobra 1968, ob slovesnem blagoslovu in prvi daritvi svete maše na njenem oltarju. Kako radostno se je takrat iz naših src dvignila Zahvalna pesem.

Dolg je seznam darovalcev v Sklad zidave in najbrž nič dosti krajši ni imenik delavcev pridnih rok, ki so kopale, mešale malto, zidale, žagale in pribijale, varile, pleskale... Danes je slehernemu izmed njih v prijetno zadoščenje misel: Uspeli smo kljub težavam in cerkev nam lepo služiti! Tudi jaz sem pripomogel, da danes stoji, deli božje milosti ter ohranja slovenstvo nam in naši mladini...

Preveč in domala nemogoče bi bilo naštevati vsa imena. Nekaj glavnih bi pa le rad posebej omenil. Ko so mnogi imenitnejši in petičnejši rojaki stali ob strani in čakali, kako se bo stvar razvijala brez njih, je bila med darovalci ena prvih — kakor doslej vedno pri vseh slovenskih nabiralnih akcijah v Melbourneu — preprosta bolniška strežnica Julka Mrčunova s svojim darom petsto funtov, ki pa ni bil njen zadnji dar. Vso odgovornost za načrte tehnično izvedbo mu je pomagal Vlado Dorič) je sprejel nase gradbeni inženir Branko Tavčar in gradbena dela ves čas tudi nadziral. Vodstvo gradnje same pa je ob sodelovanju Rudita Koloinija prevzel Alojz Markič, takrat eden fantov Baragovega doma. Mirno lahko rečemo, da

bi brez njegove vztrajnosti in požrtvovalnosti tistikrat slovenske cerkve ne začeli in morda bi zamudili ugodno priliko za vedno. Omenim naj še **Franceta Benka**: v šestih tednih intenzivnega umetniškega dela je končal mozaik bratov Cirila in Metoda, ki krasí celotno zaohtarno steno ter daje cerkvi svojo toploto.

Vsem tem in stotim drugim, ki so takrat sodelovali na kakršen koli način pri gradnji, ob desetletnici še enkrat iskrena zahvala v imenu slovenske družine božjega ljudstva, ki ji naša cerkva veliko pomeni.

*

Deset let je prav za prav kar lepa doba, ki pa je hitro minila. Še prehitro, se nam zdi, ko gledamo nazaj in preštevamo dogodke v zvezi s cerkvijo, ko se spominjamo raznih slovesnosti, ki smo se jih v njej udeležili. Isto velja tudi za cerkveno dvorano, ki nas druži pri raznih srečanjih in prireditvah, katerih tudi ni bilo malo.

Nekaj preprostih podatkov bo morda dovolj zgovornih: Od otvoritve po koprskem škofu dr. Janezu Jenku je videla naša cerkva že precej cerkvenih dostojanstvenikov in visokih gostov ob raznih prilikah, ki so bile več kot redne nedeljske maše. Doživeli smo v njej tudi ponovitev nove maše p. Stanka, tri srebrne maše (mojo, p. Inocenca in kapucinskega patra Mansueta iz **Brazilije**), slovesne redovne obljube br. Bernarda in več redovnih obljub naših sester. V teku desetletja je bilo podeljenih okrog 90.000 obhajil in prav gotovo nekaj tisoč zakramentov sprave. Porok je bilo pred njenim oltarjem doslej izvršenih 405, katerim lahko dodamo še nekaj srebrnih in dve zlati poroki. Krsti nad njenim krstnim kamnom so v desetih letih dosegli številko 993; med temi je tudi nekaj krstov odraslih oseb. Manjše — hvala Bogu — je število pogrebov, ki so v teh desetih letih iz naše cerkve vodili na pokopališče: 97 sem jim naštelš pogrebi iz raznih pogrebništvov je število smrti med nami seveda mnogo višje.

Tudi dvorana pod cerkvijo nam je v prvem desetletju dobro služila. Ne bom rekel, da bi ne mogla še bolje, a preko šestdeset kulturnih prireditev za našo skupnost le nekaj pomeni. K temu moramo prišteti še razna druga srečanja, ki nam jih omogoča dvorana: ob nedeljah pouka Slomškove šole, za dneve proščenja, dneve ostarelih, srečanja mladine, vsakoletni sejem in podobno... Ob vsem tem se šele prav zavemo, kaj nam pomeni tudi ta prostor pod cerkvijo, ki je bil ob začetku nekaterim povsem odveč. Tako svetišče kot dvorana sta važna dela našega verskega in kulturnega središča v Kew. Bogu se zahvalimo zanj in radi se ju poslužujemo — za nas vse sta tukaj!

Morda se včasih premalo zavedamo, da je cerkev brez vernikov zgolj mrtva stavba brez duše, dvorana brez kulturnih prireditev pa tudi brez prave vrednosti. Kakor smo živi del Slovenije v svetu, bodimo tudi živi del Cerkve; dejavni člani, ki v veri in pom: oči drug drugemu potujemo skozi čas. Samo ob tej misli ima naše melbournsko središče svoj pomen in namen: duhovno in narodno nuditi roko v oporo vsem, ki si to žele. Bog daj, da bi tudi bodoča leta služila istim ciljem ter prinesla naši skupnosti tako s cerkvijo kot z dvorano še mnogo lepih uspehov, vsem posameznikom pa obilico duhovnih koristi.

P. BAZILIJ

Nekateri problemi današnjega sveta

AMERIŠKI sociologi imajo uživanje mamil za veliko in hudo bolezen današnje družbe. Mnenja so, da se vse premalo napravi, da bi se širjenje te bolezni preprečilo. Kazni za razpečevalce mamil so preblage, da bi vplile strah tistim, ki se s tem pečajo. Edina država, kjer sta prodaja in uživanje mamil skoraj popolnoma prenehala, je Iran (Perzija). Pred nekaj leti je perzijska vlada objavila poročilo, da je bilo samo v zadnjih dveh letih ustreljenih 239 tihotapecev in prodajalcev mamil. Le pa teh hudih metodah je bila Perzija rešena te moderne socialne bolezni.

LAKOTA

O LAKOTI je bilo v zadnjih letih napisanih mnogo besed. Vršili so se tudi kongresi, ki so obravnavali vprašanje lakote po svetu. Uspehov pa ni. Po objektivnih računih je položaj tak, da dve osebi od treh na naši zemeljski obli nimata dovolj primerne hrane: 30 do 40 milijonov ljudi umre vsako leto zaradi lakote. To se pravi, da umrejo, ker so oboleli na boleznih, ki so nastale zaradi pomanjkljive in slabe prehrane.

Polovica otrok na svetu nima primerne hrane in se zato ne more ne fizično ne duševno dovolj razviti. Vsa skrb lačnih ljudi je usmerjena v iskanje hrane, zato nimajo niti časa niti volje za višje vrednote, za napredek in tudi ne za vero in moralo.

NEPISMENOST

SILEN sovražnik človeškega napredka je nepismenost (analfabetizem). Kako naj napreduje človek, ki ničesar ne ve o kulturi, znanosti, tehniki? Samo govorjena beseda mu tega ne more posredovati. Nepismen človek tudi ni sposoben za demokratsko javno življenje, ker je žrtev spretnih demagogov.

Računajo, da je danes na svetu okoli 40% nepismenih ljudi. Med te ljudi moramo prištevati tudi tiste, ki so se sicer naučili v življenju nekaj črk in se znajo s težavo tudi podpisati, toda v življenju ne vzamejo v roke nobene knjige in nobenega časopisa. To so tako imenovani semianalfabeti (pol pismeni ljudje) Res je, da je vsako leto na svetu 50 milijonov več pismenih

ljudi. Ker pa naraste človeštvo vsako let za 75 milijonov ljudi, naraste vsako leto tudi število nepismenih vsaj za 20 milijonov ljudi.

Računajo, da bi se dala nepismenost odpraviti na vsem svetu z vsoto dveh milijard dolarjev, ki jih pa za to ni na razpolago, dočim samo Združene države in Sovjetska zveza porabita za oboroževanje letno nad 150 milijard dolarjev.

NERAZVITE DRŽAVE

GOVORIMO o gospodarsko razvitih in nerazvitih državah. Za gospodarsko nerazvite države smatramo večino držav v Aziji (razen Izraela in Japonske), večino držav v Afriki ter v Centralni in Južni Ameriki. Nekateri imenujejo to dežele tudi "tretji svet".

Kako je razdeljeno bogastvo na svetu, naj povedo naslednje številke: devetnajst najbogatejših držav na svetu, ki imajo 15% vsega prebivalstva, poseduje 75% vsega svetovnega bogastva. V petnajstih najrevnejših državah živi polovica vsega prebivalstva na svetu, toda posedujejo samo 10% svetovnega bogastva. Povprečni zaslužek prebivalcev v 29 gospodarsko razvitih državah znaša 1300 dolarjev na leto, dočim znaša povprečni zaslužek v 105 nerazvitih državah samo 132 dolarjev letno.

Razmerje med razvitimi in nerazvitimi državami pa je vedno slabše, razlike so vedno večje. Kajti gospodarski napredek v bogatih državah znaša letno nad 4%, dočim znaša ta napredek v nerazvitih državah samo 2,4%. Tako "siromašni narodi ostajajo še naprej siromašni, bogati pa zmeraj bolj bogatijo". je ugotovil in posebej poudaril pokojni papež Pavel VI. v okrožnici "O delu za razvoj narodov" ter dal svetu pametne smernice v rešitev ali vsaj ublažitev problema. Žal so njegove besede na splošno naletete na gluha ušesa.

R.Sm.

**Ali bomo vsaj ob takile sliki
znali ceniti vsakdanji kruh
ter znali odrezati košček za lačne? . . .**

Greznica

SONCE je močno pripekalo. V cerkvici za hribom je zvon naznanjal sedmo uro. Kosci so se pripogibali za šopi trave in z njimi brisali kose. Potlej so jih obesili na jelšo ob potoku. Posedli so na breg, da se jim je sonce upiralo v hrbte in čakali fantiča, ki jim je v skrbno pokriti košarici prinašal kosilo, kot so rekli zajtrku.

“Le nesi, le nesi — lačni smo!” je priganjal oče. Prižgal si je pipico, edino razkošje, ki si ga je kdaj privoščil.

“Saj nesem!” se je smejal fantič in kazal bele zobe. Sonce mu je žarelo iz sivih oči — tako sivih, kot je sivo jutranje nebo, preden ga osvetli prvi pramen zarje.

Postavil je košarico na tla med sedeče kosce. Oče je odmolil, Maruška je razdelila žlice in s slastjo so se lotili zabeljenih žgancev in dišečega mleka. Čeprav je bila lončena skleda zvrhana, so vse pospravili.

“Ali si spustil telička?” je iz navade povprašal oče. Vedel je, da je Francek nakrmil, napojil in osnažil živino, spravil gnoj na gnojišče in poskrbel tudi za telička, saj je bil njegov ljubljenc. Črn je bil, z belo liso sredi čela. Francek bi hotel, naj ga redijo, pa ga bodo morali prodati — ni dosti krme letos. Sama dolga in redka trava — videti je dosti, nakosi se pa malo.

“Tako je sit kot boben, čada ima veliko mleka”, je hvalil fantič.

Maruška je zložila skledo, lonček in žlice v košarico, Francek jo je vzel in odnesel domov. Ko je izginil za grmovjem, so kosci vstali in spet poprijeli za delo. Oče je videl, da so utrujeni, pa jih je potolažil:

“Še dvakrat gremo skozi, pa bo dosti za danes.”

Tiho so kosili, le tu in tam je kdo obstal in potegnil z oslo po rezilu. Kose so rezale rosno travo. Ravne zelene redovke so ostajale za njimi.

Končali so in se zadovoljno ogledali po pokoseni senožeti.

“Lepo vreme bo, lahko bomo sušili!” je dejal oče.

“Ko bi le cel teden držalo, da bi vse pokosili!” je želela Maruška.

“Bo, bo, vroče je, pa nič soparno! Lepo bo!” je uganil oče.

“Tamle pa Renko kosi”, je Janko pokazal z roko proti sosedovemu travniku.

Jože se je nasmehnil: “Zgodaj je začel, pa se mu počasi odseda.”

Tine in Tone sta se spogledala, rekel pa ni nobeden nič.

Oče je očedil pipico in počasi začel: “Kaj, ko bi mu šli malo pomagat? Vsak dve redovki mu odkosimo. Star je in bolehen — ali bi šli, kaj?”

Maruška, najstarejša, je skoraj trdo zavrnila očeta: “Vi ste pa mladi, kaj? In vaša naduha

je res pravšna za košnjo . . . — Za Tonetovih petnajst let je še naše košnje preveč, in zame tudi, čeprav rada kosim. Vsak dan bomo kosili doma — ne moremo pomagati še drugim!”

Oče se je začudil. Res pravega kosca ni med njimi, vsi se silijo z delom. Kolikokrat je že bilo tako! Še majhnim je nalagal pretežka dela, saj sam ni zmožel vsega. Kako se je poznalo, kar so naredili otroci! Pohvalil jih je, pa so spet in spet poprijeli in niso ugovarjali. Ta tiha Maruška je bila zmeraj cela mama in je bodrila mlajše fantje, ko so omagovali. Kaj ji je danes?

“Če bi bila ti za to, da gremo pomagat Renku, bi šli tudi fantje. Tako pa vem, da jih ne spravim . . .” je godrnjal oče.

“Ne moremo! Res ne moremo!” je odgovorila Maruška vsa solzna.

Oče je popustil. Res imajo doma dosti dela.

“No, tako sem mislil, ko je sosed sam. Včasih je najemal.”

“Vi ste pa včasih vse sami pokosili, ko smo bili mi še majhni”, je trdo spomnila Maruška.

“I, seveda sem! Takrat sem bil mlad”, se je nasmehnil oče.

*

Maruški je vstalo pred očmi tisto poletno jutro, tako jasno in lepo, kakor današnje. Šla je po drva v drvarnico, si jih naložila v naročje, pa obsedela na debelem čoku in poslušala, ko je sosed Renko zbadljivo nagovoril očeta.

“A, ti si pa nov radio kupil, ha ha! . . .”

“Nisem! Še za potrebne reči ni denarja”, je odvrnil oče. Ravno se je vrnil s senožeti, kjer je kosil že od svita, da pogleda k bolni ženi.

“Sem slišal, da nekaj cvili pri vas . . . Ti pa tudi vse rediš, kar ti ženska prinese k hiši! To si neumen! Mi smo prejšnji teden spet enega vrgli v greznico. To se kaj lahko napravi, samo znati je treba. Enega bomo imeli, samo enega, pa zdaj še ne, je še čas za to! . . .” se je smejal sosed Renko.

Zdaj je oče šele razumel. “Svojega otroka ne bom zavrgel, nimam srca za to!” je pribil in ni več poslušal sosedu. Hitel je k ženi. Imela je vročino in ga je klicala. Babica ji je dajala obkladke. Ko je tiho stopil k postelji in se sklonil nad njo, se je v blodnji nasmehnila in čez čas mirno zaspala.

Tudi sam je z njo preživel težke ure. Kaj naj počne s šestimi majhnimi otroki, če bi ona . . .

Pa se je spet nasmehnilo sonce: žena je ozdravela. Le nekaj dni dalj je ostala v postelji kakor ponavadi ob porodu. Maruška je gospodinjala, kakor je pač že mogla. Ocvrte kruhove rezine in čaj je nosila mami in jed skrivala pred bratci, katerim so se še bolj kakor njej cedile sline.

Krompir v oblicah in pečena jabolka — tisti prvi, zgodnji jabolčki — je bila v tistih dneh najpogostejša jed za lačno družino. Oče je hvalil Maruško, da zna dobro kuhati in tudi drugi so bili kar zadovoljni s hrano, ki je ni bilo v obilici. Maruška je včasih od utrujenosti zaspala v kuhinji. Oče jo je odnesel v posteljo ter še postoril pri živini in v svinjaku, česar niso zmogli otroci.

*

Tisto poletno jutro je bilo, ko so prinesli k hiši Francka, tega fantiča, ki jim je danes prinesel jed v senožet. Tistega fantička, ki ima svetlo sivino neba v očeh . . . Tisto jutro je Maruška sedela v drvarnici in slišala trde, neusmiljene besede sosedu Renku. Oče je že pozabil — koliko vsega je moral preslišati! — Maruška pa ni pozabila . . .

“Za celo vas bi vas bilo zadosti!” je včasih rekel Renko. Oče pa se je samo nasmehnil in pogledal po svojih drobljančkih.

“Sem do nas se sliši, ko stržejo žlice po prazni skledi”, je včasih pretiral Renko proti drugim ljudem. Oče je molčal.

“Tule imaš pol hlebca belega kruha! Pri nas ga nima kdo jesti . . .” je Renkova ponujala Maruški kruh.

“Saj ni treba, teta, res ni treba!” se je branila Maruška, a je le vzela in razrezala bratcem in še dvema najmlajšima sestricama beli kruhek. Zobje so ga v hipu pomleli, čeprav je bil suh ali pa se je že vlekel.

Maruška je vedela, da oče in mati bdiva in delata še pozno v noč, ko otroci že spijo. Vedela je, da oče pokosi leto za letom sam vse senožeti in zorje s parom najetih volov vse njive. Komaj so otroci dobro shodili, so že pomagali pri delu. Delali so pasove in jih razdevali po njivi, da je mati polagala nanje požeto žito. Podajali so snopje očetu, da ga je zlagal na kozolec. Vodili so vole pri oranju, čepeli po strnišču in pleli korrenje. Trd in skromen kruhek je pridelala dru-

žinica, a uživali so ga v ljubezni in zadovoljnosti.

Renko je najemal kosce in orača. Letine so bile dobre — z ženo sta pridelala več kot sta potrebovala. Zaželjenega edinca pa ni bilo — ali je tudi končal v greznici, ali ga sploh ni hotelo biti, Maruška ni vedela. Z ženo sta se postarala in ostala sama . . .

“Pri nas zdaj ne ropotajo samo žlice, ampak tudi kose, motike, srpi in cepci! . . .” je mislila Maruška, vesela, da so premagali najhujše. Zdaj jim je bilo dobro. Čeprav še šibki, so bili navajeni dela od majhnega in so delali kot odrasli.

“Naj stopi Renko, naj, po tistega, ki ga je vrgel v greznico, da mu bo pomagal kositi! . . .” je mislila dalje Maruška.

Ni rada ugovarjala očetu. Vajena postreči in pomagati vsakemu, bi prav rada kosila tudi Renku, čeprav je bila utrujena. A danes jo je nekaj stisnilo pri srcu. Nikoli ni mislila na to, danes pa ji je prišlo tako živo v spomin ono, kar je slišala tistikrat, ko je sedela v drvarnici . . .

Kako lahko bi Renkova prišla in kaj skuhala ali prala, ko so bili mama v postelji! Ali popazila najmlajšega . . .

Pa saj bi otrok ne hotel biti pri nji. Otroci so se Renkove tete bali, čeprav jim je večkrat kaj dala. Čutili so, da ne daje iz ljubezni, ampak le zato, ker se ji zdi škoda vreči prašičem. Včasih je dejala: “Pri prašiču se nekaj priredi, pri

otroku pa nič! Od otrok res nimaš nič! Ko bi bili vsaj hvaležni . . .”

No, njeni otroci ji res niso imeli bili za kaj hvaležni. V greznici so končali . . .

Kolikokrat se je Renko izrazil: “Saj je preveč ljudi na svetu! Zakaj delati še večjo revščino! . . .” Maruška je vedela, da je letelo to nanje.

Če bodo zdravi in pridni, kot so bili do zdaj, si bodo že prislužili kruha. Nepotrebnih stvari pa tako niso vajeni. Zemlja bo rodila, samo obdelati jo je treba!

*

Oče in mati sta se postarala. Vojska je klicala Janka in Jožeta, Tineta in Toneta — Francku je počasi odtekalo življenje v taborišču.

Maruška je z Ivanko in Pepco obdelovala zemljo. Imeli so vole, dokler jih ni pobrala vojska. Dekleta so napregale krave in z njimi vozile in orale. — Zdaj bi obdelovali grunt za igračo, ko bi bili fantje doma. Tako pa je vsak dan prinesel novo garanje in novo skrb.

“Dobro, da jih nimava in nisva v skrbeh za nobenega . . .” je včasih modrovala Renkova.

Maruški se je stiskalo srce. Vojne ni hotelo biti konec. Drugi so se še včasih oglašali, Franček pa ni poslal glasu in vsi so že mislili, da ga ne bodo nikoli več videli.

Prišli so vojaki in požgali vas. Lepa Renkova domačija je pogorela z drugimi vred. Maruška

Domačija
pod
planinami

je sprejela oba Renkova pod streho. Ali sta res tako hudo žalovala za premoženjem ali kaj — kmalu so drugega za drugim odnesli na pokopališče.

“Čudno, da je naša hiša ostala”, je včasih rekla Maruška.

“Bog jo je varoval”, je odgovorila mati.

“Kjer je veliko otrok, je veliko očenašev!” je pribil oče.

“Če nam je Bog obvaroval dom, bo tudi ohranil naše fante”, je zaupala Maruška.

Po vojni so se res vsi fantje vrnili. Tudi Franček, čeprav je bil tako shujšan, da ga niso spoznali, ko je prišel domov.

*

Trda so bila tista leta. Renkovo domačijo so priključili zadrugi.

Na Maruškinem domu je zagospodaril brat Tine, drugi so odšli zdoma, pa ne daleč. Omožili in oženili so se in njihove mladine je bilo res kmalu za celo vas, kakor je včasih rad oponašal pokojni sosed Renko.

Tinetov najstarejši fant je traktorist v zadrugi. Tudi na domači zemlji orje in kosi z združnim traktorjem.

Teta Maruška se s svojimi že skoraj odraslimi otroki včasih rada oglasi na svojem domu. Rada se pogovori z nečaki, ki so prav taki, kot so bili nekoč njeni mlajši bratje. Rada obiše mater in očeta, ki jo še zmeraj kličeta “naš Maruškec”, kakor sta jo včasih, če sta jo hotela posebno pohvaliti . . .

Oni dan je teta Maruška prišla po posebnem opravku. Nesla sta h krstu Tinetovega najmlajšega. Bilo je sredi košnje, a so ga že drugi dan po rojstvu nesli h krstu. Stara ljudska rečenica pravi, da moraš iti za botra takoj, ko te prosijo. Čeravno orješ, tudi sredi brazde, pusti plug in pojdi, če je otrok nezakonski. Če je zakonski, pa lahko brazdo do konca izorješ.

Tako so cenili botrinstvo in tako so se bali, da ne bi otrok brez krsta umrl.

Maruška je malega krščenca položila k materi, da ga je poljubila in pokrižala. Potlej ga je botra vzela v naročje in ga nesla v hišo, da niso bratci in sestrice, ki so hoteli videti malega v krstni opravi, nadlegovali matere v zatemnjeni kamri. Skozi vrata se je prismejal najstarejši Tinetov fant, tudi Tine, in podal botri Maruški in botru roko: “Danes kosim na združnem. Le pogledjte, kako to gre!”

Traktorist je odhitel na delo, drugi so vstali od slavnostnega zajtrka in pogledali skozi okno za njim.

Pogorišče Renkove hiše, kozolca in hleva je buldožer že zdavnaj zravnal z zemljo. Tudi greznico, ki je Maruški ostala tako dobro v spominu. Zdaj je tam povsod rastla trava. Najbujnejša je bila tam, kjer je nekoč bila greznica.

Mladi traktorist je zavozil na ravno senošet. Trava je padala po tleh. Ozrl se je proti rojstni hiši in zamahnil z roko v pozdrav. Vedel je, da gledajo skozi okno. Naj le vidijo, kako urno kosi! Zapodil se je v najgostejšo travo . . .

Traktorist ni vedel, kar je vedela Maruška: da kosi tam, kjer je bila nekoč Renkova greznica.

Danes je bilo prav tako jutro kot tisto, ko so prinesli k hiši Frančka s svetlimi sivimi očmi in je Renko vprašal očeta, če je kupil radio . . .

Tako poletno jutro, kot tisto, ko Maruška ni pustila, da bi kosili Renku.

V takem jatru je Tinetov Tine kosil z brnečim traktorjem travo, ki je rastla nad greznico. Ni vedel, da kosi nad grobom tistih, ki se niso smeli pri sosedu roditi . . .

V Tinetovi rojstni hiši pa je zajokal njegov najmlajši bratec.

Teta Maruška se je sklonila nadenj in njena solza se je ob živih spominih zlila z otrokovo.

MJB

Mamica, kupi mi pištolo!...

NIČ ni čudnega, če se znajdejo starši v dilemi, ko jih njihovi otroci nadlegujejo in prosijo, naj jim kupijo pištolo ali puško — zdaj pred Miklavžem še prav posebno, da bi jih ta sveti prijatelj otrok obdaroval z orožjem ... Če starši odklanjajo nasilje, tudi nad tako igračo niso ravno navdušeni. Res je namreč, da obstajajo med ljudmi, tudi tistimi, ki se strokovno bavijo s problemi vzgajanja, različna mnenja in stališča o tem, ali je umestno dajati otrokom v roke puške in pištole.

Zalostne izkušnje zadnjih desetletij, v katerih doživljamo naraščanje vsakovrstnega nasilja, grobstvi, ubijanja in terorja, opozarjajo nas vse, da človek ob vsej svoji civiliziranosti more puščati prosto pot svojim agresivnim in razdiralnim težnjam. Te neurejene težnje lahko vodijo v nesrečo ne le bližnjega, ampak tudi človeka, ki težnje poseduje; dolgoročno pa s tem trpi vse človeštvo. Zato — tako menijo nekateri — se naj tudi otroci v mladosti ne igrajo z orožjem — naj jim to ne bo ljuba igrača, ki jo bodo kot odrasli zlahka zamenjali s pravim orožjem.

Drugi, ki so sicer prav tako proti nasilju in ubijanju, pa menijo, da bojne igre pri otrocih ravno ne vodijo do nasilja pri odraslih. Ob tem navajajo primere ljudi, ki so danes vneti zagovorniki miru, pa so se kot otroci kaj radi igrali s puškami. Poleg tega pravijo, da je kar prav, če otrok svojo agresivnost izživi, da je potem v resničnih odnosih sposoben večje strpnosti. Ko otrok odrasča, tako razlagajo, postaja bolj kritičen in tudi sposoben svoja agresivna čustva bolje obvladovati; zato se v medčloveških razmerjih ne bo več tako obnašal, kot se je kot otrok pri igri.

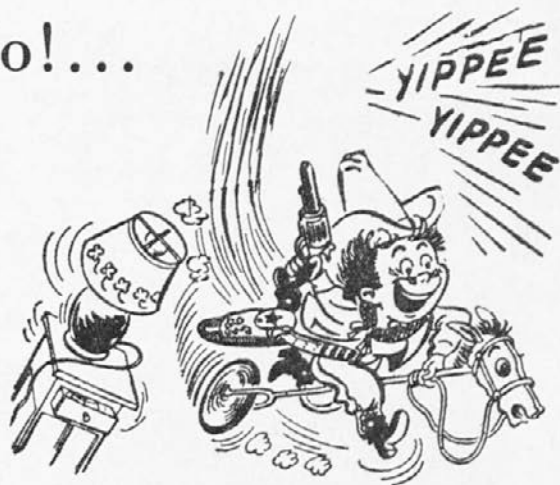
PIŠTOLO OTROKU — DA ALI NE?

Zaradi različnih pogledov so tudi mnenja o tem skrajno različna: eni so za to, naj otroci sploh nimajo nobenega orožja, drugi pa ga celo priporočajo. — Preden poiščemo odgovor, si pojasnimo vprašanja: Ali lahko že sama igra z orožjem napravi otroka grobega in nasilnega? Kako sploh postane človek agresiven?

Od celotne vzgoje je odvisno, kakšen bo odrasel človek.

V človeku obstaja naravna težnja po napadalnosti, ki se vzbudi, če so neke njegove življenjske potrebe ogrožene, oziroma tedaj, ko se človek bori za nekaj, kar je bistveno za njegov obstoj. Vzgojen in plemenit človek bo znal svoje potrebe zadovoljiti tako, da ne bo ogrožal drugega. Če to nikakor ni mogoče, se bo znal kakšni pomembni stvari odreči in bo zmogel sam sebe obvladati, da ne bi bistveno oškodoval drugega.

Če je bil otrok v mladosti deležen grobstvi, nasilja, odrivanja in nerazumevanja, potem kot odrasel ne bo zmožen svojih agresivnih teženj krotiti in prav uravnavati. Tega ne zna, ker se ni imel priložnosti naučiti, v sebi pa tudi ni razvil moči, da bi to zmogel. — **Tudi otroci, ki jim je bilo vse dovoljeno, ki jih starši niso nikoli v ničemer omejevali, ki nikoli niso bili vajeni odpovedi, ne bodo v odrasli dobi sposobni brzdati svojih potreb, ker jih na to ni nihče navajal, ker se v tem niso**

nikoli urili. Taki odrasli bodo sposobni zateči se k vsem mogočim oblikam nasilja, moralnega ali fizičnega, kadar bodo hoteli doseči svoje.

Od celotne vzgoje je torej obvisno, ali bo otrok postal tak, da bo nasilje odklanjal in se proti njemu boril, ali pa se ga bo sam posluževal. S tem nočemo reči, da nimajo drugi zunanji vplivi na otroka nobenega pomena. Raziskave so pokazale, da na primer, filmi, ki prikazujejo nasilje v vabljeni luči, vplivajo na otroke tako, da jih otroci posnemajo in začno sami početi isto. Pri tem pa je zanimivo, da se to dogaja v veliko večji meri pri otrocih, ki nimajo primerne vzgoje, dočim je vpliv tovrstnih filmov dokaj manjši na otroke z ustrežno vzgojo.

KAKO OTROK DOŽIVLJA IGRO Z OROŽJEM?

Dejstvo je — to velja predvsem za dečke — da si otroci zelo želijo "pravih" pušk, nožev, lokov in podobno. Številni starši so doživeli, ko so svojemu otroku branili orožje oz. mu ga zaradi načelnega odklanjanja niso kupili, da si je otrok naredil puško sam. Potem je pri starših nastalo novo vprašanje: Ali naj mu igračo vzamem, ali naj mu tako igro prepovem?

Sama igrača ne bo naredila otroka agresivnega. Kot smo videli, so drugi razlogi, ki pripeljejo človeka do grobstvi. Zato tudi otroškega orožja načelno in dosledno ne odklanjamo. Dečku, ki si ga izrečno želi, ne bomo take igrače za vsako ceno odrekli. Prav pa je, da mu razložimo — seveda ne grobo in strogo, temveč stvarno, ljubezno in za otroka primerno — da nad orožjem nismo navdušeni. Otroku povemo, kaj pomeni orožje za človeštvo, koliko nasilja in ubijanja povzroča. Naj dobi po naših vzgojnih besedah pravilno razlago o vsem tem, kar je verjetno s široko odprtimi očmi gleda na televizijskem zaslonu ter po svoje presoja.

Ko smo že zapisali, da ni ravno narobe, če otroku orožje kupimo, je treba še povedati, koliko star otrok naj bi rabil igračo, ki je "prava pištola" ali "prava puška".

V predšolski dobi je otrokova domišljija tako močna, da si je sposoben ves zunanji svet oblikovati po svojih željah: pri igri

mu kos lesa v mlaki vode predstavlja ladjo, ki pluje po morju; navadna punčka iz cunj je za deklico najlepša princeska na svetu. Morda te svoje preproste stvari ceni bolj kot do potankosti izdelane igračke prav zato, da jim s svojo fantazijo lahko obilno dodaja. V zgodnji šolski dobi (od sedem do enajst let starosti) pa postaja otrok polagoma kritičen in realen. Zato hoče pri vsem, tudi pri igračah, da so čim bolj podobne predmetom iz resničnega sveta. To je čas, ko boste fantu res ustregli na primer z električno železnico, avtomobilom, žerjavi, pa se-

veda tudi s "pravo" puško ali "pravo" pištolo. Ne pozabite pa pri tem pametno presojati, da ne bo nepotrebne razvade. Končno bi morali otrokov značaj najboljše poznati ravno starši — sleherni igrača naj bi ga plemenitila in lepšala, ne pa kakor koli slabila.

Še nekaj! Ob mislih na naslednji članek tale ideja: kaj pa harmonika, kitara, ali celo bobni — namesto revolverja ali puške? . . .
D.

Mladina je nastopila...

TOKRAT je bil napovedani vseavstralski MLADINSKI KONCERT v priredbi naših verskih središč že četrtilt na vrsti: prvi se je rodil v Melbournu, nato je bil v Sydneyu, lansko leto v Canberri. Letos je prišel na vrsto spet Melbourn. Že pred meseci smo preko MISLI znova razložili pogoje za nastop in povabili slovensko mladino k sodelovanju.

Prijave so prišle, toda samo iz Viktorije, oziroma iz Melbourn. Kje so ostali drugi? Pozanimali smo se in prejeli kaj različne odgovore. Enim je bilo predaleč, druga skupina je izgubila igralca, tretja in četrta sta se razšli...

Očitno ni bilo pričakovati kakšnih presenečenj v zadnjem trenutku. Prav velikega števila skupin pa tako ne bi mogli dobiti, ker jih ni toliko, zlasti ne pevskih. Kaj torej napraviti? Ali naj vztrajamo pri vseavstralskem tekmovanju z nekaj prijavitelji iz Melbourn? Naj koncert pri vsem tem za letos odpade? Naj sploh prenehamo z njimi-tudi v bodoče?

Sklep je bil trden: **koncert ne sme odpasti** — preveč si želimo videti mladino na odru! Zdelo pa se je primernejše z ozirom na nastale razmere in lokalni značaj, naj bi to bil mladinski koncertni nastop brez posebnega ocenjevanja in iskanja zmagovalca. S tem so seveda padli tudi pogoji glede starosti in vse ostale točke, ki so jih prej morale skupine (kot tudi posamezniki) vzeti v obzir.

MLADINSKI KONCERT smo napovedali za večer zadnje sobote v avgustu (dne 26. avgusta) in Baragova dvorana pod cerkvijo v Kew se je že precej pred napovedanim začetkom napolnila. K temu so pripomogli seveda tudi rojaki iz Canberre, ki so za to priliko pripotovali med nas z avtobusom. Niso pa bili edini gostje iz oddaljenih krajev. Naj na prvem mestu omenim senatorja g. Miša Lajovica iz Sydneya, od koder so prileteli tudi Fabianovi. Celesta Fabian je namreč

nastopila na koncertu s pevsko točko — edina udeleženka doma izven Viktorije. Njen stric jo je prišel s svojo družino poslušat iz Adelaide. Tudi iz Geelonga in okolice Melbourn je bilo nekaj rojakov.

V prvem delu koncerta so nastopili trije mladinski ansambli. Najmlajši po letih, "Triglav", je letos na našem mladinskem koncertu prvič nastopil. Naslednji so bili "Veseli planinci", ki so se že predstavili na koncertu v Sydneyu pred dvema letoma — takrat so dvignili svojo povprečno starost do predpisanih pogojev za tekmovanje s tem, da so sprejeli k skupini tri dekleta s piščalkami. (Po mnenju mnogih je bila to tudi muzikalno odlična kombinacija, vredna poslušanja — in aplavza, ki so ga bili zares deležni v obilni meri). Ansambel "Velenje" — lanski zmagovalca — je nastopil zadnji od skupin. Naj omenim, da še vedno hranijo prenosni pokal, ki so si ga poleg lastnega pridobili na koncertu v Canberri. "Velenje" je doslej nastopilo na vseh štirih naših koncertih — da so imeli v zadnjem letu nekaj sprememb v oboju, ne igra vloge. Kot nam je poznano, se je ansambel rodil tik pred prvim koncertom in morda prav zaradi njega — v kolikor je res koncert pospešil njegovo rojstvo, je bilo vredno našega truda.

Za solo-petje sta se letos prijavi **Majda Špacapan**, katero je spremljal na harmoniko Marjan Koroša, in **Celesta Fabian** iz Sydneya, ki sem jo že omenil in jo je na klavirju spremljala Turkova Milena. Ker je z ocenjevanjem vred padel tudi pogoj starosti, je s pevsko solo-točko ob spremljavi brata Ivana na harmoniko mogla nastopiti tudi mlajša **Baričena Majda**. Predstavila sta se s svojo točko v drugem delu sporeda.

Drugi del je poleg omenjenega ljubkega Baričevega para imel dve baletni točki, kar je bilo za naš mladinski koncert novost. **Majda Špacapan** je zaplesala klasični balet po Chopinovem valčku, **Linette Drezga** pa je nastopila z modernim baletom. **Mladinska folklorna skupina** iz Kew nam je v gorenjskih in prekmurskih narodnih nošah predstavila štiri narodne ples (njih imena: Stara polkica, Na Gorenjskem je fletno, Tkalečka, Šamarjanka) in žela obilo priznanja. Še učinkovitejša je bila zadnja točka tega dela in obenem zaključna točka večera.

ko je mladinski zbor "Glasniki" iz Kew s svojimi člani dobesedno napolnil ves oder, vso dvorano pa s svojim ubranim petjem. Ta skupina, že s svojimi enotnimi oblekami kaj prikupna za pogled, je bila najštevilnejša **le pogledjte dolgi seznam!** in je napravila nepozaben vtis na vse prisotne. Za trenutek si težko verjel, da si sredi avstralskega Melbourn in ne kje v Ljubljani, da so na odru pred tabo v zdomstvu rojeni mladinci, od katerih mnogi niso nikoli videli domovine staršev...

Tako je tudi letošnji mladinski koncert zdaj za nami. Vsak, ki se ga je udeležil, si je mogel sodbo o njegovi kvaliteti ustvariti sam. Če bi sodil po navdušenem ploskanju za sleherno

Senator M. Lajovic:
nekaj besed spodbude

Majda
Špacapanova

"Veseli planinci"

Ansambel
"Triglav"

Celesta
Fabian

GLASNIKI
so nam nudili
dvojni užitek:
za oči
in za ušesa . . .

Baričeva dva:
Majda in Ivan

**Linette
Drezga**

**Tudi izvedba
folklorne skupine
je bila odlična**

**Op.: Žal ne moremo ob-
javiti slike nastopa "Ve-
lenja" in slike baletnega
nastopa Majde Špacapa-
nove, kar sta za tisk pre-
slabo izpadli.**

Prosimo oproščenja!

točko nastopa, zlasti še za nastop folklorne skupine in pa "Glasnikov", bi moral reči, da so bile vse na dostojni višini. Brez dvoma so se vsi nastopajoči temeljito pripravili in potrudili svoje točke podati v veliko zadovoljstvo poslušalcev in gledalcev. Prepričan sem, da nikomur teh ni bilo žal, da je bil ta večer v Baragovi dvorani.

Čeprav je bilo še mesec prej toliko negotovosti, kako bo z letošnjim nastopom, se mi zdi, da je koncert izredno lepo uspel. Po mnenju mnogih še najbolj od vseh štirih doslej. To dokazujejo tudi nekatera pisma, ki smo jih dobili v dneh po koncertu. Rad verjamem, da je pripomoglo k veselemu razpoloženju na odru in v dvorani prav dejstvo, da ni bilo ocenjevanja. Nervozno pred nastopom in ob koncu žalost tistih, ki niso dosegli najvišje in morda kar pregotovo pričakovane ocene (zmagovalec pač vedno samo eden!) je bilo mogoče opaziti pri vseh prejšnjih koncertih — tokrat je izostala in nadomestila jo je domača sproščenost. Je ta oblika nastopov torej bližja tistemu cilju, ki ga zasledujemo: navdušiti mlade za

slovensko pesem in glasbo ter jih preko te narodne dediščine tudi med sabo zblížati? Menim, da je. Za tekmovanje na tem polju, še tako zdravo in pošteno zamišljeno, menda še kar nismo zreli. Ob njem igrajo preveč osebna čustva in prepričanost, ki nerada popusti poklicnim razsodnikom, pa naj bodo še tako nepristranski. — Nastaja pa pri tem drugo vprašanje: Ali je mogoče pričakovati sodelovanje na daleč brez tekmovanja? Bi se skupina res potrudila na stotine kilometrov dolgo pot, če jo ne bo vlekle vsaj upanje, da bo zmagala?... Videli bomo, kaj bodo prinesla prihodnja leta.

Ob skromni zakuski smo se z nastopajočimi in z gosti od drugod po koncertu še domače razgovorili ter ob veselem razpoloženju vseh zaključili lepo doživetje tega kulturnega večera. Naj se še na tem mestu iz srca zahvalim vsem nastopajočim in tudi njihovim staršem za razumevanje ter sodelovanje. Enako vsem, ki so kakor koli pomagali pri koncertu, da je tudi letos tako lepo uspel.

P. STANKO

Na letošnjem MLADINSKEM KONCERTU so sodelovali:

TRIGLAV (Melbourne):

Ivan Barič,
Danny Simčič,
Johnny Smrdel,
Jože Brožič,
Johnny Jernejčič,

VESELI PLANINCI (Melb.):

Igor Tomažič,
Branko Tomažič,
Johnny Mamilovič,
Fabian Klančič,
Štefan Srnc.

VELENJE (Melbourne):

Ivan Koroša,
Marjan Koroša,
Frank Gombač,
Jože Krnjak,
Igor Tomažič,

GLASNIKI (Mladinski zbor melbournskega verskega središča):

Vodi: Marko Plesničar.

Instrumentalna skupina:

Milena Turk,
John Škofic,
Andrej Plesničar,
Ross Quaipe,
Eric Vine,
Jim Gray,
Mario Zorzut,
(zadnji štirje gostje tega nastopa).

Vokalna skupina:

Irena Birsa,
Doric Brožič,
Loretta Burlovič,
Bernarda Damiš,
Romana Damiš,
Greta Debelak,
Linette Drezga,
Margaret Frančič,
Majda Gjerek,
Ana Gombač,
Štefka Grl,
Mirjam Kirn,
Elsa Korže,
Maria Lah,
Sonia Mezgec,
Sandra Mikuš,
Anita Sankovič,
Ana Špacapan,
Majda Špacapan,
Magda Tomšič,
Ana Sedmak,
Jenny Vran,
Katarina Vuksinič,
Doris Uzelac,
Nada Uzelac,
Anita Žele,
Mary Žele,
Silvia Žele,
Danny Bračko,
Peter Bračko,
Darko Burgar,
Bernard Goličnik,
Tony Grl,
Stanley Kirn,
John Pekol,

Peter Pirnat,
Vinko Škraba,
Jože Turk,
Ivan Urdih.

PEVCI lastnih nastopov:

Majda Špacapan
ob spremljavi Marjana Koroša,
Celesta Fabian (Sydney)
ob spremljavi Milence Turk.
Majda Barič
ob spremljavi Ivana Bariča.

BALETNA nastopa:

Linette Drezga,
Majda Špacapan.

MLADINSKA FOLKLORNA SKUPINA melb. verskega središča:

Anica Špacapan (učil in pleše),
Linette Drezga,
Štefka Grl,
Miriam Kirn,
Sonia Mezgec,
Majda Špacapan,
Nada Uzelac,
Danny Bračko,
Peter Bračko,
Tony Grl,
Robert Jankov,
Stanley Kirn,
John Pekol,
Ivan Urdih.

Osvetljava:

Frank in Felix Šajn.

SVETOGORSKA božjepotna cerkev nad Gorico je bila na angelsko nedeljo letos tako polna romarjev, kot že dolgo ne. Primorski verniki in duhovniki so skupaj s svojim škofom praznovali 50-letnico posvetitve nove cerkve. Staro svetišče je vihra prve svetovne vojne popolnoma razdejala in zravnala z zemljo, saj je preko Svete gore in okolice divjala bojna fronta, uničujoča poleg številnih življenj tudi naravo in poslopja. Po vojni je s pomočjo prostovoljnih pomočnikov na razvalinah začel graditi novo cerkev frančiškanski pater Janez Ferlin, ki se je nato umaknil med ameriške Slovence, ko so Sveto goro prevzeli italijanski frančiškani. Po zadnji vojni je oskrbujejo seveda zopet Slovenci.

Svetogorska Mati božja je bila našim Primorcem vedno simbol krščanskega slovenstva, zato ni čudno, da je prišlo za zlati jubilej nove cerkve na obisk k Mariji toliko slovenskih vernikov.

CELOVEC. — Slovenski slikar Stanislav Rapotec, ki živi v Avstraliji, je te dni razstavil nekaj svojih slik v Domu prosvete v Tinjah na Koroškem. Njegova umetniška slika je našla mesto tudi v vatikanski galeriji moderne umetnosti, nekaj njegovih umetniških del pa je že v pariškem muzeju moderne umetnosti. — To kratko poročilo je bilo v ljubljanski "Družini" pod stalno rubriko "Od tu in tam" dne 3. septembra letos. Ker je Rapotec "naš" in še celo dolgoletni naročnik MISLI, je vredno omembe tudi za nas v Avstraliji.

O GOBARSKIH KLUBIH smo brali. V Sloveniji jih obstoja že kar dvanajst in letos se jim je pridružil še eden: Gobarski klub Dolenjske. Ta je po poročilih prvi te vrste na Dolenjskem, kjer je veliko gob, pa tudi seveda iskalcev.

ŠTIPENDISTOV za takozvani "Titov sklad" manjka, smo brali v domačih listih. V informaciji o delu Sklada v letu 1977 in o pripravah na letošnji razpis beremo med drugim: "... Enostavno ni mogoče razumeti, da med preko 300.000 mladimi delavci in 10.000 udeleženci izobraževanja ob delu v naši republiki (Sloveniji, op. ur.) ni mogoče kadrovati nekaj deset nadarjenih družbeno-političnih delavcev, ki bi zaslužili naslov štipendist Titovega sklada..." Razpisanih je bilo sto

štipendij, prosilcev pa je bilo samo trideset. Niti to ne pomaga, da republiški organi sklada celo po iztečenem razpisnem roku vzpodbujajo k prijavi. Do julija v Sloveniji ni bilo še nobenega prosilca niti "evidentiranega kandidata".

V Jugoslaviji je bilo doslej vsega skupaj 7.000 štipendistov "Titovega sklada", med njimi iz Slovenije niti 200.

LETOŠNJA huda neurja s točo, ki so zajela zlasti severovzhodno Slovenijo in Primorsko, so po ugotovitvah republiškega sekretariata za kmetijstvo, gospodarstvo in prehrano povzročila za 880 milijonov dinarjev škode. V primerjavi: to je skoraj polovica tega, kar je znašla škoda ob katastrofalnem potresu v Posočju. Poročilo pravi, da je bil na več deset tisoč hektarjih zemlje uničen ves pridelek.

NA NEDELJO 30. julija popoldne je Postojnsko jamo obiskal 15-milijonti obiskovalec. Ta čast je doletela 19-letno Angležinjo, ki je s svojo materjo preživljala dopust v Opatiji. Petnajst milijonov ljudi naj bi videlo jamo v 160 letih, pravijo. Pa bi le sklepal, da tako natančno vso to dolgo dobo niso mogli šteti. Še odkar izdajajo pri vhodu vstopnice, so bili verjetno tudi obiskovalci, ki jih nihče ni zabeležil. No ja, približno pa bo zanimiva številka menda le držala; in kaj visoka je ter razveseljiva.

LETOS je bila v Novem mestu slikarska razstava pod naslovom "Slovenski kraji in naselja v preteklosti". Razstavljene so bile slike, na katerih so znani in neznanji umetniki preteklih stoletij upodobili slovenske vasi, trge in mesta. Velika in mala dvorana Dolenjske galerije jih je bila kar polna.

PRI VOLITVAH na Tržaškem je bilo v letošnjem juniju manj slovenskih glasov kakor pa pri prejšnjih volitvah. Znak, da so žal mnogi Slovenci iz enega ali drugega razloga raje volili italijanske stranke, predvsem komunistično in socialistično, nekateri tudi krščanske demokrate. A vsak tak glas, ki ni dan slovenski skupnosti, slabi slovensko navzočnost v zakonodajnih zborih. Vsega skupaj je bilo letos v našem zamejstvu v Italiji pri volitvah izvoljenih deset Slovencev: dva v deželni svet, trije v goriški in pet v tržaški pokrajinski svet.

BELTINCI so letos pripravili dvodnevni folklorni festival v počastitev 40-letnice delovanja folklorne skupine tega velikega prekmurskega kraja. Festivala so se udeležile skupine iz raznih krajev Slovenije in iz zamejstva, pa tudi gostje iz Hrvaške, Madžarske in Francije.

ČRNOMELJ v Beli krajini je letos tudi slavil in sicer: 750-letnico ustanovitve župnije. Za proslavo so določili nedeljo 10. septembra, četudi je pravi datum 18. oktober. Za visoki jubilej so se pripravljali s tem, da so več zaporednih nedelj prihajali med farane bivši njihovi dušni pastirji. Lepo so tudi prenovili svetišče in škof Lenič je 8. septembra posvetil novi

oltar, dočim je bil za samo slovesnost med Črnomeljčani nadškof Pogačnik.

Župnijo je ustanovil oglejski patriarh Bertold z namenom, "da bi ljudstvo, ki prebiva na skrajnem robu škofije, sprejeli v sveto Cerkev in ga privedli na pot resnice. Določili smo, da se v kraju, ki se imenuje Shirnomel (tu se Črnomelj prvokrat imenuje, seveda v takratni pisavi) posveti cerkev..." Tako beremo v ustanovni listini, ki se je ohranila do danes.

Prvih sedemsto let je črnomeljsko župnijo upravljala križniški red.

TRETJI mednarodni seminar je bil sredi septembra v Portorožu, obravnaval pa je vlogo čebeljskih izdelkov v medicini. Prvi je bil pred štirimi leti v Madridu, drugi pa v Bukarešti pred dvema letoma. Za letošnjega je bilo pripravljenih kar 87 strokovnih referatov. Sodelovali so znanstveniki iz Amerike in Sovjetske zveze, Nemčije, Švice, Avstrije in Romunije, zastopana pa je bila še kopica drugih držav.

BEREMO, da dvorec pisatelja dr. Ivana Tavčarja, Visoko pri Poljanah nad Škofjo Loko, že čisto razpada. Okna višjih prostorov nimajo šip, stene in ostreže je hudo razmajal potres, denarja za najnujnejša popravila pa dolgo ni bilo dobiti. Sedanji lastnik Šinkovec, ki je kupil gradič pred enajstimi leti na licitaciji, je letos končno dobil posojilo v višini 420.000 dinarjev. A zdaj mora čakati na to, da mu bodo povedali, kaj in kako sme popraviti na razpadajoči stavbi. Dvorec je namreč že dolgo časa pod "spomeniškim varstvom". To pa se po poročilu v domačih časopisih pravi: Nihče se ne briga, če spomenik počasi pa gotovo razpada; ko je lastnik voljan kaj popraviti, je pa sto ovir za pametno in hitro izpeljavo obnove . . .

Z ZDRAVNIKI je Slovenija mnogo na boljšem kot ostale države Jugoslavije in dosega v tem že visoko razvite industrializirane dežele. En zdravnik splošne prakse pride na 600 prebivalcev, en stomatolog na 3000 in en farmacevt na 3,500 prebivalcev.

OSLOVSKE DIRKE v Sloveniji? O tem pa še ni bilo slišati! In vendar so jih v letošnjem poletju priredili v Levpi nad Kanalom. Pravijo pa jim tam "mušje dirke", kajti v Levpi se pravi oslom po damače "muši". Poročilo ve povedati, da so dirke kar dobro zabavale nekaj tisoč gledalcev: "muši" so dirkali pač kadar in kamor se jim je zdelo ter pri tem pridno stresali jezdece s svojih hrbtov ... — Oslji lahko spremene svoje ime v "muši", oslovska trma se jih pa še vseeno krepko drži ...

MALOKDO ve, da je na Slovenskem približno 3000 cerkva. Od teh jih je nekako dve tretjini iz srednjega veka. Prof. Emilijan Ceve, znan strokovnjak za cerkveno umetnost in zlasti za gotiko, jih je osebno pregledal okoli 80%.

SREČANJE BOLNIKOV se je v slovenski Cerkvi zadnja leta že zelo ukoreninilo in prinaša obilico zadoščenja prirediteljem, bolnikom in ostarelim pa veselje, ki ga ne pozabijo zlepa. Osmega julija je bilo romanje bolnikov in invalidov na Brezje k Mariji Pomagaj, kjer se je skupaj s spremljevalci letos zbralo okrog 10,000 vernikov. Somaševali

Melbournskim rojakom je na uslugo

ZOBNI TEHNIK — DENTAL TECHNICIAN
LUBI PIRNAT
18 WRIDGWAY AVE., BURWOOD, Vic.
Telefon: 288 4159

Izdelava umetnega zobovja in vsa popravila.
Full denture service and repairs.

so trije škofje. Na dan 26. avgusta so se zbrali pri Sv. Mariji v Puščavi bolniki iz Štajerske, na nedeljo 3. septembra pa so bolniki iz Vipavske doline obiskali Marijino svetišče v Logu pri Vipavi. Slepji so se na prvo septembrsko nedeljo srečali v veroučnih prostorih v Mengšu, da so se med sabo pogovorili in razvedrili... Pa ta omenjena srečanja gotovo niso vsa, ki so jih letos organizirali slovenski verniki za svoje trpeče brate.

Cerkve vsekakor cenijo poslanstvo bolnih in trpečih v procesu odreševanja. To začuti lahko vsak udeleženec teh srečanj, ki prinašajo toliko tople domačnosti.

RAZSTAVA gorenjskega sitarstva, ki jo je letos priredil Tehnični muzej Slovenije v razstavnih prostorih v Bistri pri Vrhniki, je skušala obuditi in prikazati nekdanje čase izdelovanja sit. Nekdaj je sitarstvo v polnem razmahu živelo v okolici Škofje Loke in bilo pomembna gospodarska dejavnost prebivalstva Sorškega polja, saj je s svojimi siti prodrla daleč v svet. Seveda se sitarstvo v novih proizvodnih časih in ob novih tehničnih dosežkih v nekdanji obliki ni moglo obdržati: ročno izdelovanje sitov se ne obnese — ne s časom in ne s prodajno ceno.

JUBILEJNO SLAVJE 750-letnice mariborske škofije so praznovali v Mariboru s slovesnim bogoslužjem v stolnici dne 7. in 8. oktobra. Poročilo pravi, da je imela proslava zaradi nedavne smrti škofa dr. Držečnika le družinski okvir. Ob tej priliki so na soboto 7. oktobra prepeljali posmrtno ostanke božjega služabnika Antona Martina Slomška (ki je kot škof dosegel prenos sedeža škofije iz Šentandraža v Labotski dolini v Maribor) iz bazilike Matere milosti v mariborsko stolnico, kjer bodo odslej v kripti čakali vstajenja.

Nedeljskih jubilejnih slovesnosti sta se poleg številnih duhovnikov in redovnikov udeležila tudi po dva zastopnika vernikov iz vsake župnije mariborske škofije.

Melbournski rojaki!

Želite morda kupiti po zmerni ceni
KOKOŠI, ali zares **SVEŽA JAJCA?**

Oboje Vam nudi kokošja farma
Bruna in Alme SDRALIC
(komaj miljo in pol od Slovenskega grička
v Elthamu).

Research Warrandyte Road, RESEARCH
Telefon: 437-1868

“DIVINE LIGHT MISSION”, o katerem smo začeli govoriti v prejšnji številki, se naziva tudi “Oznanilo miru”. Po zahodnem svetu mora imeti že okrog osem milijonov pristašev, ki častijo mladega Shri Guru Maharaj Ji-ja kot razsvetljenega mojstra. Ta njihov “mojster iz Vzhoda” naj bi bil “najčudovitejše učlovečenje Boga”.

Da je “Divine Light Mission” hinduističnega izvora, smo že zadnjič mimogrede omenili. Ustanovitelj je Guru Shri Hans, pokojni oče sedanjega vodje; kraj začetka je Indija, čas pa leto 1950. Po lastnih izjavah sekta ne želi oznanjati po svojem mojstru kake nove vere, temveč hoče samo “opozarjati na to, kar je od nekdanje osnova vsake vere: praktično izkustvo Boga”.

To “Oznanilo miru” pravi, da ne zadostuje samo v Boga verovati. Boga je treba tudi spoznati ter ga gledati iz oči v oči.

To praktično spoznanje Boga je univerzalna religija, ki jo posreduje sedanji vodja sekte, Guru Maharaj Ji. Njegovo znanje naj bi bil ključ, ki odpira našemu spoznanju vse skrivnosti svetih knjig. Tistim, ki se za te stvari zanimajo, nudijo to znanje tudi takoimenovani Mahatmani — učitelji. Okrog 2000 takih učiteljev je mojster potrdil, da upravičeno in priznано oznanjajo po svetu njegov nauk.

Člani sekte živijo v takoimenovanih Ašramih, ki jih najdemo že po vseh večjih mestih zapadnega sveta. Toda motimo se, če si pod tem imenom predstavljamo kak nenavaden tempelj indijskega sloga. Navadno je Ašram le zelo okusno urejeno stanovanje. Mojstrovi učenci, ki se vključijo v tak Ašram, večinoma prekinejo vezi s prijatelji in znanci, ostanejo pa v svojem poklicu. Imetje podarijo skupnosti, kakor tudi vsi kasnejši dohodki tečejo v skupno blagajno. S temi sred-

“Glejte, da vas Bogo ne premoti!”

(Mt 4, 4)

stvi med drugim krijejo stroške za potovanje k množičnim srečanjem in festivalom, ki jih tudi ta sekta po svetu rada prireja, s tem kaže nase ter pridobiva nove člane. Na njih se pristaši v velikem številu zberejo okrog svojega mojstra. Leta 1973 so se na primer zbrali k takemu “sat-sangu” (po naše bi se reklo “srečanju z resnico”) v Londonu, leta 1974 v Kopenhagenu. Člani družine posameznega Ašrama pa se srečujejo sleherni večer doma ter pogovarjajo o mojstrovem duhovnem znanju.

Znanje mojstra Maharaj Ji-ja se po njih učenju deli na štiri izkustva iz meditacije — premišljevanja:

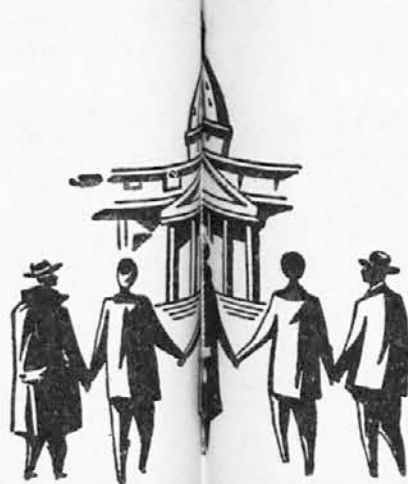
1. Beseda, ki jo Guru Maharaj Ji imenuje “početek vsega življenja in je čista zavest o Bogu. Gibalo, ki je ustvarilo vesolje in ga vzdržuje”.

2. Večna božja luč, ki razodeva skrivnosti stvarstva.

3. Božja glasba, “izvir vseh melodij in zvokov”, glasba pomirjenega sveta.

4. Nektar, “skupek vsega okusa. Kdor je kdajkoli pokusil to vodo življenja, tega ne bo več kdaj žejal in bo venomer zadovoljen”.

Ti “štirje vidiki absolutne resnice”, kot jih imenujejo, posredujejo po nauku “Divine Light Mission” pokoj, mir in blaženost. Istočasno pa

človeka osvobodijo vseh vezi, ki ga priklepajo na ta svet.

Guru je po lastnem prepričanju “večji kot Mojzes, Kristus, Mohamed ali Buda”. Zato lahko tudi obljublja, o čemer človeštvo le sanja: “Obljubljam vam svetovni mir!” In čeprav je mojster Maharaj Ji samo “učlovečenje božjega znanja”, ga pristaši po božje častijo. Sam o sebi pa je izjavil: “Sam nisem Bog. Moje znanje je Bog. Razširjevanje resnice je služba človeku . . .”

V tem smislu torej misijonarijo mojstrovi učenci po svojem vsakdanjem poklicnem delu. Po cestah mest pridobivajo za nauk, ki je hinduistično miselnost pretkal s svetopisemskimi besedami in izreki. Z mešanico vzhodne meditacije in predstavami iz zahodnega sveta lovijo mlade ljudi, ki iščejo poti in jih ravno vse novo tako privlačuje. Res škoda, da mnogi mladi kristjani ne poznajo dovolj krščanstva in vsega, kar jim iskreno krščanstvo za vsakdanje življenje lahko nudi v moči božjih obljub. Zato pa segajo po obljubah, ki jih deli — kljub visokim naslovom mojstra in božjemu češčenju — le samo človek . . .

CERKEV ZEDINJENJA (prej Družba za zedinjenje vesoljnega krščanstva imenovana), izvaja pridobivanje po natančnem načrtu. Ker se obrača tudi in predvsem na mladino, je morda zato še posebej nevarna. Ustanovitelj te verske skupnosti je Korejec San Myung Mun, ki se izdaja za popolnega Mesija. Kot tak je ponovno prišel in prinaša svetu “dopolnjeno Zavezo” v obliki “božjih načel”. Po njegovih naukih je Kristus ljudi rešil le duhovno, on pa sedaj prinaša vsemu človeštvu tudi fizično odrešenje.

San Myung Mun je bil rojen 1920. v Sev. Koreji. S svojo versko družbo je začel leta 1954. Po imenu sodeč bi marsikdo mislil, da gre za kako organizacijo ekumenskega gibanja, ki si prizadeva združiti ločene kristjane. V resnici pa ni tako: Munovo oznanilo ni krščansko. V središču ni Jezus, temveč Mun sam. V njegovem življenjepisu zavestno poudarjajo “podobnosti” med Jezusom in Munom; rojstvo ustanovitelja se na primer opisuje kot začetek nove dobe. S sedemnajstimi leti se mu je baje prikazal Kristus ter mu naročil, naj dokonča njegovo (Jezusovo) nepopolno odrešitjsko delo.

Na Koreji je Mun doživel komunistično oblast: bil je v zaporu, mučen in tudi obsojen na pet let prisilnega dela. Posledica vsega tega je bila, da je začel komuniste strastno sovražiti. Zato stalno poziva v boj proti komunizmu, ki da je satanovo delo.

(Prihodnjič nadaljevanje)

“Mesija”
San
Myung
Mun

AMNESTY INTERNATIONAL

ORGANIZACIJA s tem imenom je danes znana po vsem svetu: pozna jo svobodni del in poznajo jo dežele diktatur. Ko dvigne svoj glas, jo slišijo vsi narodi, kakor tudi njene publikacije prejemajo naslovljenci svetovno-znanih imen in vodilnih položajev v človeški družbi. Vsekakor je doslej organizacija storila že mnogo dobrega na polju človeških pravic in mnogi jo upravičeno imenujejo "vest človeštva".

Rojstni dan te svetovne organizacije je bil 28. maj 1961. Tega dne je angleški advokat Peter Benenson v londonskem dnevniku "The Observer" objavil članek o naraščajočem številu ljudi, ki so po raznih delih sveta za zamreženimi okni zaporov samo zaradi svojih idej, rase ali svojega verskega prepričanja. Članek je vseboval tudi skromen osnutek za organizacijo, ki naj bi se za te reveže posebej zavzela ter jih nekako sprejela pod svojo zaščito.

Ideja je bila premočna, da bi ostala samo na papirju; in bila je prepotrebna, da bi z golj zaživela in hitro zopet zamrla. Pognala je globoke korenine in danes deluje prav na vseh celinah. Preživela je tri precej težke krize, zaradi katerih je njen idejni začetnik Brenenson tudi odstopil iz vodstva — nasledil ga je Martin Enals, ki zdaj vrši posle glavnega tajnika. V čem je bilo bistvo kriz, bi zdajle ne vedel povedati. Dejstvo je, da je organizacija hudo napoti vsem, ki jim ni za človeške pravice; pa tudi pri pogajanjih za človeške pravice je danes toliko različnih struj, ki krizo in nesoglasja kaj lahko povzročijo. Ni izključeno, da bi tudi komunizem rad organizacijo infiltriral, jo zmeščal in obrnil njene poglede od dejstev, ki se dogajajo po zaporih in taboriških komunističnih držav. Nedavno nas je presenetila vest v avstralskih časopisih, da je bil tasmanški profesor Derek Roebuck, priznani član komunistične partije, imenovan za vodjo raziskovalnega oddelka Amnesty International v Londonu, ne da bi bila avstralska veja Amnesty sploh vprašana za svet. Ta in tej slične novice nam dajo le malo misliti, da je organizacija v nevarnosti ter mora biti stalno čuječa, da ne

zvojeni in ji morda ostane samo še zvoneče ime. Bog daj, da bi imela v sebi dovolj moči ter bi se kvarnih vplivov mogla in znala ubraniti!

Amnesty International šteje okoli 150.000 članov in ima svoje "narodne odseke" v 33-ih državah. Zadnji odsek je bil ustanovljen nedavno v Španiji. Amnesty International je zastopana pri Organizaciji združenih narodov ter pri organizaciji UNESCO, kaj glasna pa je tudi na raznih drugih mednarodnih forumih.

Že omenjena sestava organizacije, "narodni odseki", se delijo v takoimenovane "posvojitvene skupine". Teh je danes na svetu okoli 1600. Vsaka taka skupina se trudi zbrati dokumentacijo o slučajih treh "zapornikov zaradi vesti" ("prisoners of conscience"). Po pravilih ne sme biti noben teh zapornikov iste narodnosti kot so člani skupine. S tem hoče organizacija pripomoči k resvestni izbiri in presoji, ki nikakor ne sme sloneti na narodnostnih vezeh čustev, kar bi več ali manj moglo zasenčiti pravično odločitev.

Ime so te skupine dobile po tem, ker zapornike "posvojijo". Člani in tudi posamezni pomočniki, ki s skupino niso vezani po članstvu, pišejo v obrambo svojih "posvojenec" njihovim vladam, pošiljajo na sodne procese svoje predstavnike, objavljajo razne dokumente v prid svojih "posvojenec" in v dokaz njih krivične obsodbe ali kazni. Vse to je redna dejavnost organizacije. Poleg tega pa Amnesty International vsake tri mesece sproži tudi svoje posebne, takoimenovane "nujne akcije", n.pr. za prenehanje mučenja po zaporih, za spremenitev smrtnih kazni v zaporno in podobno. S temi posebnimi akcijami proti spominja svet na trpljenje zapornikov in na to, kaj je pri tem dolžnost nas na svobodi.

V sedemnajstih letih, odkar Amnesty International obstaja, je organizacija sprejela prijave za preko 40.000 "zapornikov zaradi vesti", vendar je mogla zbrati točno in podrobno dokumentacijo le za 15.000 primerov. Nastopa namreč vedno le takrat, ko se o "posvojenec" dodobra prepriča, da je njegov primer iskren. Tudi je znano, da Amnesty načelno nikoli ne "posvoji" tistih "zapornikov zaradi vesti", ki so izvršili kakršna koli teroristična dejanja; vendar pa zastavi besedo tudi zanje, če jim preti smrtna kazen.

Ko je kak "zapornik zaradi vesti" izpuščen na svobodo, se organizacija nikoli javno ne ponaša in trka na prsa češ: to je bila naša zasluga. V mnogih slučajih bi bilo to tudi težko dokazati. Po drugi strani pa so blagodejni učinki delovanja Amnesty tako očitni, da jih ni mogoče skriti. Že dejstvo, da sploh obstaja organizacija, ki s svojim budnim očesom zasleduje številne krivice po svetu, je za človeštvo neprecenljivega pomena. In da je nadvse delovna ter ne nosi samo lepo zvonečega mednarodnega naslova, je že kar dovolj prak-

tičnih dokazov. Samo lansko leto (leto 1977 je posebej oklicala za "Leto političnih jetnikov") je organizacija "posvojila" okoli 5.000 "zapornikov zaradi vesti" (vseh skupaj naj bi bilo teh nesrečnežev po svetu danes okrog pol milijona). Med temi "posvojenci" najdemo tudi ime slovenskega sodnika Franca Miklavčiča, ki mu je v februarju 1977 celo podelila naslov "jetnik meseca". Organizacija je v objavi o njem dokazala, da se je jugoslovanski komunistični režim s krivično sodbo (sodnik Miklavčič je bil v letu 1976 obsojen na pet let in osem mesecev strogega zapora) grobo pregrešil proti najosnovnejši človeški pravici: pravici do lastnega mišljenja in svobodnega izražanja. V naši domovini niso računali, da bo Miklavčičev primer preko Amnesty International postal znan vsemu svobodnemu svetu. Njegova obsodba je vrgla čudno senco na državo, ki je bila vsa v pripravah kot gostitelj nadaljevalne helsinške konference. Prepričani smo: prav svetovna publiciteta

Miklavčičevega primera je povzročila, da so obsojenega sodnika oblasti predčasno izpustile.

Vsekakor ne dvomimo, da je sleherna poštena borba za človeške pravice obenem borba za končni pravični in trajni mir na svetu. Zato je Amnesty International dobila tudi s te strani zaslužen priznanje: v letu 1974 je prejel Nobelovo nagrado za mir Sean MacBride, eden njenih ustanoviteljev in prvih sodelavcev; za leto 1977 pa je norveški kralj podelil isto najvišjo mirovno nagrado organizaciji kot taki. V utemeljitvi te odločitve norveškega parlamenta je med drugim zapisano: "... V svetu vedno večje okrutnosti, internacionalizacije nasilja, terorizma in mučenja, je Amnesty International zastavila vse svoje moči za zaščito človeških vrednot..." Bog daj, da bi še in še dramila vest človeštva — prav dokler bo zadnji zapornik zaradi svojega političnega ali verskega prepričanja ždel za zamreženimi okni ječe.

JAKA NAPROŠEN

VIDENJE

O Bog, zdaj vem,
da sem iz prsti in Besede,
ki si jo dihnil vaje,
ko sem bil spočet.

Stisnjen v grudico
nočevam pod zvezdami
in sem vesel rose.

Razkopan od strasti kričim v vročino,
hlastajoč za oblaki, ki jih ženo vetrovi.

Razušen do obupa
prisuškujem šumenju v sebi.
Čez nevidno steno pada Beseda,
s katero si me poljubil,
ko še nisem bil spočet.

Bil sem v tebi od vekomaj
in sem brat milijardam,
ki so se k tebi že vrnili,
in milijardam,
ki še niso niti spočeti.

KAREL MAUSER

HVALNICA

Hvalnico pojem pomladi,
beli koži brez in popju češmina,
senci oblaka, ki leži na strchi,
in trudni čebeli, ki ždi
na rumeni pahljači velikega regrata.

Hvalnico pojem zelenemu žametu trav,
toplemu vetru, ki ziblje ozimino žito,
velikim brstom kostanja, rumenim kot strd.

Hvalnico pojem potoku in odsevu neba,
ščetetu ptičev in brnenju žuželk,
robidi, divji roži in pikapolonici,
ki v majhna krilca veliko sonce lovi.

Zvonim, zvonim s košnjami dreves,
z vrvmi sončnih žarkov
zibljem zemljo in nebo.

KAREL MAUSER

Dnevnik nerojenega otroka

5. oktobra, sobota: Danes sem začela živeti. Očka in mamica še ne vesta tega. Sem manjša kot glavica bučike. In vendar sem že samostojno bitje. Vse moje telesne in duševne značilnosti so že določene; imela bom na primer oči kot očka in plave ter valovite lase kot mamica. Pa še druga stvar je čisto gotova: deklica bom.

19. oktobra, sobota: Danes so se pojavile moje prve žile in moja prva kri. Ker moji organi še niso povsem oblikovani, me mora vzdrževati mamica s svojo krvjo in s svojo življenjsko silo. Vendar, ko bom rojena, mi bo zadostovalo, da me bo le nekaj časa hranila s svojim mlekom.

23. oktobra, sredo: Moja usteca se odpro navzven. Čez eno leto se bom že lahko nasmehnila, kadar se bodo moji starši sklonili nad mojim koškom. Moja prva beseda bo: mama ...

Opomba: Bilo bi zares smešno reči, da še nisem popolnoma samostojno človeško bitje, ampak da sem le del telesa moje mamice.

25. oktobra, petek: Moje srce je začelo biti. Svojo nalogo bo opravljalo, ne da bi se kdaj ustavilo, do konca mojega življenja.

2. novembra, sobota: Moje roke in moje noge začenjajo rasti in bodo rastle, dokler ne bodo docela oblikovane ter bodo postale uporabne. Ta rast bo trajala tudi še nekaj časa po rojstvu.

12. novembra, torek: Sedaj mi že rastejo na rokah prstki. Z njimi se bom enkrat polastila sveta in se uvrstila med delovne ljudi.

20. novembra, sredo: Danes je moja mamica prvič uganila,

da me nosi pod svojim srcem. Predstavljam si, kakšno veselje jo je obšlo.

28. novembra, četrtek: Vsi moji organi so že povsem oblikovani. Kar precej sem že zrastle. Tudi trepalnice sem že dobila. Če bi videli, kako ljubka sem!

12. decembra, četrtek: Začeli so mi rasti lasje, obrvi in nohtki. Kako zadovoljna bo mamica s svojo hčerko ...

13. decembra, petek: Kmalu bom mogla gledati. Očke seveda že imam, a so še zaprte. Luči, barve, rože ... kako lepo mora vse biti ...

24. decembra, torek: Moje srce je popolno. So otroci, ki pridejo na svet s slabotnim srcem. V takšnih primerih se morajo podvržiti operacijam in strašnim bolečinam, da se rešijo. Hvala Bogu, moje srce je popolnoma zdravo! Bom deklica, polna zdravja in življenja. Kako se bodo vsi razveselili ob dnevu, ko bom rojena!

28. decembra, sobota: Nič ne bo z mojimi načrti! Moje življenje se je žalostno končalo: Danes me je ... moja mama ... — umorila ...

M. SWAB

Kaj pravite

“TAKO JE BILO USOJENO”

“Ali je res vse, kar se človeku v življenju zgodi (če ga na primer povozi avto in hudo poškoduje, če se kakor koli smrtno ponesreči, če napravi samomor . . .) — ali je res vse namenjeno? Tolikokrat slišimo: ‘Tako je bilo usojeno . . .’ ali ‘Taka je usoda . . .’ in podobno. Ali je res tako?” (Iz pisma naročnice iz S.A.)

NA ISTO vprašanje je pred nekaj leti lepo odgovoril člankar v “Družini” in bo kar prav, da isti odgovor posredujemo tudi našim bralcem. Takole smo brali:

Ne, takšno govorjenje ni pravilno. Niti z naravnim umovanjem ni skladno, kaj šele s krščanstvom. Če bi bilo res vse le “usojeno” ali “namenjeno”, potem bi ne imela smisla vzgoja, opominjanje k dobremu itd. Ne-

potrebno bi bilo prizadevati si leta in leta po šolah za zadostno znanje in za izobrazbo srca, da bi potem mogel človek na pravem mestu storiti čimveč dobrega drugim, s tem pa dosegel tudi lastno srečo — v neki meri že tukaj na zemlji, popolno pa v združenju z Bogom (kar nas bo povezovalo tudi v osrečujočo zvezo z ljudmi). Če količkaj resno upoštevamo božje razodetje, zlasti kakor se z njim srečamo v evangelijskih, nam bo jasno kakor beli dan, da slepe usode ni. “Vam so celo lasje na glavi vsi prešteti . . . Niti vrabec ne pade na tla brez volje vašega Očeta, ki je v nebesih . . .” (Mt 10, 28—31).

A še več. Vera nas jasno uči, da Bog ni vsega vnaprej tako določil, da bi človekova svobodna volja ne imela nikakršne vloge pri dogodkih in njihovem uveljavljanju ter usmerjanju. Če bi bilo tako, potem bi bile neumestne na primer že desetere božje zapovedi, s katerimi Bog izrečno potrjuje tisto postavbo, ki jo je zapisal že v samo človeško naravo in kaže človeku pot prave sreče; tisto pot, ki se mora človek zanjo svobodno odločati in se znova in znova truditi, da bi po njej hodil. Dalje je treba o vsem Jezusovem oznanjevanju reči, da bi bilo

povsem nerazumljivo in nepotrebno, če bi se ne obracalo na ljudi, ki so se mogli in se morejo sami odločiti ali za božje kraljestvo, ki se je s Kristusom približalo, ali pa proti njemu. Kakšen smisel bi imele na primer Jezusove besede nad nespokorjenim Jeruzalemom (in nad nami, če Jezusa z življenjem odklanjamo), če bi ne bilo s človekove strani svobodnega odločanja za dobro ali za zlo (že to je odločitev za 'zlo, če se ne odločim za dobro')? "Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in kamnaš tiste, ki so k tebi poslani, kolikokrat sem hotel zbrati tvoje otroke, kakor zbira koklja svoja piščeta pod peruti, pa niste hoteli!" (Mt 23, 38.38).

Ko je bil rajni profesor teološke fakultete v Ljubljani dr. Janez Fabijan (umrl leta 1967) v svoji starosti več let priklenjen na posteljo in je ob tem seveda nemalo trpel, mu je za njegov god nekdo hotel izraziti sočutje in je začel: "Trda je pač taka usoda..." Dr. Fabijan mu je takoj skoraj jezno segel v besedo: "Kakšna usoda? To je božja volja!" Tudi trpljenje, ki prizadeva več ali manj vse ljudi, se ne izmakne božji volji ali pa božjemu dopuščanju. — Vprašanje zla ostane sicer skrivnost, ki jo bomo mogli zares razvozlati šele v večnosti; vendar pa je že iz božjega razodetja v stari zavezi jasno, da slepe in neosebne usode ni (prim. Job 38ss).

Veliki slovenski mislec dr. A. Ušeničnik se glede vprašanja o takoimenovani usodi vprašuje: "Ali ne vlada v zgodovini še nekaj nepreračunljivega? Ali ne izpovedujejo veliki možje, da so bolj orodje skrivnostne sile kakor pa sami tvorci zgodovine? Ali ne govorijo nekateri o usodi, drugi o demonski oblasti, še drugi o božji previdnosti, ki se očituje v zgodovini človeštva?" In odgovarja: "To je resnično, toda ta skrivnostna sila ne posega naravnost vmes, temveč le dogodke tako naravnava, da so posamič učinki človeškega delovanja, a da je končni uspeh morda drugačen, kakor si je pa na primer glavni junak predstavljal. Zgled: Napoleon je snoval načrte in je po teh načrtih deloval, a delovanje drugih ljudi in tudi prirodnih vzrokov je izvedbo njegovih načrtov tako zasukalo, da nazadnje ni dosegel nameravanega svetovnega imperija, ampak je propadel. Zgodovina ni torej popolnoma v oblasti človeka, a dela jo človek s svojim umom. Usoda — da porabimo to besedo — prekrižuje človeške načrte, a kar pozitivnega ostane, je tvorba človeških zamisli, idej" (IS II 187).

Kakor vidimo iz zadnjega stavka, uporabljajo včasih nekateri besedo "usoda" v smislu božje previdnosti. — Božja previdnost pa je po katekizemskih besedah "božja skrb za ustvarjeni svet". Ko pravimo, da se božji previdnosti nihče in nič ne more izmakniti, hočemo povedati, da Bog od vekomaj vidi vse dogajanje in da se brez njegove dejavne ali dopustitvene volje prav nič ne zgodi. V tej svoji previdnosti Bog dopušča tudi greh, "ker noče človeku vzeti svobodne volje, nasledke greha pa more obrniti na dobro", kot beremo v katekizmu. Nikakor pa božja previdnost ne zanikuje in ne izključuje človeške svobodne volje.

Varovati pa se moramo tudi napačnih misli o božji

previdnosti, kakor da je to nekakšno vabilo k lenobnosti. Niti malo ne! Spomnimo se na primer na Jezusovo priliko o talentih, kjer je izrečena neizprosna obsodba nad služabnikom, ki je svoj talent, namesto da bi ga z vso pridnostjo uporabil, zakopal v zemljo (Mt 25, 14—30). "Neporabnega služabnika vrzite ven v temo; tam bo jok in škripanje z zobmi." Kako so se tega zavedali vsi Jezusovi apostoli, posebno še sveti Pavel! Popolna vera v božjo previdnost in v izpolnitev božjih obljub jih niti malo ni nagibala k lenobnosti, marveč k največji požrtvovalnosti v sodelovanju z božjimi darovi. Sveti Peter je zapisal: "Božja moč nam je podarila vse, kar je potrebno za življenje in pobožnost... Dal nam je dragocene in največje obljube... Prav zato se z vso vnemo potrudite, da z dobrimi deli utrdite svoj poklic in svojo izvolitev!" (2 Pet 1, 3—10). Sveti Ignacij Lojolski je izrazil razmerje med zaupanjem v božjo previdnost in delavnostjo z načelom: "Treba je zaupati v Boga in moliti tako, kakor da bi bilo vse samo od Boga odvisno; in treba je hkrati delati tako pridno in skrbno, kakor da bi bilo vse odvisno samo od nas."

Še ena slika ob desetletnici slovenske cerkve v Kew: Umetnik France Benko sestavlja mozaik svetih zavetnikov Cirila in Metoda.

JAZ JIH BOM PA DRUGAČE UČILA...

TOLE zgodbo bi lahko začeli takole: "Poznam primer mame..." Vse, kar bomo povedali, je resnično. Najbrž tudi mnogokrat resnično, ne le enkrat — marsikdo se bo v zgodbi prepoznal...

Alenka je bila že v nižjih razredih srednje še kar preskrbno mater. Vse je namreč naredila — mamica sama. Hčerki in obeima sinovoma je vsak dan govorila: Nobenih skrbi ne imejte; hočem vam omogočiti brezskrbno mladost. Skrbite za dobra spričevala, vse drugo bom naredila jaz. Dokler bom mogla, bom vse v hiši sama opravila...

Alenki tega ni bilo treba reči dvakrat. Ničesar se ni pritaknila, ne lonca in ne šivanke, ne krpe, ne sesalca.

Potem je mama zbolela in za dlje časa obležala. Oče je bil v službi cele tedne; iskali so kakšno žensko, da bi hodila kuhat, pospravljat — a kje boš danes takšno dobil!? Vsaj na hitro ne. In zlasti ne, ker so vsi sosledje upirali prst v visoko, prijetno petnajstletno Alenko.

Ta je sicer nekaj poskušala, a ko se ji je vse ponesrečilo, prismodilo, razbilo... je obupala in meni nič tebi nič ušla od doma k prijateljici, da so poleg drugih skrbi še njo iskali.

Minilo je osem let. Alenka je doštudirala, se zaposlila in

poročila s fantom, ki jo je imel zelo rad.

Kakšno je bilo njegovo razočaranje, ko je po poroki ugotovil: Če hočeva jesti, morava iti v restavracijo... Tudi sam ni imel več sreče s svojo materjo.

Prestala sta nekaj tihih in nekaj glasnih večerov, nato sta sklenila: Da bi ne zmogla niti skupnega, domačega, s prvo ljubeznijo zabeljenega obeda doma? Da bi morala jesti vedno pod vsiljivimi pogledi od sosednih miz?

Njuna ljubezen je bila dovolj živa, da je premagala tudi to oviro. Ne da bi kdo od znancev kaj vedel, sta si kupila kuharsko knjigo in se skupno učila kuhati. Od Knorrove juhe, polsurovega krompirja, brezokusne prikuhe, prežganega piščanca — pa do prav prijetnih kosil, ki sta jih bila oba vesela.

Ne bomo govorili o večletnem odkrivanju novih svetov na področju pospravljanja, pametnega gospodarjenja z denarjem, varčnosti s hrano, shranjevanja obleke in tisoč brodnih umeletnosti, ki te vsakdanje skrbi naredijo prijetne in obenem zanimive.

Danes sta ubran par in ona sebi ter drugim dostikrat pripoveduje: Jaz bom pa svoje otroke drugače učila. Hočem jim prihraniti grenka razočaranja za tedne, ki bi morali biti medeni...

SLOVENSKO-AVSTRALSKO DRUŠTVO CANBERRA Inc.

pozdravlja vse rojake
in bravce MISLI
s prisrčnim vabilom:
**KADAR SE MUDITE
V CANBERRI,
OBIŠČITE NAS!**

Vsem rojakom in njih prijateljem sporočamo: naš DOM, poznan pod imenom TRIGLAV, na Irving Street, PHILLIP (CANBERRA), A.C.T., je odprt gostom vsak dan (vključno sobot, nedelj in praznikov, razen velikega petka in večera božične vigilije) od 11.45 a.m. do 11.45 ure p.m.

Nudimo različno vsakovrstno postrežbo in številne slovenske pijače. Kuhinja ima domačo hrano po zelo zmerni ceni in je odprta od poldne do dveh ter od štirih do desetih zvečer, po dogovoru tudi izven teh ur. Osebjem je slovensko. Tudi Vam bo vselej kdo na razpolago za razne informacije o Canberri in okolici.

KADAR SE MUDITE V CANBERRI: DOBRODOŠLI V SLOVENSKEM DOMU!

Naša telefonska številka: (062) 82 1083.

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
Fr. Lovrenc Anžel O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškank Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
Telefon kot zgoraj.

SLUŽBE BOŽJE v Merrylandsu so vsako soboto zvečer ob sedmih (velja za nedeljsko mašo), ob nedeljah pa ob osmih zjutraj in ob 9:30 dopoldan, ko je glavna služba božja. Zakrament sprave prejmete lahko vsakikrat pred mašo, če le pridete pravočasno (vsaj pol ure pred pričetkom).

IZREDNE MAŠE SO: na zapovedan praznik VSEH SVETNIKOV (sreda 1. novembra), naslednji dan (Spomin vernih duš, 2. novembra), nato na prvi petek (3. novembra), na prvi petek v decembru (1. decembra), na vse tri adventne srede (6., 13. in 20. decembra), pa tudi ne zapovedan praznik Brezmadežne (petek 8. decembra). Vsakikrat ob sedmih zvečer.

SPOMIN POKOJNIH. — Tudi letos se bomo zbrali na slovenskem delu pokopališča v Rookwoodu k molitvam za naše rajne, zlasti za vse, ki so v tem letu odšli s tega sveta. Zbrali se bomo v pokopališki kapelici v nedeljo 5. novembra ob drugi uri popoldne. Po sveti-maši za naše pokojne bomo šli k grobovom in še na njih pomolili ter jih blagoslovili. Spomin naših rajnih naj nam bo vselej svet in drag. Enkrat bomo tudi mi med njimi in — upajmo — drugi bodo moliti za nas...

PRAZNIK KRISTUSA KRALJA je letos na zadnjo nedeljo v novembru, 26. novembra. Obenem je to zaključek cerkvenega leta. Pri Sv. Rafaelu bomo imeli v sklopu s službo božjo tudi kratko pobožnost v čast Kristusu Kralju in blagoslov z Najsvetejšim. Lepo vabljeni!

ADVENTNI ČAS se letos pričinja z nedeljo 3. decembra. Ta doba je določena duhovni pripravi za božič. Če se bomo ves advent pripravljali na praznike, jih bomo mnogo lepše doživeli. V domovini so se na božič pripravljali z zornicami (na Koroškem jim rečejo svitne). Ljudje so vsaki dan že navsezgodaj prišli k maši. Danes res živimo v drugačnih razmerah, toda priprava za božič v tej ali oni obliki nam je vseeno potrebna. Lepo bi bilo, če bi med adventom pogosteje prihajali k sveti maši tudi v delavnik (v vaši najbližji cerkvi). Vsako adventno

nedeljo naj bi prejeli sveto obhajilo. Našo adventno mašo ob sredah zvečer sem pa že zgoraj omenil.

SPOKORNA POBOŽNOST (tudi v duhu priprave na božič) bo v Merrylandsu pri glavni službi božji na nedeljo 10. decembra.

NEWCASTLE ima slovensko službo božjo v nedeljo 29. oktobra ob šestih zvečer v Hamiltonu. Pred mašo prilika za spoved. Zdaj je že tudi kar ustaljena navada, da se po maši zberemo v dvorani poleg cerkve na domačo čajanko in bratski pomenek. Bog povrni vsem, ki pomagajo ob pripravah teh srečanj!

WOLLONGONG ima slovensko mašo v nedeljo 12. novembra (tudi molitve za pokojne) in 10. decembra, vsakikrat ob petih popoldne v Villa Maria kapeli. Pol ure pred mašo je prilika za zakrament sprave. V novembru bo isto nedeljo ob treh slovenska šola v razredu farne šole sv. Frančiška Ksaverija. Po decembrski maši pa bo ob šestih zvečer istotam obisk Miklavža in nastop otrok naše šole, dočim bo ob treh namesto pouka vaja za ta nastop.

Wollongongške otroke moram pohvaliti, ker radi hodijo k pouku. Tudi so nas pri septembrski službi božji zopet prijetno presenetili z ubranim petjem.

CANBERRA pride na vrsto za sveto mašo na nedeljo 15. oktobra, 19. novembra in 17. decembra, vsakič ob 11:30 predpoldne. Služba božja je v cerkvi sv. Petra in Pavla, Garran. Če so isto nedeljo v cerkvi farna krščenja, imamo službo božjo v dvorani. Pred vsako mašo je seveda prilika za spoved.

BRISBANE ima zopet obisk slovenskega duhovnika z mašo na nedeljo Kristusa Kralja, 26. novembra. Ob 11:30 predpoldne v St. Mary's, South Brisbane (vogal Peel & Merivale Sis.). Pred mašo spovedovanje. Če bo možno, bo društvo "Planinka" po maši organiziralo čajanko.

SURFERS PARADISE bo ob patrovnem obisku brisbanskih Slovencev spet dobil priliko za slovensko mašo. Maša bo na soboto 25. novembra ob pol osmih zvečer v cerkvi sv. Vincencija. Tamkajšnji rojaki: vabljeni in na svidenje!

OČETOVSKI DAN smo letos pri Sv. Rafaelu praznovali en teden kasneje. Otroci so s prisrčnim nastopom počastili svoje očete kar med nedeljsko službo božjo — pač še nimamo dvorane. Izvajali so pevske in glasbene točke ter recitacije. Tudi oltar je bil za to priliko svečano okrašen, za kar je poskrbel p. Lovrenc. Po maši smo očete počastili tudi s piknikom na cerkvenem dvorišču.

PRVO SVETO OBHAJILO smo imeli pri nas na nedeljo 24. septembra. Tilč srečni otroci so prvič prejeli Jezusa v svoja srca: Margaret Grželj, Vanja Koderman, David Korotanchnik, Rihard Laznik, Susie Nobilo, Peter in Robert Pečovnik, Albin

**Jezus
jih je
vesel . . .**

Sedmak, Jožko Simčič, Jennie Stemberger, Robert Zadel in Emil Zadravec. Čestitke tem in tudi vsem tistim slovenskim otrokom, ki so po svojih farnih cerkvah v teku leta prejeli prvo sveto obhajilo! Molimo zanje in dajamo jim vselej dober zgled. Del tega zgleda je tudi pogosto prejetje svetega obhajila. Starše prvoobhajancev bi spet rad spomnil, naj skrbijo, da bodo otroci redno prihajali k sveti maši in obhajilu, pa tudi pogosto hodili k spovedi, da se zakramentu ne odtuje. Naj še enkrat pribijem, da je pri tem dober zgled najbližjih največ vreden. Žal je kar preveč staršev, ki prav tukaj odpovedo. Za prvo obhajilo otroka se še pobrigajo (tudi za povsem nebitvene zunanosti: obleko, slikanje, party, darove...), potem pa ne njih ne otrok ne vidimo več v cerkvi, ali pa zelo poredko. Brez stanovitosti se ne pride daleč!

“GLEJTE, DA VAS KDO NE PREMOTI!” (Mt 24,4) — ta Matejev citat vidite na srednjih dveh straneh MISLI kot naslov člankov o raznih verskih sektah. Rad bi opozoril vernike na neko bivšo članico naše sydneyse družine slovenskih vernikov, ki je pri nas prejela skoro vse zakramente. Zadnji čas je prestopila v drugo vero. Zdaj obiskuje naše rojake in svoje znance ter jih skuša pridobiti za novo vero, ki “sloni le na svetem pismu”, kakor pravi. Čudno, da pri tem “slonenju na svetem pismu” zametava zakramente in sveto mašo, pa še marsikaj. Dobro vemo, da je sveto pismo božja beseda. Vemo pa tudi, da jih je že veliko zašlo v zmofo, ker so kot nepoklicani in nepoučeni hoteli po svoje razlagati sveto pismo in ga krojili po lastni pameti. Rojaki, bodite čuječi in se ne dajte premotiti! Najpametnejše je se sploh ne spuščati s to osebo v versko debato. Raje molimo zanj in za vse, ki so šli po isti poti proč od resnice! In molimo tudi za svojo vztrajnost ter zvestobo Kristusovi Cerkvi!

NAŠA POKOJNA. — O dveh smrtnih slučajih moram poročati.

V nedeljo 10. septembra je v Izoli umrl rojak MARIO ORAZEM, ki je s svojo družino precej let živel v sydneysem okraju Abbotsford. Na obisku v domovini je po nekaj tednih težko obolel in umrl. Pokopali so ga v Sežani. — Pokojnik je

bil rojen 4. aprila 1906 v Lipci pri Trstu. Poročil se je z Marijo r. Klemen ter poleg nje zapuščal tri otroke: hčer Lauro por. Tadijanovič, ter sinova Maria (že poročen) in Borisa.

V prvih minutah nedelje 24. septembra pa je v bolnišnici v Wollongongu izdihnil rojak IVAN HORVAT. Rojen je bil 3. septembra 1938 v Orehovici (Mala Subotica) kot sin Melka in Marije r. Dobrovoljec. Pred sedemnajstimi leti se je v Corrimalu poročil z Ljudmilo r. Jabec, po rodu iz Zabukovja pri Sevnici. Poleg nje zapuščal sedemnajstletno hčerko Margaret in trinajstletnega sina Tonija, pa tudi svojo mamo, ki je pred meseci prišla na obisk k svojemu bolnemu sinu. Pokojni Ivan je namreč bolehal že od lanskega leta in kljub težki operaciji se mu stanje ni izboljšalo. Je pa bolezen vdano prenašal in v mesecih preizkušnje večkrat prejel sveto obhajilo. Ponovno je prejel sveto maziljenje tudi dva tedna pred smrtjo in je bil tako lepo pripravljen na pot v večnost. Pogrebno mašo smo imeli v stolnici v Wollongongu, nato pa pogreb na tamkajšnje pokopališče.

Oba pokojnika priporočam v molitev, obema družinama pa naše iskreno sožalje ob izgubi mož in očetov.

DAROVI ZA DVORANO, četudi počasi, kar vztrajno prihajajo. Marsikdo pa nam je že stavil vprašanje, kdaj bomo začeli z gradnjo. Radi bi seveda začeli že letos, a odvisno je od števila darov. Vse več navdušenja od strani prav nas vseh bi bilo treba, saj je **dvorana prejekt naše skupnosti**, ki ji razvoj našega skupnega verskega in kulturnega središča le mora biti mar. S cerkvijo smo lepo uspeli — potrudimo se uspeli tudi z dvorano! Treba bo poleg darov seveda tudi pridnih rok pri gradnji.

Ob tej priliki bi prosil vernike, naj bi po možnosti dvignili svoje darove pri nedeljskih službah božjih. Razlog je jasen: vsi stroški (elektrika, voda, davki in podobno) so se v zadnjih nekaj letih zelo dvignili in jih darovi ne dosegajo več. Upam, da boste razumeli in upoštevali. Tudi se radi udeležujte naših piknikov in drugih prireditev, ki prav tako prinesejo našemu središču del potrebnih dohodkov za vzdrževanje.

MLADINSKI SESTANEK bo v oktobru na nedeljo 22. oktobra, v novembru pa izjemoma na nedeljo 5. novembra ter

26. novembra. Mladinci so vabljeni, starše pa naprošamo, da poskrbe njih udeležbo. Ti sestanki so skromen nadomestek prepotrebne verskega pouka.

SLOVENSKO ODDAJO na 2EA v priredbi našega verskega središča boste zopet lahko poslušali v petek 20. oktobra, v ponedeljek 13. novembra in pa v torek 19. decembra. Oddaje so vselej ob sedmih zvečer s ponovitvijo naslednje jutro ob sedmih. Sporočajte vodstvu oddaje vaše misli in predloge, saj je njegova želja, da bi z oddajami čim bolj zadovoljili poslušalce.

VSEM ČLANOM naše skupnosti toplo priporočam, da se udeležite službe božje v Merrylandsu vsaj enkrat na mesec (ostale nedelje pa v domači župniji), vsi stanujoči v bližini pa seveda vsako nedeljo. Res je, da številni rojaki žive zelo daleč, toda z dobro voljo se da vse težave premagati. To je nujno potrebno, če se nočemo odtujiti naši cerkvi. Važno pa je še posebno za našo mladino. Bližnje rojake tudi posebej vabim, da bi se ob važnejših svetniških godovih in pa ob posebnih cerkvenih dobah (n.pr. advent, božič, postni in velikonočni čas) bolj redno udeleževali večernih maš. Premalo se zavedamo milosti in blagoslovov, ki nam jih nudijo ravno maše. Naj omenim, da je med tednom redna maša pri nas ob sedmih zjutraj (razen kadar je v "Nedelji" drugače oznanjeno), odprta pa so samo stranska vrata z dvoriščne strani, ne glavna cerkvena vrata.

ZAKAJ NE V MERRYLANDS?! — To velja predvsem za tiste rojake, ki imajo v načrtu kupiti hišo in razmišljajo, kateri sydneyski okraj naj bi si izbrali za stalno naselitev. Če se hočete pozanimati pri agentih, boste videli, da so pri nas v Merrylandsu in bližnji okolici na razpolago prav prijetni domovi. Tudi je kraj že zdaj kar lepo središče rojakov, ne samo zaradi naše cerkve sv. Rafaela, saj je bilo tod okoli že prej naseljenih precej Slovencev. Lepo bi bilo, če bi se vsaj tu

naselili več ali manj strnjeno, namesto da smo raztreseni po vseh številnih sydneyskih predelih kot bi nas posejal veter. Čim več nas bo skupaj, tem močnejši bomo tudi kot narodnostna in verska skupina.

KAJ PA KAMPANJA za MISLI? Imamo še slabe tri mesece za nabiranje novih naročnikov, če hočemo doseči tudi letošnji zastavljeni cilj: STO NOVIH! Dve leti je akcija lepo uspela — naj bi tudi letos! Ste že naročeni na list, ali pa ga prebirate pri soscdih? Ste ga že komu priporočili, ga komu pomagali naročiti, da ga redno dobiva?

(P. Valerijanu hvala za to omembo! Že 74 novih smo to leto pridobili — še 26 nam jih manjka do sto. Sydney, izkaži se! — Op. ur.)

KRSTI

Sonja Benedičič, Coogee, N.S.W. — Oče Aleš, mati Blanka r. Pahole. Botrovala sta Mario in Nilda Pasquini. — Merrylands, 10. junija 1978.

Julie Ann Brear, Seven Hills, N.S.W. — Oče Ivan, mati Klara r. Celin. Botrovala sta Ivan in Nada Gojak. — Merrylands, 2. julija 1978.

Michael Gary Benk, Westmead, N.S.W. — Oče Jože, mati Ljubica r. Bilič. Botrovala sta Stanko in Ana Erzetič. — Merrylands, 8. julija 1978.

Alenka Jenna Krajc, Castle Hill, N.S.W. — Oče Nikolaj, mati Wendy r. O'Neill. Botrovala sta Michael Crowley in Annette O'Brien. — Merrylands, 19. avgusta 1978.

Tanja Cerovac, Liverpool, N.S.W. — Oče Branko, mati Bojana r. Rutovski. Botrovala sta Ervin in Graziela Krbavac. — Merrylands, 9. septembra 1978.

Tanja Planinšič, Oberon, N.S.W. — Oče Albert, mati Francka r. Tašner. Botrovala sta Toni in Marija Bunderla. — Merrylands, 10. septembra 1978.

P. VALERIJAN

STANU PRIMERNO...

NEKI šaljivec je menil, da ljudje ne le "stanu primerno žive", ampak tudi "stanu primerno umirajo". Takole je iztuhtal:

Duhovnik "gre za svojimi rajnimi verniki".
Otrok "se preseli med nebeške krilatec".
Delavec "dovrši svoje življenjsko delo".
Poslaniki in diplomati "so odpoklicani".
Učenjak "se za vselej poslovil od knjig".
Urarju "odbije zadnja ura".
Krojaču "se pretрга nit življenja".
Optik "zatisne svoje oči".

Rudar "se za vedno odpelje v jamo".
Vojak "dobojuje svoj zemski boj".
Bančnik "zamenja časno za večno".
Knjigovodja "sklene svoje zemске račune".
Popotnik "konča svojo pot".
Mornar "dospe v večni pristan".
Uradnik "je premeščen na drugi svet".
Plemič "gre k svojim pradedom".

Godcu in pevcu "poči zadnja struna".
Organistu in komponistu "izzveni zadnji akord".
Uredniku, pesniku in pisatelju "pade pero iz rok".

O PAPEŽU PAVLU VI. je bilo v teku petnajstih let njegovega vladanja izrečeno mnogo in tudi precej hude kritike — je pač odločal po vesti in ne po tem, kar bi ugajalo pomehkuženemu svetu. Osebnost sem globoko prepričan, da ga bo zgodovina drugače sodila kakor ga je svet njegovega časa — dala mu bo priznanje, ob katerem bo moral tudi svet umolkniti ter mu dodati svoj pečat.

Nekaj kratkih, a toplih in bogatih besed o papežu Pavlu VI. sem našel izpod peresa kardinala dr. Franca Königa. Pisane so bile sicer letos ob priliki petnajstletnice vladanja, ne ob smrti. A to ne igra vloge, ker jim očitno poudarka iskrenosti ne manjka. Vredne so branja, zato jih tu objavljam — z malo spremembo, da sem dal v preteklost tudi nekatere stavke, ki so v originalu v sedanjem času, ker je papež takrat pač še živel.

*

Vsaka doba je zaključna in zavetna hkrati, z vsakim korakom v bodočnosti se poslavljamo od preteklosti, vsak pogled naprej je pogled čez mejo. Včasih se sodobniki sami zavedajo, da stoje na prelomu, včasih to šele pozneje ugotovi zgodovina.

Če danes vprašujemo po velikem papeškem liku dvajsetega stoletja, odgovor ne bo težak. Veliki papež preobrata, to je bil Janez XXIII. Iz somornice napačno pojmovane tradicije je ladjo Cerkve izpeljal venkaj na odprto morje. Tega ga še danes obtožujejo mnogi, ki se boje viharjev sredi oceanov in hrepene po zavetju varnega zaliva.

Kako pa je z njegovim naslednikom, Pavlom VI.? Ljubez, češčenje, občudovanje — to se je stekalo v Janezu XXIII. in bo izžarevalo še tja preko prihodnjih desetletij. Toda nastopajoča desetletja bodo tudi bolj pravično zrla na njegovega naslednika. Nedvomno je nosil težje breme na šibkejših ramenih. Sape pritrjevanja, ki so nosile Janeza, so mu spočetka odklonilno pihale v obraz. Kljub temu ali morda ravno vsled tega, ker mu je bilo neznansko mučno, danes njegovega dela, njegovih storitev, njegove službe v prid Cerkvi ne moremo oceniti dovolj visoko.

POTA BOŽJA

“Veste, kaj mi je prišlo v glavo, sestra? Ko takole premišlujem, kar sem doslej bral in kar ste mi vi doslej povedali o Bogu, vse to tudi z vero sprejemam. V srcu mi vstaja namen, da bi postal — kristjan . . . Ne bodite huda, sestra — kaj nisem predrzen? Ne povejte tega nikomur, prosim vas! Hotel sem se preje, preden kaj storim v tej smeri, z vami posvetovati, kaj mislite . . .”

Sestra Valentina se je zazrla skozi okno. Zunaj so naletavale prve snežinke. Mraz je bilo, tu v sobi pa tako prijetno toplo. Ob tem trenutku še prav posebno. Sestro je premagalo ganotje, ko je Harambegović izrazil svojo željo. Ni mu mogla več zreti v obraz: solze so jih stopile v oči ob spoznanju, kako velike milosti je Bog naklonil temu človeku.

Bolnik jo je začuden opazoval. Nekoliko vznemirjen je bil, ker si ni mogel pojasniti, kakšen odmev so imele njegove besede. Končno je dobil odgovor.

“Kaj lepšega si ne morete želeli, gospod Harambegović”, je ginjeno dejala sestra. “Hotela sem vam ob priliki to sama omeniti, pa me je Bog prehitel s svojo milostjo . . .”

“V tem trenutku se počutim kakor dete, ki hoče shoditi, pa ni zmožno samo napraviti niti koraka. Pomagajte mi, sestra, svetujte mi, kaj naj storim!”

“Pomagala vam bom, ne bojte se! Za sprejem naše vere morate biti o njej dovolj poučeni, da morete prejeti sveti krst in nato še druge zakramente. Jaz tega ne utegnem in tudi nisem za to poklicana, da bi vas poučevala o verskih resnicah — ob vaši dobri volji sem le božji milosti pripravila pot. Sporočila pa bom željo našemu zdraviliškemu kuratu, gospodu Leilerju. On vas bo obiskal, pa se bosta zmenila za pouk o vsem, kar bo potrebno.”

“Storite to zame, sestra, in hvala za uslugo! Gospodu kuratu pa povejte, naj bo z mano potrpežljiv, če ne bom vsega takoj razumel. Vas, sestra, pa tudi že zdaj prosim, če mi boste še vnaprej pomagala reševati verska vprašanja.”

“Seveda, rade volje vam bom na razpolago. Le nikar ne mislite, da ste mi s temi vprašanji kaj nadležni!”

“Bog Vam tisočkrat povrni za dobroto!”

Sestra Valentina je bila po tem razgovoru vsa prevzeta. Postajalo ji je jasno, v kako veliko službo jo je poklical Bog. Vse njeno delo je bila ena sama velika ljubezen. Kako tudi ne? Sleherni dan je iz ljubezni do Boga delila dobrote bolnikom, ki so iz vse Slovenije in tudi daljnih južnih krajev prihajali na Golnik v velikem zaupanju, da jim bo zopet vrnjeno ljubo zdravje. Kdo je bil poleg zavodovih zdravnikov poklican prvi, da pomaga lajšati njih trpljenje, če ne bolniška sestra? Koliko je bilo treba truda, potrpljenja, žrtve ljubezni do bližnjega — in vse to je rastle iz ljubezni do Boga. Niso stregle bolnikom le ob razumevanju njih telesne bede, ampak tudi duhovne. Prav ta je bila pri mnogih bolnikih še večja kot pa telesna. Nihče te duhovne bede ni videl bolje kot sestre strežnice. Nobena od njih se ni zadovoljila samo s tem, da so imeli bolniki dobro postrežbo in se jim je zdravje čim prej vrnilo, ampak so se trudile, da so prejeli tudi duhovno zdravje. In četudi včasih celo za njihovo bolezen ni bilo ničesar več na razpolago, kar bi jih rešilo — tuberkuloza, ki jih je pripeljala na Golnik, jim je bila rešiteljica iz nevere. Sestre z bolniškim kuratom so mnogim bolnikom, odtujenim Bogu in veri, pokazale novo pot v življenje.

Toliko vidnega uspeha, kot ga je doživela pri Harambegoviću, sestra Valentina še ni imela pri nobenem bolniku. Bogu je bila hvaležna za vse milosti, ki jih je delil vsem izročeni v njeno varstvo. Zdaj je še podvojila svoje molitve in žrtve, da bi Bog podelil telesno in duhovno zdravje obema: Harambegoviću in Ahačiču.

ŽRTVE JE TREBA

PO DOGOVORU je začel kurat zdravilišča na Golniku, Hubert Leiler, Sulejmana Harambegovića redno obiskovati, da ga je poučeval o katoliški veri. Pouk je bil kaj zanimiv, saj ga je znal gospod Leiler podati preprosto a prepričljivo. Vedno je našel neprisiljen začetek in preko njega prišel na kaj novega, ki je bilo potrebno razlage. In nikoli se ni zadržal predolgo, da bi kakor koli ne trpelo zdravljenje.

Prvič je po običajnem pozdravu Harambegović kuratu ponudil stol poleg postelje. Sedel je, iz žepa pa vzel uro in jo položil na omarico, da se ne bi preveč zagovoril in predolgo zadržal.

“Lepo uro imate,” je tedaj pripomnil Harambegović.

“Da, res je — in še drag spomin mi je ta ura. “Pomolčal je za trenutek, potem pa iz tega začel pouk: “Veste, dragi prijatelj, na tej uri je neka posebnost. Po mnenju nekaterih se je namreč tale ura kar sama naredila...”

Harambegović je začudeno gledal zdaj uro zdaj kurata. Ni vedel, kaj naj reče. Tudi Janko na sosednji postelji je dvignil glavo iz blazin in prisluhnil.

Koncila ni sklical on, vendar pa ga je kljub marsikaterim upornostim privedel do konca. Reforme ni začel on, vsem zoprnostim nakljub pa jo je nadaljeval.

Tudi kot človek je Pavel VI. čutil težave. Ni mu bilo dano navdušiti milijone ljudi s prisrčnim smehom. S plašno kretnjo si je prizadeval za ljubezen teh ljudi. Ni bilo v njegovi naravi, da bi prevračal in priklepil naše kot njegov predhodnik, bil pa je žilav, vztrajen, vzdržljiv. Imel je tudi moč, ki je izvirala iz velike ponižnosti, da stopi v ozadje, da postane majhen spričo veličine svojih nalog. Brezskrbje mu ni bilo podarjeno. Skrb, bolečina in trpljenje je govorilo iz njegovih potez, neredko je vse to zvenelo iz njegovih besed.

In vendar: če bi Janezu ne bil sle-

Kanal ob Soči

Znameniti ljubljanski
Robbov vodnjak kranjskih rek

dil Pavel, bi veliko delo cerkvene obnove propadlo, naj se je to delo včasih zazdevalo še tako zatikajoče, obojavljajoče, ovirano. Kar se je dogajalo v teh letih po koncilu, se ni dogajalo v velikih videnjih, marveč z malimi koraki, včasih zavlačujoče in prekinjeno. Smer pa se ni spremenila, cilj ni izginil z obzorja.

Tako je bil ta Giovanni Montini, ki je pred petnajstimi leti zasedel stolico svetega Petra kot Pavel VI., resnično papež prelomnice časov, ki je dalje zasledoval, določeval in udeleževal to, kar je njegov prednik zagledal v duhu.

Polagoma se pričena tudi v javnem mnenju spreminjati podoba papeža Pavla VI. Odklanjanje se umika bolj pravičnemu presojanju — kliše papeža "Humanæ vitæ" se drobi . . . Stopnjema mu prihaja naproti ljube-

"Vi se čudite, kajne. Reči moram, da sem nad takim mišljenjem zelo začuden tudi jaz. Dobijo se namreč ljudje, ki trdijo, da je svet nastal sam iz sebe. In če je ves čudoviti svet nastal kar sam od sebe, je takorekoč sam sebe ustvaril, zakaj bi potem tale ura, ki je prava malenkost v primeri z vsem stvarstvom, ne nastala na isti način?"

Umolknil je in molčal je tudi bolnik. Očitno je tehtal veroučiteljeve besede.

"Kaj pravite k temu, kar sem povedal, gospod Harambegovič?" je končno vprašal kurat.

"Kaj naj rečem? Če hočem biti odkrit, moram priznati, da od danes nisem nikoli premišljeval teh stvari. Sem pa v sebi popolnoma prepričan, da se nobena stvar ni kar sama naredila."

"Tako je, popolnoma prav imate. Tako sem prepričan tudi jaz in še marsikdo. Tisti, ki trdijo nasprotno, pa naj prinesejo svoje dokaze, če jih imajo. Šele na podlagi dokazov bom pripravljen spremeniti svoje prepričanje, da se svet ni mogel sam narediti."

"Imate prav, gospod kurat! Tudi meni je to čisto jasno."

"Ko sva ugotovila, da ima vsaka stvar nekoga, ki jo je naredil, potem lahko dodava še eno: čim imenitnejša je kaka stvar, tem imenitnejši je tudi mojster, ki jo je naredil."

"Tudi to mi je jasno kot beli dan," je pritrdil Harambegovič.

"Vidite, prijatelj, mojstru, ki je zmožer ustvariti svet, pravimo Stvarnik. Samo Bog more nekaj narediti iz nič. On je poleg vidnega sveta in vsemirja ustvaril tudi nevidni duhovni svet. Svet je ustvaril za človeka, človeka na njem pa zase. In kako mogočne ter čudovite so vse od Boga ustvarjene stvari! Ali ni svet v vsej svoji lepoti čudo božjih rok? Gore, reke, jezera, ravnine, morja... Toliko čudovitih cvetlic, toliko čudovitih živalic! In prostrano vsemirje! Kdo naj prešteje milijone in milijone nebesnih teles v ogromnih razdaljah — za nas pa so to sleherno noč mežikajoče zvezdice, ki nam razveseljujejo oko...Kako veličastno je vse to in kako mogočen mora biti On, ki je vse to ustvaril! A še imenitnejša stvar kot svet je človek. Prav po človeku, ki je bitje z umom in svobodno voljo, moremo še bolj spoznati imenitnost njegovega Stvarnika. Kaj vse je že izumil človeški razum! Prav sleherni dan beremo o novih iznajdbah človeškega duha. Samo pomislite: če je že človek tako imeniten, kako mora biti še imeniten tisti, ki je človeka priklical v življenje!..."

Tako se je razvijal prvi razgovor med bolniškim kuratom in Harambegovičem. Veroučitelj je hotel nadaljevati z razlago o Bogu, pa ga je sredi pogovora nepričakovano prekinil Harambegovič: "Oprostite moji nadležnosti, gospod kurat! Kdaj pa boste pričeli s poukom o vaši katoliški veri?"

Golniški duhovnik se je zasmel: "Gospod Harambegovič, ta pouk se vrši že ves čas najinega pogovora. Za začetek sem porabil razgovor o uri in tako prešel v dokaze, da se nobena stvar ne naredi sama od sebe in da je tudi svet in človeka moral Nekdo ustvariti. Temu Nekomu pravimo Bog. Z verovanjem v Boga se začenja naša

vera. Kdor spozna in sprejme to resnico, bo vse drugo z malo ponižnosti v srcu zlahka sprejel in doumel.”

“Mislil sem, da je najin razgovor samo neko razglabljanje, do katerega sva prišla slučajno in je bila vzrok zanj vaša ura. Sedaj pa vidim, kako spretno in neprisiljeno ste mi govorili o prvi resnici vaše vere resnici — Bogu...”

Gospod Leiler je vstal.

“Za danes naj zadostuje, jutri bova pa nadaljevala. Le nekaj bi še rad omenil: Ko boste sedaj razmišljali in morda celo razpravljali o tem,” medtem je pogledal po Janku Ahačiču, “kar sva danes govorila, se vam bodo zelo verjetno porodila razna vprašanja, morda tudi dvomi. Pri naslednjem obisku me vprašajte vse, kar vam ne bo popolnoma jasno. Nič vam ne sme biti nejasno, vse morate razumeti in doumeti v globini svojega srca, da boste mogli doživljati v vsej polnosti veličino naše vere in njenih zveličavnih resnic.”

“Zelo sem vam hvaležen za trud,” je bil Harambegović skoraj ginjen, ko je kuratu podal roko v slovo.

Sulejman Harambegović je očitno sprejemal vsako duhovnikovo besedo kakor sprejema dobra zemlja kleno zrno, ki ga je vanjo posejal kmetovalec. To božje seme je v njem že klilo in obetalo stoteran sad.

Tudi Janko Ahačič je mimogrede z njim sprejemal božjo besedo, toda ne tako kot Harambegović. Janko je bil podoben človeku, ki je zakopal svoj talent. Vse, kar je med poukom ujel na svoja ušesa, je sicer razmišljal, toda imel je zaprto srce božji milosti: nič ni rodilo sadu...

Kmalu po odhodu gospoda kurata je prišla sestra Valentina. Seveda se je začel pogovor takoj sukati o duhovnikovem obisku. Sestra je spoznala, s kakšnim veseljem Harambegović sprejema resnice. Janko je njenemu pogovoru sledil, ni pa v njem sodeloval. Šele ob koncu je povedal svojo misel:

“Čudim se vam, gospod Harambegović, da hočete prestopiti v našo vero. Prvič inteligentu kot ste vi vera in vse v zvezi z njo sploh ni potrebna, saj ve kaj sme in kaj ne sme. Vera je samo za preprostega človeka, da ga s pravljico o hudiču in peklju brzda in drži na vajetih. Drugič pa je čisto vseeno, katero vero priznavaš, saj so z ozirom na to, kar sem prej rekel, vse vere enako dobre...”

Sestra Valentina ga je žalostno pogledala, bala pa se je nadaljevati pogovor, ker bi se preveč zavlekel, njo pa je klicala dolžnost. Bo raje tudi to prepustila bolniškemu kuratu. A misel na Janka jo kar ni zapustila. Navdajala jo je z žalostjo. Njena velika želja je bila, da bi Janko odšel zdrav iz Golnika. Želela pa si je pri tem, da bi mu Bog poleg telesnega zdravja vrnil tudi vero. Kaj vse bi dala, da bi Janko zapuščal Golnik z močno, živo in trdno vero! V ta namen je že zdaj darovala za oba, Harambegovića in Ahačiča, vse dnevne nevšečnosti in dodajala še posebne molitve. Ta zadnji razgovor ji je zopet pokazal, da s pridom sprejema milosti samo Bosanec, Janko pa jih dosledno odklanja.

zen, ki jo je v življenju tako potreboval in ki jo je tako iskal. Bil je papež bolečine, trpljenja — koliko bolelosti je moral izkusiti tudi kot rimski škof, kot Italijan, kar je vendar tudi. Če pa je kdaj bila upravičena podoba o jekleni sili v zdrobljivem telesu, je bilo to pri tem papežu. Tega papeža je nosila njegova volja in njegova vera. Zasluži naše spoštovanje, naše občudovanje, zasluži našo ljubezen . . .

NAŠA letošnja kampanja: ŠE STO NOVIH NAROČNIKOV! je od septembrske številke naredila kar velik skok: iz 61 novih naročnikov je skočila na 74. Manjka nam torej do konca leta še 26 novih imen z enoletno plačano naročnino (novih naročnikov brez plačane naročnine h kampanji ne prištevam, pa je letos tudi

Franciskanska cerkev nad tromostovjem se ogleduje v Ljubljani . . .

teh že nekaj!), pa bo naša akcija že tretje leto slavila uspeh. Kaj to pomeni za izseljenski list, si komaj predstavljamo. Zlasti še za list kot so MISLI, ki zavisi poleg nizke naročnine in nekaj oglasov od darov v Tiskovni sklad — dasi mu je bilo že ponujeno, če bi se hotel prodati. A potem bi ne bile več svobodne MISLI, ampak suženj tistemu, ki bi jih kupil. Suženj te vrste pa pomeni: pisati tisto, kar narekuje gospodar, pa naj bo to resnica ali laž, pravica ali krivica, v dobro bravcu ali v njegovo škodo...

Samo podpora naročnikov bo MISLI ohranila pri življenju, ki je in mora ostati neodvisna služba avstralskim Slovencem, v oporo njih verskemu in narodnemu življenju.

Kot obljubljeni, je ta številka dvojna, za oktober in november. Prihodnja bo božična in bo izšla v začetku decembra.

Urednik in upravnik

**BERNARDOVEMU
TISKOVNEMU SKLADU:**

\$16.— Frank Sajovic; \$12.— Jožica Paddle; \$8.— E. Bembič; \$7.— Kristina Radešič; \$6.— Ivan Kovačič, Franc Čulek, Anton Požar; \$4.— Janez Virant, Julij Bajt; \$3.— Ana Lešnjak, Marjan Potočnik, Pavel Bracar; \$2.— Greta Korotanchnik, Faustin Črešnar, Jože Vrečar (USA), Silva Ujčič, Mile Radič, Milka Medica, Željko Rob; \$1.80 Zoran Zele; \$1.40 Veronika Robar; \$1.— Franc Cesar, Vinko Erjavec, Terezija Jošar, Karla Twrdy, Ivanka Žabkar, Bogomir Jesenko, Ivan Bratina, Anamaria Cek.

**NAŠIM MISIJONARJEM,
TOGO, AFRIKA:**

\$100.— Franc Vrabc; \$10.— P.G. (za lačne), Milka Zanier; \$5.— Antonija Šabec, Tomaž Možina, Dr. Zvonimir Hribar.

Dobrotnikom Bog povrni!

Sestra Valentina je sklenila, da bo treba za tega nesrečneža še kaj več storiti. Očitno vsakdanje žrtve ne zadoščajo. Kaj naj še daruje?

V molitvi in premišljevanju je vedno bolj spoznavala, zakaj jo Bog vodi ravno po tej poti. Kaj ni On nepričakovano združil njeno življenjsko pot s Harambegovičevo in Ahačičevo prav zato, da bi jima ona pomagala najti pot do Njega? Je še kaj lepšega kot to: biti orodje v božjih rokah? Odzvala se je klicu, hotela se je žrtvovati in s svoje strani doprinesti k veliki žrtvi, ki jo je za človeka daroval sam božji Sin. Vedno bolj je spoznavala svojo življenjsko nalogo: privedi k Bogu ti dve duši. Kaj naj bi še storila zanju? Vse je pripravljena dati, kar je še imela. In kaj je imela? Ob razmišljanju je uvidela, da ji je od vsega posvetnega ostalo samo še petje. Res ga je posvetila Bogu, toda ob njem je imela tudi toliko osebnega veselja in zadovoljstva, da ji je veljalo za del življenja. Naj žrtvuje to svoje veselje do glasbe in se odpove tudi petju? Končno more dati človek samo od tega, kar ima. In čim več je vredno tisto v njegovih očeh, tem večja je žrtev in Bogu tudi dopadljivejša...

Skoraj ustrašila se je te misli in se ni mogla kar tako odločiti. Petje in orgljanje — to je bil zanjo košček sveta, ki ji je še ostal. Igrala in pela je, kadar je bila vesela, igrala in pela je, kadar so prišle težave in jo je zagnila tegoba. Čutila je, da tudi s petjem in igranjem služi Bogu, vendar... Naj to svoje najdražje res pusti, morda za vedno?

Vedela je, da se je v srcu že odločila tudi za to veliko žrtev.

Prvi korak k odločitvi je bila prošnja sestri predstojnici, če bi jo razrešila dolžnosti organistinje in pevke. Čisto naravno se je ta nenavadni prošnji zelo začudila, saj je poznala sestrično ljubezen do glasbe.

“Ali smem vedeti za vzrok, ki vas je privedel do tega, sestra Valentina? Dati slovo petju in igranju... Kot mi je znano, je bila prav glasba vaše življenje...”

“Res je, kar pravite, sestra prednica, zato bi vam še težje jasno odgovorila na vaše vprašanje. Za ta korak sem se odločila po dolgem in resnem razmišljanju. So časi, ko človek s petjem časti Boga; so pa tudi časi, ko je Bogu morda še dopadljivejše, ako se zaradi Njega glasbi odpovemo. Posebno še, če je za nas to težka žrtev. Naj vam zaupam, sestra prednica, da se od svojega življenja ne bom ločila težje kot se zdaj poslavljam od petja in igranja...” “Sestra Valentina je sklonila glavo in s silo zatrla solze, ki so ji hotele orositi oči.

“Razumem vas, draga sestra, in to vaše pojasnilo mi zadošča. Kdaj bi radi končali?”

“Preko božičnih praznikov bi še rada igrala in pela, po praznikih pa bi se poslovila od kora, če soglašate.”

“Vse kaže, da bom mogla ugoditi vaši prošnji. Kot nalašč nam bo Bog prav za božič poslal novo sestro, ki ima tudi glasbeno izobrazbo ter bo mogla prevzeti zbor. Morda je prav njen prihod nekak božji dokaz, da ste se prav odločili...” (Dalje prih.)

P. BASIL tipk.

8. oktobra 1978

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Bařaga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-8118 in 861-7787

Slovenske sestre — franciřkanke Brezmadežne
Slomřek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 861-9874

- Dve lepi prireditvi sta za nami. O letošnjem MLADINSKEM KONCERTU bo kaj veĉ na drugih straneh, tu pa moram vsekakor omeniti tretjo septembrsko nedeljo, DAN OSTARELIH z WALKATHONOM. Kar precej naših upokojenk in upokojenecv se je zbralo k deseti maři, ki je bila seveda po njih namenih, nato pa v dvorano, kjer se je njih dan nadaljeval. Mladina je vsem gostom pripela řopke in jim pripravila veselje z odrskim nastopom (pevska in baletna toĉka ter nekaj narodnih plesov folklorne skupine, kasneje popoldne pa je nastopil še ansambel "Velenje"). Med kosilom je prišlo z nepriĉakovanim darom (krasno torto je Majcenov Ivan naredil po naroĉilu upokojenke, ki ne Źeli biti imenovana) do dražbe, ki je Skladu Doma poĉitka mimogrede prinesla kar 133 dolarjev.
- Okrog pol dveh je zaživelo pred cerkvijo. Pešaĉi so odhajali na hojo skoraj dvanajst kilometrov, ki naj jih po številnih ovinkih bulvarja med zelenjem ob Yarrri pripelje nazaj do cerkve, kjer bodo "zařpilili klobaso". — Organiziranje Walkathona ni majha zadeva. Priprava pravil in nabiralnih pol, malice za vse pred in po hoji ter z vmesnim okrepĉilom, ureditev treh kontrolnih postaj in ljudi-usmerjevalcev na raznih toĉkah pota, kjer bi se dalo narobe zaviti...Pa tudi prijaviteljenec ima s celo zadevo veĉ kot samo hojo, ki je za mnoge poleg Źrtve le tudi konĉni užitek: veĉ tednov se trudi z nabiranjem sponzorjev svojih kilometrov. Niso vsi sponzorji dobri strici in tete — med njimi so tudi taki, ki dajo namesto denarja ali vsaj obljube tudi — zbadljivo besedo...
- Med Walkathonom so se naši ostareli v dvorani nasmejali enodejanski veseloigri "Dve teti", ki so jo zanje ponovile igralke Oĉetovske proslave. Nato pa smo se spravili na igranje tombole, ki je tudi prinesla vsem prijetno urico veselja in priĉakovanja sreĉe. Trije poklicni raĉunarji (Marko Zitterschlager, Stanley Penca in Florian Škraba) pa so imeli ves ta ĉas preko glave dela s seřtevanjem darov na nabiralnih polah udeleženecv Walkathona.
- Finanĉni uspeh Walkathona je bil kar lep kljub dejstvu, da je bilo letos manj pešaĉev kot lansko leto. Skupna vsota, razvidna iz nabiralnih pol, je \$4,047.35, kar pa gotovo še ni do centa toĉna številka. Najveĉ je nabral Marjan Lauko, ki je za svojo

visoko vsoto tisoĉ dolarjev moral obresti kar precej sponzorjev in smo mu za trud iz srca hvaležni. Med mladimi (do 25 let starosti) je zbrala najveĉ naša s. Majda (\$303.60), pa se prvi nagradi (magnetofonu) odpovedala v prid Majdi Špacapan, ki je nabrala \$183.10. Drugo nagrado (namizno uro) je prejel John Bariĉ, tretjo (Źepni radio) pa Anica Špacapan.

- Moram omeniti in pohvaliti, da so se med pešaĉi številĉno posebno dobro odrezali mladinci društva "Planice": kar precej iz springvalskega konca jih vzelo nabiralne pole in so tudi hodili. Šest izmed njih je celo skupno pod imenom "Planica Youth Club" iskalo sponzorje in so nabrali lepo vsoto \$231.30. Take navdušenosti smo vsi lahko samo veseli in smo mladini zanjo hvaležni. Razumljivo pa skupna nabrana vsota veĉ oseb ni mogla priti v pořtev pri podelitvi nagrad posameznikom drugaĉe kot razdeljena na posamezne nabiralce. Pri Walkathonu gre — razen ĉe bi bil že spoĉetka skupinsko organiziran — za osebno sodelovanje, zato morejo biti tudi morebitne nagrade le osebnega znaĉaja. Precej ĉlanov istih druŹin je hodilo, a na lestvici nabranih vsot so bili seveda kot posamezniki, ne kot druŹinska skupnost. Naj ta skromna razlaga pomaga, da ne bo kakega nespোরazuma, ki se Źal tako hitro pritihotapi med najboljše namene. Planiški mladini pa vse priznanje!
- Vsem udeleženecv Walkathona in sodelavcvm pri organizaciji iskrena zahvala. Enako vsem, ki so kakor koli pripomogli pri Dnevu ostarelih s svojim sodelovanjem, zlasti ĉlanicam Društva sv. Eme za postrežbo in naši kuharici s. Emi za odliĉno kosilo. Prepriĉan sem, da so bili vsi naši gostje ta dan med nami res zadovoljni.
- Kar lepo bi bilo, ko bi za takle dan zbrali res vse naše ostarele rojake, ki niso zaradi bolezni priklenjeni na dom ali celo na posteljo. Vem in predobro razumem, da ne zavisi samo od njih, ampak v glavnem od drugih, zlasti domaĉih, ki morajo oz. bi morali pokazati dobro voljo s prevozom. Menim, da bi mamice ali oĉetje ne smeli biti prebojeĉi ob prošnji do svojih otrok, naj jih ta dan zapeljejo v Kew. Dosti so Źrtvovani v Źivljenju za svoje, predno so dorasli — malo skromnega povraĉila ni nikaka milořĉina, ampak sveta dolŹnost. Źal se mnogi dorasli otroci tega premalo zavedajo, dokler starši še Źive: ko jih ni veĉ, je prepozno...

Prizor iz enodejanke DVE TETI
(gospe Plutova, řtukljeva, Jakofĉiĉeva in Źeletova)

● Kar prijeten sobotni večer smo imeli v dvorani tudi na 23. septembra: **osemnajsto srečanje** bivših fantov Baragovega doma in njih družin. Žal mi je, da se vezi vedno bolj rahljajo in mnogi ne porabijo te lepe prilike, da bi se vsaj enkrat na leto spet sprečali stari znanci, se pomenili in po domače razveselili. Res: osemnajst let je kar dolga doba — četudi bi morda prav zato lahko sklepali, da bi bilo takole srečanje še bolj zaželjeno.

Večer je bil živahen, saj smo tokrat povabili tudi mladinsko skupino verskega središča in so se skupno kar dobro zabavali.

Iskrena zahvala "Bledu", ki je kot običajno brezplačno skrbel za domače melodije (in še celo 200 dolarjev je ob tej priliki poklonil za Sklad Doma počitka!), našim sestram za obletnično torto (vseh osemnajst svečk je letos uspelo upihnuti Matiju Štuklju!), s. Emi za kuhinjske dobrote, članicam Društva sv. Eme pa za postrežbo.

● Kuvertice, ki smo jih razposlali pred našim proščenjem, se z darovi za naš Sklad doma počitka še vedno počasi vračajo. Do danes se jih je vrnilo 273 in prinesle so skupno vsoto 8,963.— dolarjev. Ob prvem daru so nekateri tudi obljubili vsaki mesec nekaj darovati za bodoči Dom počitka, drugi pa so obljubili kasneje dodati gotovo vsoto. Teh dodatnih darov je prišlo doslej za lepo vsoto 848.— dolarjev, h kateri moramo dodati tudi dar Društva sv. Eme (\$200.—) in pa dar ansambla "Bled" (tudi \$200.—).

Vsem darovalcem iskren Bog plačaj! Pridružite se še drugi, ki se za Sklad Doma počitka še niste odzvali!

● Dne 8. avgusta je v Repatriation Hospitalu v Heidelbergu podlegel dolgi in mučni bolezni IVAN SIROTIČ. Pokojnik je bil doma iz Buzeta v Istri, kjer je bil rojen 25. aprila 1937. V Avstralijo je dospel leta 1959 na ladji "Flaminia" in se leta 1968 v Melbourne poročil. Dom si je uredil v Sandringhamu, kjer je zdaj zapustil ženo Antonijo in dva otročička.

Maša zadušnica je bila 10. avgusta v novi farni cerkvi v Sandringhamu, nato je sledil pogreb na pokopališču v Cheltenham.

Zalujoči družini, kakor tudi bratu Mariu in vsem sorodnikom v domovini iskreno sožalje!

● S.D.M. bo imel v nedeljo 15. oktobra slovesno otvoritev klubskih prostorov na gričku v Elthamu in je v ta namen povabljen med nas minister za etnične zadeve Hon. M. J. R. MacKellar. Mene pa je odbor naprosil za sveto mašo, ki jo bomo imeli na gričku ta dan ob pol enih popoldne. Prosili bomo božjega blagoslova, da bi se lepo začeto delo tudi nadaljevalo v veselje in korist slovenski skupnosti. Slovenskemu društvu Melbourne čestitke verskega središča k dosedanjim uspehom!

● Na nedeljo 22. oktobra v naši cerkvi deseta maša odpade. Kakor lansko leto bo tudi letos skupna maša katoliških priseljencev v stolnici svetega Patrika (East Melbourne), katere se bodo udeležile številne narodne skupnosti. Tudi Slovenci ne smemo izostati — čim več nas bo, tem lepše bomo predstavili svoj narod. Narodne

noše so zaželjene z našimi banderi — slovenski par bo tudi z nekaj drugimi narodnostmi prinesel k oltarju mašne darove. Pričetek bogoslužja bo ob enajsti uri. Vabim vse slovenske vernike, da bi bili ta dan pri maši v stolnici. In naj za konec še enkrat poudarim: **Desete maše v slovenski cerkvi na nedeljo 22. oktobra ne bo!**

● Bomo pa zato imeli lepo slovesnost pri nas v Kew na zadnjo oktobersko nedeljo, 29. OKTOBRA ob deseti uri. Slavili bomo prvo desetletnico naše cerkvice, o kateri berete lahko na drugih straneh te številke. Med nami bo ob tej priliki poleg več drugih gostov melbournski nadškof Francis Little kot glavni mašnik. Peli bodo "Glasniki". Iz srca se zahvalimo dobremu Bogu za za vse milosti, ki nam jih je v teku desetletja tako darežljivo delil v našem svetišču. Obljubimo mu, da bomo radi prihajali k Sv. Cirilu in Metodu ter se znova in znova duhovno požiljali ob bogoslužju v materinem jeziku.

Po maši ste vsi, ki boste ob slavnosti desetletnice v naši cerkvi, povabljeni tudi v dvorano, kjer bo domača zakuska, kakor smo jo že vajeni. Zopet naprošam pridne gospodinje, da bi kaj pripravile in prinesle ter s tem sodelovanjem razbremenile članice Društva sv. Eme, ki imajo na skrbi postrežbo. Za vse trude vnaprej Bog plačaj!

Upam, da se bo naš nadpastir med nami počutil prijeto in domače. Vsi prisotni lahko k temu pripomoremo. V našem verskem središču je bil sicer že večkrat, tokrat pa bo prvič med našo skupnostjo, med slovensko družino božjega ljudstva. Že zdaj mu kličemo veselo dobrodošlico!

● Ne pozabimo na prvo nedeljo v novembru, ki je že vsa leta prihranjena za naš skupni obisk slovenskih grobov keilorskega pokopališča. Tam se bomo zbrali kot običajno okrog poldne k skupnim molitvam za vse naše drage, pa naj počivajo kjer koli v Avstraliji ali pa v domovini. Ker je keilorskih naših grobov vedno več, zopet naprošam sorodnike pokopanih, da bi stali ob grobu, ko jih blagoslavljam. Tako bo bolj gotovo, da ne bom katerega grobov po pomoti prezrl.

Za obisk pokopališča bo kot običajno na razpolago avtobus, ki bo odšel izpred cerkve kmalu po končani deseti maši. Lepo prosim, čim prej se prijavite zanj, da bom vedel vsaj približno število in ga ne bom naročali zaman. Po končanih molitvah bo odpeljal nazaj v Kew. Dalje v Sunbury tudi letos ne gremo, saj lahko vzamemo za skupno "romanje" udeležbo pri stolnični maši raznih priseljenih narodnosti dne 22. oktobra.

Glede naših skupnih grobov zopet vse naprošam, da ne prižigate sveč na marmornatih ploščah, ampak poleg v travi in v primerni razdalji. Vosek marmor uniči in enkrat smo morali že vse drage plošče zamenjati v novimi. Ne bi želel iti po nekaj letih skozi iste stroške, ki niso ravno majhni.

● Pred oltar slovenske cerkve je 23. septembra stopil že v Avstraliji rojeni slovenski par: **Leo Ujčič** je bil rojen v Alburyju in krščen v cerkvi taborišča Bonegilla, **Angela Lauko** pa je bila rojena v Carltonu in krščena v Hawthornu. Nevestin oče Marjan je posebej omenjen zgoraj pri Walkathonu in običajno tudi vodi dražbe pri naših prireditvah. Ko je hčerko peljal v cerkev k poroki, si je gotovo mislil: "Le kam so šla ta leta?!... "Misli je vzel iz patrove glave, ki se je ves poročni obred spominjal nevestinega krsta. Čas res prehitro teče, ali ne? — Mlademu paru naše čestitke!

Enako čestitke tudi slovenskemu paru, ki je isti dan stopil pred oltar v North Geelongu (St. John's Church): Zenin **Slavko** je iz **Domanjkove** družine (rojen v Drakovcih in krščen v Mali Nedelji v Prekmurju) ter je še mlad prispel v Avstralijo, nevesta pa je **Karen Lee Srpčič**, rojena v Geelongu in krščena v Bell Parku.

● Krste naj omenim štiri: Na dan 27. avgusta je bila krščena **Dina Margaret**, hčerka Andra **Ivičević-Bakuliča** in Biserke r. Fiamengo. Prinesli so jo iz Essendona. — Dne 10. septembra je krstna voda oblila **Dennisa**, ki sta ga iz St. Albansa prinesla Josip **Jakac** in Vera r. Kardelj. — Tudi 30. septembra je bil krščen **Dennis**, a tokrat kot novi prirastek družine **Jožefa Tone** in Jadranke r. Sevnik, Campbellfield. — Dne 7. oktobra pa smo krstili **Davida Jožefa**, ki je razveselil Željka **Rob** in Sylvijo Mary r. Kosi. Robova družina živi v Mulgrave.

Vsem družinam želimo ob malčkih obilo božjega blagoslova!

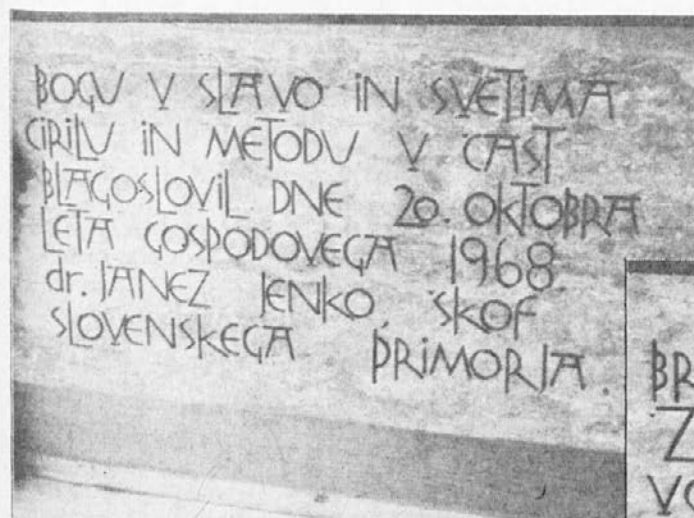
● Versko središče obiskuje vse slovenske domove v Melbournu in bližnji okolici preko 3EA radijske ure

enkrat na mesec, **zadnji ponedeljek v mesecu ob sedmih zvečer**. V maju smo s poslušavci poromali na božjo pot, v juniju smo se menili o slovenski krščanski nedelji, julij nas je seznanil z našim velikim misijonarjem med Indijanci in svetniškim kandidatom Friderikom Barago. Avgusta smo govorili o tem, kako volijo papeža, septembrska oddaja pa je bila posvečena desetletnici slovenske cerkve v Kew. — Zopet bomo na zračnih valovih v okviru redne slovenske radijske ure na 3EA v ponedeljek 30. oktobra. Na svidenje!

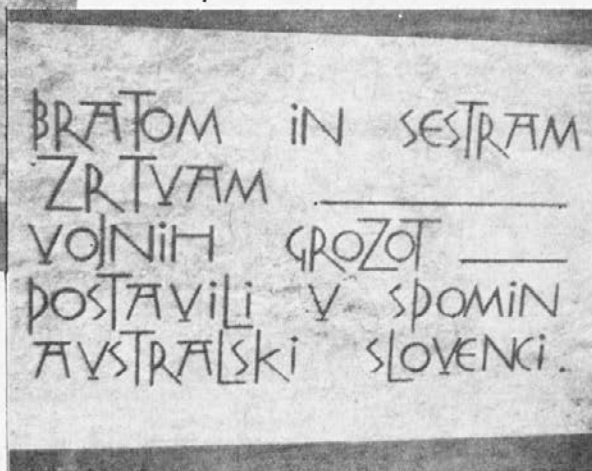
● Pri radijski oddaji o desetletnici naše cerkve v septembru sem s številko 1056 krstov ob našem krstnem kamnu napravil pomoto, ki sem jo popravil v članku te številke na strani 298. Krstov je bilo v naši cerkvi 993, ostali pa so vpisani v našo knjigo, a imeli smo jih po drugih krajih in drugih cerkvah. Toliko v popravek, da ne bo kak kronist kdaj kasneje ponavljal moje napako.

● Večerno mašo bomo imeli na praznik vseh svetnikov (sreda 1. novembra) ter naslednja dva dneva: dan spomina vernih duš (četrtek 2. novembra) ter prvi petek (3. novembra). Dalje bo večerna maša tudi na praznik Marijinega darovanja (torek 21. novembra) ter spet na prvi petek (1. decembra). Enako bomo imeli večerno mašo tudi na praznik Brezmadežne (petek 8. decembra). Pridite vsaj rojaki, ki živite v bližini!

● Prvo obhajilo bomo imeli letos v naši cerkvi 26. novembra, **na zadnjo novembrsko nedeljo pri deseti maši**. Starše prosimo, da sodelujejo in napravijo ta dan prvoobhajancem čim lepši. Vsi pa molimo zanje!

Spominski plošči pri vhodu v našo cerkev

Z VSEM VETROV

ZANIMIVA je ugotovitev, ki trdi, da je najbolj razširjena knjiga v Afriki sveto pismo. Po odlomkih je sveto pismo prevedeno doslej v okoli 1500 afriških jezikov. Žal pa še v nobenem teh jezikov ne morejo brati celotnega svetega pisma.

Zaprepašča nas visoko število afriških jezikov in iz pripovedovanja misijonarjev nam je poznano, koliko je težav prav zaradi dejstva, da se celo plemena iste države med seboj ne razumejo. Zato so mnoge afriške države po prevzemu svobode in lastne vlade ohranile po šolah jezik bivše kolonialne oblasti. Na enak način je rešila problem številnih jezikov Indija, kjer povezuje različno prebivalstvo tudi v parlamentu angleščina — osovražena sicer, pa obenem kaj praktična za občevanje.

RAČUNAJO, da je televizijski prenos papeževe slovesne maše pred cerkvijo sv. Petra na nedeljo 3. septembra gledalo več kot milijarda ljudi po vseh celinah. S to mašo je novoizvoljeni papež Janez Pavel I. začel svoj pontifikat: brez zunanjega bleska in slovesnega kronanja s papeško tiaro, a pred množico skoraj 250.000 vernikov, ki so napolnili prostrani Trg sv. Petra. Namesto kronanja je papež pred mašo prvič sedel na papeški sedež, kardinal protodiakon Felici pa mu je položil okrog vratu papeški palij z besedami: "Blagoslovljen naj bo Bog, ki te je izbral za pastirja vse Cerkve in ti zaupal apostolsko službo."

Slovesnosti so se udeležila zastopstva 131 držav, med njimi pet predsednikov, dva kralja, šest predsednikov vlad, deset zunanjih ministrov.

PRI LONDONSKI knjižni založbi Sidgwick & Jackson je v letošnjem juliju izšla knjiga, ki je postala že best-seller. Njen naslov je: **The Third World War, August 1985**. Je fikcija, ki govori o tretji svetovni vojni v letu 1985, kar pove že naslov. Tako glavni (Sir John Hackett) kot ostali soavtorji so vsi visoko kvalificirani strokovnjaki v vojnih, političnih, diplomatskih, gospodarskih in drugih vedah ter domala vsi še v aktivnih službah. Hackett je bil v drugi svetovni vojni šef britanskega vojnega štaba, Sir Ian McGeoch je viceadmiral, Sir John Barraclough je letalski maršal, Kenneth Hunt brigadir, John Strawson generalmajor, Sir Bernard Burrows britanski diplomat, Norman Macrae eden vodilnih urednikov londonskega tednika "The Economist". Anonimno je sodelovalo pri knjigi tudi več angleških in ameriških vojnih strokovnjakov.

Delo je vsekakor zanimivo, za nas Slovence še prav

posebno. Kajti po razvoju dogodkov v tej knjigi naj bi se tretja svetovna vojna leta 1985 začela — v Sloveniji, blizu Kostanjevice, nekje na slovensko-hrvaški meji. To jasno dokazuje, kakšno važnost pripisujejo mednarodni strategiji legi naše domovine.

Knjigo so kritiki vodilnih svetovnih časopisov označili kot resno delo izredne kakovosti, ki se opira na današnje stanje mednarodnih odnosov in na razmere v posameznih državah. Če, kdaj in kako bo — in če bo res začetek ravno pri nas — to bomo pa videli, je dejal slepi. Preroki menda ravno nismo, pa tudi avtorji te knjige najbrž niso med njimi . . .

OSEMDESETLETNICO življenja in 55-letnico mašništva je letos v avgustu praznoval slovenski duhovnik Andrej Križman. Slavnost je bila v Evkadorju v Južni Ameriki, kjer jubilatant že dolga leta deluje v kraju Picoazá, provinca Manabi. Kot zvesti nasledovalec velikega Janeza Evangelista Kreka je jubilatant v obdobju med prvo in drugo svetovno vojno s svojimi drugimi stanovskimi tovariši posvečal vse svoje sile reševanju delavskega vprašanja na Slovenskem. Moral se je boriti na eni strani zoper izkoriščevalce delavcev, na drugi strani pa s komunističnimi agitatorji, ki so se pod krinko socialističnega plašča vrinili v sicer krščansko delavsko organizacijo, Jugoslovansko strokovno zvezo, in jo speljavali v marksistične vode. Križman je s sodelavci ustanovil novo delavsko organizacijo — **Slovensko delavsko zvezo**, ki se je s pomočjo odličnih katoliških laikov po domovini hitro in lepo razvila. Urejeval je tudi njeno glasilo, tednik "Delavska fronta". Žal je vojna preprečila njen razmah, povojna doba pa je seveda niti ne omenja iz preprostega razloga: nove generacije ne smejo vedeti, da se je pred vojno sploh kdo brigal za delavce, najmanj seveda duhovščina in Cerkev; šele komunisti so jih združili in jim prinesli osvobojenje . . .

Jubilantu čestita tudi avstralska Slovenija!

NAD NOVIM PAPEŽEM so bili časnikarji že ob prvi avdienci kaj navdušeni, saj jih je presenetil s svojo sproščenostjo. Je pa prav časnikarjem Janez Pavel I. nehote tudi nekaj poštenih zagodel.

Najprej že s tem, da je postal papež, ko so celo svetovne poročevalske agencije ugibale o čisto drugih imenih. Čelo vatikanski radio, ki je pripravil za vsak slučaj življenjepisne resnih kandidatov, da uporabi prave podatke takoj po izvolitvi, ni mislil na kardinala Luciana. O njem je imel le nekaj skromnih dotumov med "zadnjo rezervo".

Precej svetovnih časopisov (še nekaj avstralskih) se je tudi nasolilo z družinsko fotografijo, ki je upodabljala papeževa

stara starša in starše, očeta v uniformi italijanskega alpinca. Po pomoti so napravili stare starše za starše, vojaka pa iz očeta za sedanjega papeža. Uniforma je iz prve svetovne vojne, ko je bil papež za vojaka še malo premlad. Kasneje mu pa tako ni bilo treba služiti: lateranski pakt med italijansko vlado in Vatikanom je duhovnike izvzel vojaških obveznosti in so služili le kot kurati, posebej za to odločeni od škofov.

ZOPET lep uspeh rojaka v zdomstvu, ki zasluži naše čestitke. Iz Argentine je dospela vest, da je advokat **Andrej Fink**, ki je leta 1976 prejel štipendijo Instituto de Cultura Hispánica v Madridu za izpopolnitev v političnih vidah, je letos dosegel diplomu na Instituto de Estudios Políticos. Pritegnjen je bil tudi v uredniški odbor španske revije za mednarodno politiko (Revista de Política Internacional). V tej reviji naš rojak sodeluje z razpravami (kot na primer: o politiki ravnotežja in o mednarodni morali) in ima na skrbi oddelek za ocene svetovnih političnih revij.

NARODNE MANJŠINE je papež pri svoji prvi avdienci, pri kateri je sprejel državne delegacije in diplomate, ob sklepnih besedah posebej omenil. Takole je dejal prisotnim: "... Prepričani smo, da boste še nadalje sprejemali pobude apostolskega sedeža. Ta ne bo delal drugega, kakor da bo služil svetovni človeški družini. Klical bo v spomin zahteve zdravega družbenega življenja, branil bo pravice in dostojanstvo vseh ljudi, posebej še nemočnih in manjšin." Izrazil je tudi pripravljenost sodelovati z vsemi državami ne glede na njihovo politično ureditev, povedal pa je pri tem svojo očetovsko željo: "Želimo, da bi krščanske skupnosti povsod uživale spoštovanje iste svobode, do katere ima pravico vsak veren človek, in da bi državne oblasti dale pravo mesto in oceno prispevku, ki ga dajejo verni ljudje za napredek splošne blaginje."

PRAZNIK SLOVENSKE PESMI je bila sobota 3. junija letos s svojim koncertom v veliki dvorani slovenske fars sv. Štefana v Chicagu. Prvič je nastopil novi zbor naše mlade ameriške generacije, ki si je izbral ime "Slovenska pesem". Iz vseh koncev so doma ti navdušeni mladi pevci (45 po številu) in imajo dolge kilometre vožnje na redne vaje. Vodi frančiškanski pater Vendelin dr. Špendov, duša zbora pa je njegov predsednik dr. Alojz Arko.

Koncert je bil posvečen spominu pok. organista pri Sv. Štefanu, dr. Alfreda Fischingerja, ki je v dolgih letih po vojni veliko pripomogel, da se je v Chicagu ohranila slovenska pesem.

"ZEDINJENA SLOVENIJA" je ime organizaciji v Buenos Airesu, Argentina, ki so jo Slovenci ustanovili ob svojem prihodu v novo domovino po zadnji vojni. Ko so letos obhajali tridesetletnico naselitve v Argentini, so torej obhajali tudi enako obletnico življenja in dela organizacije. Ob tej priliki so poslali pozdravno pismo rojakom, tudi nam v Avstralijo. Naj priobčimo nekaj vrstic:

"...Vsem rojakom po svetu, v domovini ali že v svetu rojenim, vsem, ki se zavedajo, da slovenstvo ni le kri ali folklor, ampak zakoličenost v zavesti naše skupne slovenske usode ter privolitve vanjo — nadvse prisrčen pozdrav!..."

"V tridesetih letih smo kdaj menjali način dela, nikdar pa zapustili svojih načel niti ne osnovnega cilja: s širjenjem zdrave

narodne zavednosti ter s poglobljanjem krščanstva v nas, doseči končno zmago nad sovražnikom človeka in narodov — nad komunizmom..."

Organizaciji argentinskih Slovencev tudi naše čestitke! Občudovanja je vredna, ker se drži načel in se jih ne boji tudi javno povedati. Bi nam poslala malo svojega ognja? V Avstraliji žal ne menjavamo samo načina dela...

KONGRES za zaščito ogroženih jezikov in kultur (letošnji je že sedmi) je bil od 22. do 25. julija v Barceloni. Ta svetovna organizacija se že od leta 1964 zavzema za pravice nesvobodnih narodov in narodnih skupnosti, zlasti manjšin. Zato se njeni člani zberejo vsaki dve leti na kongres pri eni od ogroženih skupnosti. Četrty kongres (leta 1972) je bil na primer v Celovcu med našimi koroškimi Slovenci, peti pri Baskih v Franciji, šesti v Aosti.

KAR JE pod rubriko zbranih drobnih zanimivosti o zdaj že pokojnem papežu Janezu Pavlu I., sem pustil nespremenjeno v tisk, četudi nas je medtem zadela žalostna vest o njegovi nenadni smrti. Komaj 33 dni je bil na Petrovem prestolu — res za dolgo dobo najkrajše vodstvo katoliške Cerkve, ne pa najkrajša doba vladanja v njeni skoraj dvatisočletni zgodovini. Med 263 papeži, od apostola Petra pa do zadnjega, jih viri omenjajo šest s še krajšo dobo. Papež Štefan II. je umrl v marcu 752 komaj tri dni po izvolitvi, papeža Marcel II. (leta 1555) in Urban VII. (leta 1590) pa sta vladala le po trinajst dni. Papež Bonifacij VI. je v letu 896 vladal petnajst dni, Leon XI. leta 1605 sedemnajst dni in Teodor II. (leta 897) dvajset dni.

Najdaljšo dobo vodstva Cerkve v vsej njeni zgodovini pa je imel v preteklem stoletju papež Pij IX. Izvoljen je bil leta 1846 in je vladal polnih 32 let s takim krepstnim zgledom, da je bil pred nekaj leti proglašen za blaženega, zdaj pa se nadaljuje njegov svetniški proces.

OPALI

Ogleduješ po lepem darilu, zlasti morda pred obiskom domovine?

Oglasi se pri nas: imamo bogato izbrano

BRUŠENIH OPALOV in **DRAGIH KAMNOV**, izdelujemo pa tudi **ZLATNINO** in **SREBRNINO** po lastnih načrtih ali Vaših željah.

Ko kupujete opale, drage kamne, zlatnino, zaročne in poročne prstane...

OBIŠČITE NAS!

Pomenili se bomo v slovenskem jeziku!

KOVAC'S GEMS & MINERALS

291-293 Wattletree Road,

EAST MALVERN (Melbourne), 3146

Telefon: 509 1611

ZAKLAD

LJUBLJENA SLOVENSKA HIŠA,
TIHA SREDI TIHIIH TRAT,
ALI SE SPOŠTLJIVO HRANIŠ
NAD VSE DRAGI SVOJ ZAKLAD?

ALI SE VISI POD KRIŽEM
TVOJIH DEDOV BLAGOSLOV:
LEPI HIŠNI ROŽNI VENEC,
PRIČA TOLIKIH RODOV?

ALI SE DONI PO HIŠAH,
KO SE VŽIGA ZVEZDNA NOČ,
SKUPNI GLASNI ROŽNI VENEC,
KOT SMO ČULI GA NEKOČ?

MOLI VNETO ROŽNI VENEC,
LJUBLJENI SLOVENSKI KROV!
ZVESTO NAD TEBOJ POČIVAL,
BO MARIJIN BLAGOSLOV!

M. ELIZABETA

Dragi Striček! — Jaz se še tudi nisem oglasil v Kotičku, četudi me mama že dolgo priganja in mi obljublja, da mi bo pomagala. Pravi, da sem len. Jaz pa mislim, da nisem len. Samo bojim se pisati v slovenskem jeziku, ker mi ne gre dobro in bo preveč napak. Govoriti je veliko lažje.

Mama je dobila pošto iz domovine, da ji je umrla mama. To je bila moja babica, ki je nisem nikoli videl. Imela je že veliko let. Vedno nam je pisala in nam pošljala razne reči iz Slovenije. Vedno mi je tudi pošljala poljubčke in me spraševala, če znam kaj slovensko.

Zdaj je moja mama zelo žalostna. Rada bi šla na mamin grob, pa je predaleč. Očka pravi, da zdaj še ne zmoremo tako dolgega potovanja, ker še nima dosti denarja.

Lepe pozdrave! Če boš to pismo objavil v Kotičku, pa tudi lepa zahvala zraven! — **Johnny Bucik**, 10 let, Wahroonga, N.S.W.

oOo

Učitelj: "Povej mi, Johnny, kaj je veter!"

Johnny: "Veter je . . . veter je — zrak, ki se mu mudi."

oOo

"Petrček, pusti no že enkrat mačko in je ne vleči za rep!"

"Saj je ne vlečem, mama! Jaz jo samo držim za rep, vleče pa mačka . . ."

oOo

"Jurček, ali si si umil roke?"

"Sem, mama, kar poglej, kakšna je brisača!"

DRAGI OTROCI!

Danes vam "Mladinski kotiček" prinaša sliko VIKTORJA IVANA STRŽINA iz Sydneya. Viktor je bil rojen leta 1954 v sydneyski družini kot drugi otrok Ernesta Stržina in Karoline r. Hrast. Starši so prišli v Avstralijo leta 1949 iz Borjane pri Kobaridu.

Viktor je obiskoval šole v Parramatti. Po maturi se je vpisal na sydneysko univerzo, kjer je po štirih letih marljivega študija diplomiral kot elektro-inženir. Med študijem mu je pomagalo podjetje Schlumberger & Co. Po končanem študiju so ga poslali za tri mesece na prakso v Indonezijo, zdaj pa je uslužben pri istem podjetju v kraju Aberdeen na Škotskem.

Moramo priznati, da Viktor zelo lepo govori slovensko. Poleg staršev sta mu k temu veliko pripomogla stari ata Ivan in stara mama Kristina Hrast. Letos za novo leto je imel fant lepo priliko preizkusiti svoje znanje jezika: obiskal je namreč domovino svojega rodu. Ponosen je bil, da se je s svojimi sorodniki v Borjanah pri Kobaridu lahko po domače pomenil, četudi je bil rojen v Avstraliji. Seveda si je ob tej priliki ogledal tudi druge kraje Slovenije: Bled, Postojnsko jamo in podobne znamenitosti domovine staršev. Lepote Slovenije so ga prevzele in pravi, da jih bo še obiskal.

Viktorju želimo še nadaljnih uspehov v poklicu, ki si ga je izbral.

Naj za konec omenimo, da ima starejšo sestro Ano, ki je že poročena. Je uradnica v državni službi. Tudi ona govori zelo dobro slovensko.

oOo

Učiteljica: "No, Tonček, pa mi povej, ali so 'hlače' ednina, dvojina, ali množina!"

Tonček po kratkem premisleku: "Spodaj so dvojina, zgoraj pa ednina, gospodična učiteljica."

KRIŽEM AVSTRALSKE SLOVENIJE

ČESTITKE ROJAKU. — V julijski številki MISLI smo poročali o solskem pripomočku študentom računovodstva, **A GUIDE TO COMPANY LAW**, delu našega rojaka **Dr. Zvonimirja Hribarja, LL.B., A.A.S.A. (S), A.C.I.S.**, ki poučuje na Riverina College of Advanced Education v Wagga Wagga, N.S.W. Zdaj smo dobili v roke še eno njegovih del iz istega področja, ki je prav tako vredno omembe. V letošnjem juliju je dr. Hribar izdal študijo **TRAINING NEEDS AND ATTITUDES OF SMALL BUSINESSMEN (Report on a Study of Owner/Managers with reference to Small Business Management Courses)**. Je razmnoževalna velikega formata na štiridesetih straneh s šestnajstimi stranmi potrebnih ponazorilnih dodatkov, vezana v trše platnice s tiskanim naslovom.

Tudi to delo dr. Hribarja je registrirano v canberski Narodni knjižnici in je pomembno poročilo zlasti za krog strokovnjakov, ki se zanimajo za tkzv. "Small Business". Takoj ob izidu je bilo predstavljeno na sestanku odbora "National Training Committee" v Melbournu in po poročilih zelo ugodno sprejeto.

Našemu rojaku dr. Zvonimirju Hribarju, dolgoletnemu naročniku ter od časa do časa sodelavcu MISLI, tudi k temu zahtevnemu študijskemu delu naše iskrene čestitke! — **Urednik.**

BRISBANE, QLD. — Prirčne pozdrave vsem!

Danes bi Vam rad poročal o slovenski udeležbi pri "Spring Fair" (bil je 9. in 10. septembra), brisbanskem vsakoletnem pomladanskem sejmu, ki tudi letos ni smel izostati. Številne dobrodelne organizacije sodelujejo pri njem in pod vodstvom Miss Cecilije McNally je bil zelo uspešen.

Prostor tega našega sejma zavzema več ulic in mestnih blokov, kjer razne ustanove postavijo svoje stojnice ter nudijo številnim obiskovalcem v prodajo obilico različnosti.

Naše društvo PLANINKA je dobilo med ostalimi stojnicami prostor poleg Umetnostne galerije. Tam smo postavili svoj "štant" in še sanjalo se nam ni, da bo k njemu tak naval. Predstavili smo se s slovensko kuhinjo ter z velikimi črkami razložili, kdo smo in kaj imamo. Veliko stojnic je prodajalo razna domača peciva, pa nikjer ni bilo tolikšnega povpraševanja kot ravno pri naših dobrotah. Pogosto so stale pred slovensko stojnico kar vrste ljudi, ki so kupovali potico in druge testene dobrote, pa čevapčiče in kranjske klobase... Čeprav so bile naše cene višje od drugih, je bilo že v soboto prodano vse, kar smo pripravili za oba dneva. Naše pridne gospodinje so se morale potruditi in v nočnih urah nadomestiti razprodajo. Tako so bile police tudi za nedeljo polne in — moram reči — zopet so se kaj hitro praznile.

Imeli smo res mnogo kupcev različnih narodnosti, pa niti ene pritožbe. Ker so se mnogi zanimali, kdo smo in od kod, smo

obesili tudi zemljevid Slovenije, da je bila razlaga lažja. Hvalili so naše dobrote, se zanimali za naše kuhinjske recepte, pa tudi filmanja in slikanja naših kuharic in kuharjev ni manjkalo. Vsi smo imeli bele majice z napisom: **It's in every S-LOVE-enian**, ki je tudi vzbujal pozornost in zanimanje mnogih. RADIO 4 BC je čez dan poročal o sejmu ter večkrat posebej vabil občinstvo, naj obišče slovensko stojnico in poskusi naše dobrote.

Ob tem sejmu smo zopet videli, kako Avstralski radi podprejo nesebično delo raznih dobrodelnih ustanov, vse raje kot pa dobička lačna komercialna podjetja. Ob tem naj omenim dejstvo, da smo ob stojnici pogrešali marsikaterega našega rojaka. Istočasno, ko smo bili mi v soboto zvečer na sejmu najbolj zaposleni, je imelo novoustanovljeno "društvo" za Slovence sestanek. Po vabilu so najavili, da bodo "obravnavali višino delnic" tega svojega novega podjetja "za nakup prve slovenske hiše v Brisbanu". Menim, da bi bila ob taki priliki kot je sejem složnost dosti bolj potrebna, združenje vseh moči pa bi nas lažje in močnejše predstavilo javnosti.

Vsi, ki so kakor koli pomagali pri slovenski udeležbi na "Spring Fair", so bili z uspehom zelo zadovoljni. Vsem, zlasti pa pridnim gospodinjam, se v imenu brisbanskih Slovencev in "Planinke" iskreno zahvaljujem. Izrazili so pripravljenost, da se še udeležimo takihle prireditvev in drugič vse še boljše in lepše pripravimo. S tem vršimo vsekakor dvojno dobro delo: tukajšnjemu občinstvu se predstavimo kot Slovenci in pokažemo na svojo prisotnost, z izkupičkom pa pomagamo tudi društveni blagajni in s tem naši skupnosti.

S slovenskimi pozdravi! — **Mirko Cuderman.**

TISKARNA

POLYPRINT
PTY. LTD.

1 DODS STREET, BRUNSWICK, 3056, VIC.

TEL. 387 6922

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

E.Z. OFFICE MACHINES

Zastopnik podjetij Olympia in Adler strojev se melbournskim Slovencem priporoča za prodajo novih in starih pisalnih, računskih in podobnih strojev vseh znamk.

Izvršujemo vse vrste popravil!
V žalogi imamo strovske črke ČŠŽ,
ki jih Vaš pisalni stroj morda še nima.

EMIL ZAJC

Telefon:
544 8466

9 Tennyson Ave.,
CLAYTON, Vic. 3169

GEELONG, Vic. — Nedelja 3. septembra nas je zbrala v našem Cankarjevem domu k proslavi Očetovskega dne. Dve dekleti sta vse prisotne očete obdarili s slovenskimi šopki, nato se je začel nastop otrok naše slovenske šole. Lepo so se naučili in s svojimi kratkimi a prijetnimi prizori presenetili vse navzoče. Otroke je pripravil in naučil g. Ivan Stante ter mu gre vsa naša zahvala. Na prvi pogled se je opazila skrbna priprava, zato pa tudi uspeh ni izostal. Tudi otroci sami so videli veselo presenečenje navzočih ter so se po končani prireditvi hvaležno vrteli okrog svojega učitelja. Vsi očetje smo jim za nastop iz srca hvaležni.

Zahvaliti se moramo očetje tudi naših gospodinjam, ki so poskrbele za dober prigrizek. Končno so nam pa še domači fantje zaigrali za ples: tako smo po lepem popoldnevu tudi večer preživeli v prijetnem vzdušju svojega praznika. Samo enkrat v letu je in zato naj bo čim lepši!

Zdi se mi, da imamo vsi starejši mnogo več od takele prireditve, ki nam bo po svoji domačnosti ostala še dolgo v spominu, kakor pa od ne vem kakšne velike in organizirane zabave. Teh zadnjih v naših časih ne manjka nikjer po svetu, dostikrat pa so brez duše.

Lepe slovenske pozdrave! — Vinko Jager.

NORTH SYDNEY, N.S.W. — Uredništvu MISLI sem hvaležna, da pišejo o raznih verskih sektah, katerih člani nas od časa do časa obiskujejo ter mučijo s svojim fanatizmom. Prišla sem do zaključka, da s tem, ko jih spustiš v hišo in pričneš z njimi razgovor, prav nikamor ne prideš. Poznajo svoje — skoraj bi rekla —

Melbournskim Slovencem
se priporoča kamnoseško podjetje

VIZZINI MEMORIALS

Verga Bros. Pty. Ltd.

9 TRAVALLA AVE., THOMASTOWN, VIC.

Telefon: 359 5509

Nagrobne spomenike izvršujemo po dogovoru.
Garancija za vsako delo!

na pamet; to ti premlevajo, za vse drugo pa so slepi in gluhi. Pripravili pa so me do tega, da sem začela bolj misliti o svoji veri, katere članica sem. Nekajkrat me je bilo skoraj sram, da svojo vero in njene nauke po svetem pismu tako malo poznam. Zato sem začela kar vsak dan brati nekaj verskega; priznati moram, da se mi odkriva nov svet in sem vedno bolj vesela, da sem članica katoliške Cerkve. Menim, da odpadajo v sekte taki, ki svoje vere prav nič ne poznajo. Če bi jo res poznali, bi jo znali tudi ceniti: predragocen dar je, da bi jo kar tako zavrgli . . . — N. N.

BRISBANE, QLD. — Ravno danes dne 2. oktobra, ko pišem to pismo, je dvajseta obletnica smrti rojaka Cirila Vuga, začetnega buditelja naše slovenske skupnosti v Brisbanu. Pokojnik se je veliko trudil, ko je takrat še neznan, a po vseh brisbanskih okrajih raztresene rojake iskal in jih večinoma tudi našel. Kamor se ni mogel peljati s tramvajem, je pešočil. Ob koncu leta 1952 nas je bilo že toliko skupaj, da je bila pod vodstvom pokojnega Cirila prirejena prva slovenska zabava v našem mestu. Na tem zabavnem večeru je bilo res prijetno — mnogi smo se zaradi vojnih in povojnih razmer po dolgem času zopet znašli kot doma. V letu 1953 nas je pokojni Ciril povabil na svoj dom v Albion na prvi sestanek, da bi ustanovili nekaj, kar naj bi predstavljalo Slovence v Brisbanu. Prišlo nas je okoli dvajset Slovencev in Slovenk. Ustanovili smo odbor, katerega predsednik je bil seveda Ciril. Na drugem sestanku smo odbor še dopolnili. Leta 1954 nam je odbor priredil dve dobro uspeši zabavi; zlasti Silvestrovanje je še mnogim tukajšnjim rojakom v lepem spominu. Na tej prireditvi smo se namreč srečali z mladimi slovenskimi dekleti, ki so komaj dospele v Avstralijo.

Zgodovina prvih petnajstih let slovenskega združevanja v Brisbanu je še ohranjena, kakor je bila takrat opisana. Iz nje vidimo, da je pokojni Ciril tudi v društvu "Planinki" deloval v upravnem odboru. Priredil je med nami prvo slovensko tombolo (bingo), ki je tudi lepo uspela. Žal ga je prerana smrt (imel je komaj 38 let) iztrgala iz naše srede. In od takrat je minilo že kar dvajset let. Prav je, da se ga še spominjamo, saj je veliko naredil za skupnost. Bog mu daj večni mir, uredniku in vsem bralcem pa moje iskrene pozdrave! — S. Sivec.

TOYOTA

AMI City

359 ELIZABETH STREET, MELBOURNE

Se morda zanimate za nakup avtomobila?
Pod odličnimi pogoji Vam ga posreduje
rojak

FRANK SAJOVIC

Telefon: 743 4705 in 354 8487

REŠITEV SEPTEMBRSKE KRIŽANKE:

Vodoravno: 1. potrata; 2. El(lizabeta) R(egina); vrata; ne; 3. golida; tul; 4. Oger; Apaši; 5. Avarska; 6. nitkast; 7. sat; kol; Ali; 8. okno; mlev; 9. sla; roleta; 10. otesati.

Navpično: 1. ego; S.O.S.; 2. progá; Naklo; 3. O(lga) V(ovk); levit; nat; 4. tri; Ratko; re; 5. radar; kokos; 6. aťa; psalm; la; 7. ta; taksa; let; 8. Anuša; tleti; 9. Eli; Iva.

Križanko so rešili: Jože Grilj, Francka Anžin, Alenka in Eva Žigon, Karla Twrdy, Ivanka in Branko Žabkar, Tonka Renko, Vinko Jager, Dorica in Ivan Slavec, Marija Vravnik in Simon Podobnik.

Žreb je določil nagrado — že drugič zaporedoma! — Karli Twrdy.

Potujete v Rim? — Dobrodošli!

HOTEL BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00185 ROMA (ITALY) Tel. (06)777102

II. Kat. — Sobe s kopalnico, radioaparatom, klimatsko kontrolo. Centralna lega. Prostor za parkiranje. Restavracija. Slovensko osebje.

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...kje je NIKOLAJ REVEN, ki se je nazadnje oglasil domov iz Melbourn. Star je okrog 37 let in je v Avstraliji že šestnajst let. Po njem poizveduje mati, ki živi v Hotedrščici. Uredništvo bo hvaležno za sleherno vest o njem.

9A LOWER PLAZA,
SOUTHERN CROSS HOTEL BUILDING,
MELBOURNE

Tel. 63 1650

Za poroke, krste in razne druge družinske prilike
smo Vam na uslugo
v našem studiu, v cerkvi ali doma!

Slika za potni list — v dvajsetih minutah!

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

PUTNIK

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

72 SMITH STREET, COLLINGWOOD, VIC., 3066

Telefon : 419-1584 in 419-2163

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Naša brezplačna usluga: za obisk svojcev iz domovine Vam izpolnimo prošnjo ter jo brez Vaših potov oddamo emigracijskemu uradu.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Za rezervacijo vozne karte pridemo po želji tudi na dom.

Redni poleti v domovino štirikrat na teden!

PUTNIK — SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

(že od leta 1952 v Avstraliji na uslugo vsem, ki žele potovati)

Po urah:

Paul Nikolich, Nada Nakova, 48 Pender Street, Thornbury, Vic. 3071 — Tel. 44 6733

Ivan Gregorich, 1044 Doncaster Road, East Doncaster, Vic. 3109 — Tel. 842 1755

KRIŽANKA

(Sestavil Br. Bernard)

Vodoravno: 1. samostalnik iz glagola prodreti; 7. ena vrst zrnatih poljskih pridelkov; 12. muslimanski post; 14. pijan, vinjen; 15. puščavnik judovske sekte stare zaveze; 16. druga beseda za težo (ena množinskih oblik); 18. rimski pozdrav; 19. Slovenska kratica za Pošto ter dve njeni uslugi; 20. poln čirov; 22. pijača starih Slovanov; 23. eden zakramentov; 24. kratica za blaženi; 25. risov mladič (pomanjševalnica); 27. žensko ime italijanskega vpliva (v tretjem sklonu); 29. vrsta nazivanja (izkazuje spoštovanje), ki pa ni več dosti v rabi; 32. dejanje, faktor; 33. letošnji jubilej slovenske cerkve v Kew.

Navpično: 1. poživitev, obnova; 2. za človeka važen del narave; 3. plast malte, ki pokriva opeko; 4. del tedna; 5. začetnici imena in priimka našega pesnika, kateremu je posvečeno to leto; 6. za sabljanje pripraven meč; 8. grška črka, znana v geometriji (znak za polmer vrtanega kroga); 9. predstojnik samostana; 10. ostarel (povedano z barvo); 11. zabuhlost, nezdrava napetost kože; 13. diktator starega Rima in strah kristjanov; 17. začaran, pod čarobno silo; 20. nizek po postavi, a plečat; 21. angleška kratica za Južnoavstralsko Zvezo; 23. brez . . . ni kruha (vstavi v križanko manjkajočo besedo!); 24. domače ime za prebivalca dela Slovenskega Primorja; 26. angleška okrajšava za sestro ali sestrico; 28. druge vzgaja, poučuje; 30. kratična oznaka za Nizozemsko; 31. začetnici imen narodnega voditelja dr. Kreka, pred letom 1918 prvoboritelja za osvoboditev.

Rešitev pošljite na uredništvo do 20. novembra!

LJUBLJANSKI "PAVLIHA" MODRUJE . . .

- Mesec oktober je mesec varčevanja in mesec knjige. Brž ko pogledate cene knjig, bo takoj jasno, zakaj so združili oba "meseca". Tisti, ki so ves mesec varčevali, si bodo morda lahko celo kupili kakšno knjigo — na obroke.
- Rešitev smo našli, zdaj moramo poiskati samo še problem.
- Živel je na robu družbenih dogajanj — v lepi vili.
- Direktor delavcu: "No, pa povejte še vi svoje stališče! Rad bi se spet enkrat od srca nasmejali."
- Ne delite nasvetov na levo in desno! Morda jih boste sami kdaj potrebovali.
- Iz govora mojega delegata: "Tovariši, čim več bomo govorili, tem manj bomo delali. Zato predlagam: pridimo k akciji! Najprej bi zaprosil navzoče, da se pogovorimo, kdaj začnemo z akcijo."
- "Če hočeš imeti svojo hišico, potem se moraš plaziti", je rekel polž.

1	2	3	4	5	6		7	8	9	10	11
12						13		14			
15					16		17		18		
19				20				21			
22			23							24	
25		26					27		28		
29					30	31			32		
33											

Iz ljubavnega pisma: ". . . Predraga, Ti si moje vse! Tako te ljubim, da bi šel zate skozi ogenj . . ." Sledi podpis, spodaj pa pripis: "Jutri popoldne pridem k Tebi, če seveda ne bo deževalo . . ."

Ena od doma: Na mestnem trgu prihajata drug proti drugemu domači župnik in znani partijec. Pločnik je bil ozek — kdo se bo umaknil? Partijec, znani robavs, je na glas zarohnel: "Vsakemu oslu se pa že ne bom umaknil!" — "Jaz pa se bom", je mirno rekel župnik in stopil s pločnika na cesto . . .

MELBOURNSKI ROJAKI!

Vašim otrokom v pomoč pri pouku bi bila
**THE WORLD BOOK AND CHILDCRAFT
ENCYCLOPEDIA.**

V domačem jeziku boste dobili vse informacije ter po želji uredili nakup, če pokličete
MARCELO BOLE — tel. 306 3087,
DANILO ŠTOLFA — tel. 306 2664,
ali pa NEVO BOLE-ROEDER — tel. 306 1141.
Bi se želeli pridružiti naši prodajalni skupini?
Ste dobrodošli! Pokličite nas za dogovor!

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
459 7275

FRANC ARNUS
76 Beverley Road,
ROSANNA, Vic.

Dr. J. KOCE, 3 Beatrice Street, Kew, Vic. 3101 — Tel. 861 8076

(Najstarejši tudi po letih objavljanja oglasov v Mislih)

ČE HOČETE POTOVATI,

se z zaupanjem obrnite name. Vse delo glede potovanja uredim
brezplačno.

Samo v onih primerih, ko se hočem zavarovati radi izgube časa z dajanjem nasvetov, ki nimajo nobene zveze s potovanjem, mi plačajo stranke majhen depozit. Ko plačajo celo karto, mi pa plačajo toliko manj, kolikor so mi dale za depozit. Tako ne more biti z nobene strani nikakih očitkov in se ni treba nikomur nič bati. **Važno!** V vseh večjih mestih Evrope, Amerike in Kanade imam poleg poslovnih tudi osebne prijateljske zveze, kar je že večkrat prav prišlo rojakom, ki so pri meni naročili potovalne karte.

**TOUR WORLD INTERNATIONAL, 153 Collins Street,
Melbourne, 3000 — Tel. 63 4832, Consultant Dr. J. KOCE**

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,
189 Boundar Road 329 6144
MALVERN,
1382 High Street, 509 4720 in 509 2675
SPRINGVALE-DANDENONG,
505 Princes Highway, Noble Park, 546 7644
MENTONE,
3 Station Street, 93 2460
FRANKSTON,
232 Cranbourne Road, 781 2366
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudim

**“FRANK'S
AVTO ŠOLA”**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST. 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Priporočam se Slovencem
vzhodnega dela velikega Melbourn
za vsakovrstna avtokleparska dela,
avtobarvanje in podobno.

Popravljamo zasebno in za vse večje zavarovalnice.

A. V. MOTOR BODY REPAIRS
1/117 LEWIS RD., WANTIRNA SOUTH, 3152,
VIC. — Telefon delavnice 221 5536

TOWING SERVICE 24 ur dnevno
na telefonu 221 5757
ali pa doma — 232-4314

Rojak VOJKO VOJK

Urarsko in zlatarsko podjetje:
ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER
31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.
(nasproti postaje)
Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur
in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na
vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte
o ugodnih pogojih.

Priporočata se
Edvard in Kristina **ROBNIK**

Potrebujete TAPETNIKA?

RUDI BABICH

obnavlja in popravlja kuhinjske stole,
naslonjače in zofe ter vse ostalo,
kar morda v Vaši hiši kliče po tapetniku.

Iz starega novo po zmernih cenah!

Prepričajte se sami!

Nič Vas ne stane vprašati za cenol

Telefon: 604 2038

217 Polding Street, Smithfield (Sydney), N.S.W.

Melbournsko tapetniško podjetje

JOE'S UPHOLSTERY REPAIRS

je v rokah tapetnika, ki Vam bo
po zmerni ceni na uslugo
pri vseh tozadevnih popravilih Vašega pohištva

Priporoča se

JOŽE VUKOVIČ

10 Prentice Street, NORTH ALTONA, Vic.

Telefon: 391 3776

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,
se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmanal)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.

182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS —

INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb
ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamo davčne obračune ("Income
tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja ne-
premičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme,
Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490